

ΠΡΑΚΤΙΚΟ

Στην Αθήνα σήμερα, 3 Σεπτεμβρίου 2011, ημέρα Σάββατο και ώρα 10.00', στην Αίθουσα «Προέδρου Δημητρίου Γεωργ. Παπασπύρου (150)» του Μεγάρου της Βουλής, συνεδρίασε η Επιτροπή Εθνικής Άμυνας και Εξωτερικών Υποθέσεων της «Βουλής των Εφήβων», υπό την προεδρία της Βουλευτού Β΄ Αθηνών, κυρίας Άννας Νταλάρα και του Βουλευτή Νομού Ηλείας, κ. Γεωργίου Κοντογιάννη, με αντικείμενο την επεξεργασία και εξέταση του σχεδίου νόμου: «Σύγχρονες διατάξεις για την ελληνική ιθαγένεια ομογενών και νομίμως διαμενόντων μεταναστών», από τους μαθητές της Β΄ Τάξης των Λυκείων (Ενιαίων, Δημοσίων, Ιδιωτικών, Ημερησίων, Εσπερινών, Ειδικών, Μουσικών και Γυμνασίων με Λυκειακές Τάξεις) της Ελλάδας, της Κύπρου και της αντίστοιχης τάξης των Ελληνικών Σχολείων του Εξωτερικού και των μαθητών της τελευταίας τάξης του Α΄ Κύκλου των ΕΠΑ.Λ. (Δημοσίων, Ιδιωτικών, Ημερησίων, Απογευματινών, Εσπερινών, Ειδικών) της Ελλάδας, καθώς και των μαθητών της Β΄ Τάξης των Τεχνικών Σχολών της Κύπρου, που συμμετείχαν στο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα «Βουλή των Εφήβων», ΙΣΤ΄ Σύνοδος 2010 – 2011.

Στη συνεδρίαση της επιτροπής συμμετείχαν οι Έφηβοι Βουλευτές: Αλεξανδρίδου Αναστασία (Ν. ΞΑΝΘΗΣ), Αλχαζίδης Μιχαήλ (Ν. ΚΑΒΑΛΑΣ), Αντωνιάδης Κωνσταντίνος (Ν.ΦΛΩΡΙΝΑΣ), Βαρώτση Χρυσούλα - Αρετή (Β' ΑΘΗΝΑΣ), Βογιατζή Παναγιώτα (Ν. ΕΥΒΟΙΑΣ), Γεωργαλή Άννα (Β' ΑΘΗΝΑΣ), Γκορτσιά Γεωργία (Ν. ΛΑΡΙΣΑΣ), Γρεβελή Ευανθία (Ν. ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ), Δάνδολος Παναγιώτης (Ν. ΡΕΘΥΜΝΟΥ), Θασίτης Πάρις (ΑΙΓΥΠΤΟΣ), Καζανόπουλος Κωνσταντίνος (Ν. ΕΥΒΟΙΑΣ), Καρατάσου Αικατερίνη (Ν. ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ), Κατσαντούρας Ευάγγελος (Ν. ΕΒΡΟΥ), Κασιμίχας Γεώργιος (Ν. ΒΟΙΩΤΙΑΣ), Κορκίδης Γεώργιος (Ν. ΧΑΝΙΩΝ), Κοτσίκα Σοφία (Ν. ΚΥΚΛΑΔΩΝ), Κουκούλης Γεώργιος (Α' ΑΘΗΝΑΣ), Κούμη Κωνσταντίνα (ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ), Κουτσού Παγώνα (Ν. ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ), Κωτσάκη Αικατερίνη (Ν. ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ), Λαζανάς Θεόδωρος (Ν. ΑΧΑΪΑΣ), Λαΐου Μαρία (Ν. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ), Λιακόπουλος Μιχαήλ (Β' ΑΘΗΝΑΣ), Μακρή Αντωνία (ΚΑΝΑΔΑΣ), Μαυρομάτης Κωνσταντίνος (Β' ΑΘΗΝΑΣ), Μπάχο Ελισαμπέτα (Ν. ΛΑΡΙΣΑΣ), Νικολαΐδου Μαρία (ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ), Νικολιουδάκης Μιχαήλ (Β' ΠΕΙΡΑΙΑ), Παναγόπουλος Επαμεινώνδας (Ν. ΑΧΑΪΑΣ), Παπαδόπουλος Γεώργιος (Β' ΑΘΗΝΑΣ), Παπαδοπούλου Θεοδώρα (Ν. ΠΙΕΡΙΑΣ), Παπαϊωάννου Κωνσταντίνος (Α' ΑΘΗΝΑΣ), Παυλέρος Χρήστος (Ν. ΛΑΚΩΝΙΑΣ), Πολίτης Χρήστος (Ν. ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ), Σκρέτα Αικατερίνη (Ν. ΠΙΕΡΙΑΣ), Σολδάτου Εμμανουέλα - Μαρία (Ν. ΛΑΡΙΣΑΣ), Σταυρόπουλος Αλέξανδρος (Ν. ΗΛΕΙΑΣ), Στεφάτου Κωνσταντίνα - Μαρία (Ν. ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ), Τζιώτζιου Αικατερίνη (Ν. ΡΟΔΟΠΗΣ), Τιμπλαλέξη Μελίνα - Παναγιώτα (Β' ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ), Τουμάζου Μαρία (ΚΥΠΡΟΣ), Τριανταφύλλου Χρήστος (Ν. ΑΧΑΪΑΣ), Τσερπέλη Βασιλική (Ν. ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ), Τσιντού Βασιλική (Ν. ΓΡΕΒΕΝΩΝ), Φραγκάκης Αλέξιος (Ν. ΧΑΝΙΩΝ) και Χελιώτη Δανάη (Β' ΑΘΗΝΑΣ).

Στη συνεδρίαση παρέστησαν τα μέλη της Επιτροπής του Προγράμματος «Βουλή των Εφήβων» κ.κ. π. Γεώργιος Μεταλληνός και κ. Δημήτριος Γέμελος.

Επίσης, κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης προσήλθαν και οι κ.κ. Δημήτριος Σιούφας, πρώην Πρόεδρος της Βουλής και Αθανάσιος Παπαϊωάννου, Γενικός Γραμματέας της Βουλής.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ (Προεδρεύων της επιτροπής): Καλή σας ημέρα και καλώς ήρθατε στη «Βουλή των Εφήβων».

Λέγομαι Γιώργος Κοντογιάννης. Εκλέγομαι Βουλευτής Ηλείας από το 2004. Είμαι βέβαιος ότι πολλοί από εσάς έχετε έρθει με τις επισκέψεις που έχουν καθιερωθεί εδώ και χρόνια στο κτήριο της Βουλής, ενώ άλλοι έρχεστε για πρώτη φορά. Όμως, αυτή η διαδικασία της «Βουλής των Εφήβων», που έχει ξεκινήσει πάνω από μία δεκαετία, είναι πολύ σημαντική γιατί σας φέρνει πιο κοντά στη νομοθετική εξουσία, έναν από τους πυλώνες λειτουργίας του δημοκρατικού μας συστήματος.

Θα δείτε εκ των έσω πώς λειτουργεί το δημοκρατικό μας σύστημα, με την καινοτομία μάλιστα που υπάρχει από φέτος, όπου συζητάμε με τη μορφή νομοσχεδίου –ακριβώς όπως γίνεται και στην κανονική διαδικασία- ένα θέμα που έχει επιλεγεί. Νομίζω ότι θα μπορέσετε να εμπεδώσετε με τον καλύτερο τρόπο το πώς ακριβώς δουλεύουμε στις Επιτροπές, αλλά και τη Δευτέρα στην Ολομέλεια.

Θέλω να σας καλωσορίσω εκ μέρους του Προέδρου κ. Φίλιππου Πετσάλνικου. Στην Επιτροπή συμπροεδρεύουμε με την κ. Άννα Νταλάρα, η οποία θα έρθει σε λίγο.

Ως προς τη διαδικασία και πριν ξεκινήσουμε, θα ήθελα να σας πω πως όσοι επιθυμούν, να σηκώσουν το χέρι για να επιλέξουμε με κλήρωση ένα κορίτσι και ένα αγόρι για το ποιοί θα συμπροεδρεύσουν μαζί μας. Μετά θα μπορούμε κανονικά στη διαδικασία. Σηκώστε, λοιπόν, ελεύθερα το χέρι σας για το ποιοί θέλουν να συμπροεδρεύσουν. Από ό,τι βλέπω είστε πολλοί. Γράψτε, λοιπόν, σε ένα χαρτάκι το όνομά σας και την περιφέρεια που εκπροσωπείτε, για να κάνουμε την κλήρωση.

Επί της ουσίας του νομοσχεδίου που θα συζητήσουμε, που είναι οι σύγχρονες διατάξεις για την ελληνική ιθαγένεια ομογενών και νομίμως διαμενόντων μεταναστών, θέλω να σας πω ότι είναι ένα πολύ σημαντικό θέμα, το οποίο τα τελευταία είκοσι χρόνια έχει απασχολήσει τον τόπο μας και την ελληνική κοινωνία.

Η παρουσία μεταναστών στη χώρα μας έχει θετικές και αρνητικές διαστάσεις. Χρέος της ελληνικής πολιτείας είναι να ελαχιστοποιήσει τις αρνητικές και να μεγιστοποιήσει τις θετικές, να τους εντάξει στο σώμα της

ελληνικής κοινωνίας, ούτως ώστε να μην υπάρχουν στη χώρα πολίτες που κινούνται, αν θέλετε, έξω από το πλαίσιο του νόμου.

Σε αυτήν τη χώρα όλοι οι Έλληνες πολίτες είμαστε ίσοι. Όλοι όσοι έχουν την ελληνική ιθαγένεια είμαστε ίσοι και πρέπει να απολαμβάνουμε όλων των δικαιωμάτων. Έπειτα, οι καιροί έχουν αλλάξει. Έχουμε προχωρήσει μπροστά. Βλέπετε ότι πολλοί εξ αυτών σε ένα βαθμό έχουν συμβάλει στην οικονομική διαδικασία της χώρας.

Σήμερα αντιμετωπίζουμε κάποια προβλήματα και με διάφορους τρόπους πρέπει η πολιτεία να λύσει τα προβλήματα αυτά, κυρίως σε ό,τι αφορά την παρουσία των παρανόμως εισερχομένων μεταναστών, να διασφαλίσει τα σύνορα και παράλληλα να δώσει τη δυνατότητα, ώστε όσοι είναι οικονομικοί μετανάστες να εργαστούν με βάση τους νόμους που επικρατούν στην ελληνική πολιτεία.

Αν είμαστε έτοιμοι, λοιπόν, ας διεξαχθεί η κλήρωση.

(Στο σημείο αυτό διεξάγεται η κλήρωση)

Το πρώτο όνομα που κληρώθηκε είναι του Σταυρόπουλου Αλέξανδρου. Απ' ό,τι βλέπω Αλέξανδρε, είμαστε και συμπατριώτες από την Ηλεία. Εάν και το δεύτερο όνομα είναι αγόρι, τότε θα επαναλάβουμε τη κλήρωση, γιατί πρέπει να βγει κορίτσι.

Το δεύτερο όνομα είναι της Σοφίας Κοτσικά από το Νομό Κυκλάδων. Εάν θέλετε ελάτε πάνω για να συμπροεδρεύσουμε.

Θα ήθελα να ξεκινήσουμε τη διαδικασία για τη συζήτηση του νομοσχεδίου που έχετε μπροστά σας. Θα ήθελα να καλέσω στο μικρόφωνο την Εισηγήτρια κ. Κουτσού Παγώνα από την Περιφέρεια Χαλκιδικής. Έχετε τη δυνατότητα να μιλήσετε για έξι λεπτά.

Όσοι επιθυμούν να πάρουν το λόγο, να δώσουν τα ονόματά τους στο Προεδρείο μέχρι το πέρας της ομιλίας της Εισηγήτριας. Ο καθένας από εσάς, να έχετε υπ' όψιν σας, ότι μιλάει για τρία λεπτά. Στόχος μας είναι να μιλήσουν όλοι. Γι' αυτό θα ήθελα να παρακαλέσω να μην ξεφύγουμε από το χρόνο.

Ορίστε, κυρία Κουτσού, έχετε το λόγο.

ΠΑΓΩΝΑ ΚΟΥΤΣΟΥ (Νομός Χαλκιδικής - Εισηγήτρια): Αξιότιμη Επιτροπή, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, οι ραγδαίες πολιτικές εξελίξεις στην Ανατολική Ευρώπη και στα Βαλκάνια τις τελευταίες δύο δεκαετίες έκαναν την Ελλάδα χώρο υποδοχής μαζικού ρεύματος μεταναστών.

Η ενεργή παρουσία μειονοτήτων στην ελληνική κοινωνία διατάραξε την έως τότε εικόνα της αρμονικής εθνικής ομοιογένειας και έθεσε επιτακτικό πλέον το ζήτημα της συνύπαρξης διαφορετικών εθνοπολιτιστικών ομάδων.

Οι περισσότερες πρωτοβουλίες για την εξομάλυνση των αντιθέσεων, την αποδοχή και το σεβασμό του πολιτικά διαφορετικού εντοπίστηκαν στο χώρο της εκπαίδευσης, ένα χώρο που προσφέρεται για παρόμοιες παρεμβάσεις και λόγω του ρόλου του στη διαμόρφωση των νέων γενεών και στην κοινωνικοποίηση των μελών των μειονοτήτων και λόγω του συγκεντρωτισμού του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος.

Προερχόμενη από μία περιοχή της Χαλκιδικής με αξιόλογη τουριστική ανάπτυξη και κατά συνέπεια, έντονη την παρουσία μεταναστών, θέλω να σας παρουσιάσω ορισμένα προσωπικά μου βιώματα, με στόχο να σας δώσω τα αντίστοιχα ερεθίσματα για περαιτέρω προβληματισμό, σχετικά με το θέμα της μετανάστευσης και φυσικά της ιθαγένειας στην Ελλάδα.

Το μαθητικό δυναμικό του σχολείου μου περιλαμβάνει τριακόσιους μαθητές, εκ των οποίων περισσότερο από το 1/3 αποτελείται από αλλοδαπούς μαθητές. Στο λύκειο η παρουσία τους είναι μικρότερη, καθώς οι περισσότεροι απ' αυτούς σταματούν τη φοίτηση στο γυμνάσιο είτε επειδή η οικονομική κατάσταση των οικογενειών τους χρειάζεται τη συνεισφορά τους είτε επειδή δεν μπορούν να ανταπεξέλθουν στις απαιτήσεις του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος.

Η απουσία διαπολιτισμικής εκπαίδευσης, η δυσλειτουργία της ένταξης στο ελληνικό γλωσσικό περιβάλλον, καθώς επίσης και η αδιαφορία της πολιτείας για την ανύψωση του μορφωτικού επιπέδου τους, δηλώνει ένα από τα προβλήματα που έχει να αντιμετωπίσει ένα αλλοδαπός από πολύ μικρή ηλικία. Γιατί ένα αφιλόξενο σχολείο, είναι μία αφιλόξενη κοινωνία.

Ο μετανάστης από μικρή ηλικία μαθαίνει τη σκληρή όψη της ζωής, παιδική εργασία, κοινωνικός ρατσισμός, εγκατάλειψη του σχολείου και μελλοντικά φθινό εργατικό δυναμικό, χωρίς φυσικά κοινωνική ασφάλιση. Στόχος του δηλαδή ποιός πρέπει να είναι; Η απόκτηση ελληνικής ιθαγένειας ή η κατοχύρωση των αναφαίρετων ανθρωπίνων δικαιωμάτων του; Πώς, όμως, να διεκδικήσει κάποιος την ελληνική ιθαγένεια, όταν βιώνει από μικρή ηλικία την κατάφωρη αδικία να τον αντιμετωπίζουν ως μη ισότιμη ανθρώπινη οντότητα.

Επομένως, η πορεία από την παιδική ηλικία στην ενηλικίωση του μετανάστη είναι με ελάχιστες εξαιρέσεις σχεδόν προβλεπόμενη και η απόκτηση της ελληνικής ιθαγένειας σίγουρα δεν μπορεί να την αλλάξει ολωσδιόλου.

Σε αυτό, όμως, έρχεται να απαντήσει το συζητούμενο σχέδιο νόμου. Αρχικά, προβλέπεται η απόδοση της ελληνικής ιθαγένειας, πρώτον, σε τέκνο αλλοδαπών που γεννιέται και ζει στην Ελλάδα από γονείς που μένουν μόνιμα και νόμιμα στη χώρα επί πέντε τουλάχιστον συναπτά έτη και δεύτερον, σε τέκνο αλλοδαπών που έχει φοιτήσει σε τουλάχιστον έξι τάξεις ελληνικού σχολείου.

Όσον αφορά στην πολιτογράφηση ενός αλλοδαπού, δηλαδή, στην απόκτηση των πολιτικών δικαιωμάτων και στην εγγραφή του στα δημοτολόγια, απαιτείται μεταξύ άλλων η καλή γνώση της ελληνικής γλώσσας και ιστορίας, η ομαλή ένταξη στην κοινωνικοοικονομική ζωή της χώρας και η ενεργός και ουσιαστική συμμετοχή στο πολιτικό γίγνεσθαι.

Ωστόσο, κάτι τέτοιο φαντάζει τουλάχιστον παράλογο, αφού οι μετανάστες όχι μόνον πολιτικά, αλλά ούτε καν εργασιακά δικαιώματα δεν έχουν, αφού πολλές φορές πέφτουν θύματα εκμετάλλευσης και βρίσκονται σε καθεστώς ημιπαρανομίας και «μαύρης» εργασίας.

Επίσης, αναφορικά με την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας και ιστορίας, η αξίωση του νομοθέτη προβάλλει ανεδαφική, γιατί όλοι γνωρίζουμε πώς όχι μόνο δεν υπάρχει κάποιο σχολείο μεταναστών, με εξαίρεση κάποιες συλλογικές πρωτοβουλίες, αλλά εκ των πραγμάτων κάτι τέτοιο είναι πολύ δύσκολο για έναν εργαζόμενο. Επίσης, το σχέδιο νόμου παραβλέπει εντελώς το πλήθος των λαθρομεταναστών που βρίσκονται στην Ελλάδα και ξεπερνούν το μισό εκατομμύριο. Σκέφθηκε σοβαρά ποτέ κανείς τι θα γίνει με αυτούς τους ανθρώπους που ζουν υπό καθεστώς φόβου;

Ακόμα ένα άλλο σημείο του σχεδίου νόμου που φαντάζει παράλογο είναι η υποχρέωση του μετανάστη να πληρώσει 700 ευρώ για την πολιτογράφηση του. Φυσικά, εάν αναλογιστεί κανείς την οικονομική κατάσταση των περισσότερων, η καταβολή ενός τέτοιου ποσού είναι πρακτικά ανέφικτη.

Αξίζει, όμως, να προσθέσουμε σε αυτό το σημείο πως το αντίστοιχο παράβολο για τους ομογενείς, τους πρόσφυγες και τους κατόχους ιθαγένειας κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι 100 ευρώ. Έτσι, εισάγεται μία αδικαιολόγητη διάκριση σε βάρος των μεταναστών από τρίτες χώρες.

Έχοντας αναδείξει, λοιπόν, τις αδυναμίες του υπάρχοντος σχεδίου νόμου, κρίνεται σκόπιμη η επανεξέταση ορισμένων διατάξεών του, έτσι ώστε να ανταποκρίνεται στις πραγματικές συνθήκες ζωής των αλλοδαπών, καθώς είναι χρήσιμο να αποκτήσει μια πιο ευέλικτη μορφή για να αντικρούσει τους κινδύνους της γραφειοκρατίας και της αναποτελεσματικότητας.

Η συζήτηση που γίνεται τώρα εδώ αποτελεί έναυσμα για ανταλλαγή προβληματισμού, για αυτοκριτική, αλλά και για δυναμικές κινητοποιήσεις υπέρ των συνανθρώπων μας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ (Προεδρεύων της επιτροπής): Να σας ευχαριστήσουμε. Ήσασταν πολύ καλή στη διαχείριση του χρόνου.

Ήδη έχουν δηλώσει επτά άτομα για να πάρουν το λόγο. Θέσατε κάποια ζητήματα που χρειάζονται επανεξέταση και η ομιλία της Εισηγήτριας πιστεύω ότι πολλούς από εσάς θα προβληματίσει σε ό,τι αφορά τα ζητήματα που έθεσε που, κατά την άποψή της, θέλουν επανεξέταση. Εάν κάποιος θέλει εν τω μεταξύ, στην πορεία της συζήτησης, να λάβει το λόγο, να σηκώσει το χέρι του και να τον προσθέσουμε στον κατάλογο.

Θα ήθελα να μπούμε στον κατάλογο των ομιλητών και να λάβει το λόγο η κυρία Δανάη Χελιώτη από τη Β' Αθήνας.

Να σας πω, επίσης, ότι ήλθε και η κυρία Νταλάρα. Η κυρία Νταλάρα, όπως και εγώ, έχουμε διατελέσει Υφυπουργοί Εργασίας. Μάλιστα, η κυρία Νταλάρα έχει το πλεονέκτημα να έχει άμεση σχέση με το νομοσχέδιο που συζητούμε, έχει αρμοδιότητα για θέματα μεταναστευτικής πολιτικής και έχει περισσότερη εμπειρία από εμένα στο συγκεκριμένο ζήτημα, γιατί εγώ είχα σχέση με ασφαλιστικά.

Δίνουμε το λόγο στην κυρία Χελιώτη.

ΔΑΝΑΗ ΧΕΛΙΩΤΗ (Β' Αθήνας): Καλημέρα σας. Δεν θέλω να πω κάτι αυτή τη στιγμή. Εάν αργότερα θέλω να προσθέσω κάτι στη συζήτηση, θέλω να μιλήσω για κάτι, θα σηκώσω το χέρι μου. Όχι, αυτή τη στιγμή δεν θέλω να παρέμβω.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ (Προεδρεύων της επιτροπής): Θα πάρετε το λόγο στην πορεία;

ΔΑΝΑΗ ΧΕΛΙΩΤΗ (Β' Αθήνας): Ναι, εάν για κάτι χρειαστεί.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ (Προεδρεύων της επιτροπής): Θα πάμε τότε στη δεύτερη Έμφηβη Βουλευτή που έχει ζητήσει το λόγο, στην κυρία Γεωργία Γκορτσίλα από την Περιφέρεια της Λάρισας.

Μπορείτε να αρχίσετε.

ΓΕΩΡΓΙΑ ΓΚΟΡΤΣΙΛΑ (Νομός Λαρίσης): Κύριε Πρόεδρε, συνάδελφοι Έμφηβοι Βουλευτές, νοιώθω ιδιαίτερη τιμή και χαρά που βρίσκομαι μαζί σας σ' αυτήν την Αίθουσα, στη Βουλή των Ελλήνων, που αποτελεί λίκνο της δημοκρατίας στη χώρα μας και που μέσω αυτού του θεσμού μου δίνεται η δυνατότητα να εκφράσω την προσωπική μου άποψη πάνω στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο.

Όσον αφορά τους όρους και τις προϋποθέσεις για την απόκτηση της ελληνικής ιθαγένειας και της πολιτογράφησης ως Ελλήνων πολιτών των υπηκόων τρίτων χωρών, που διαμένουν στην Ελλάδα, συμφωνώ με αρκετά από τα επιχειρήματα που αναφέρονται στην αιτιολογική έκθεση του νομοσχεδίου.

Πιστεύω ότι με τις νέες διατάξεις δίνεται η δυνατότητα σε όσους νοιώθουν Έλληνες και σε όσους αισθάνονται ευγνωμοσύνη προς την Ελλάδα, που τους πρόσφερε ελπίδες για ένα ευοίωνο μέλλον, να ζητήσουν και τυπικά να γίνουν Έλληνες πολίτες. Με το νέο νόμο, δηλαδή, όσοι αλλοδαποί είχαν αποκλειστικό σκοπό να καλυτερεύσουν τις συνθήκες της ζωής τους, σεβόμενοι τη φιλοξενία, τους νόμους και τις αξίες μας, εργαζόμενοι σκληρά σε εργασίες που οι Έλληνες αρνούσαν να εκτελέσουν, δικαιούνται να αποκτήσουν την ελληνική ιθαγένεια.

Σωστά, όμως, ο νέος νόμος αποκλείει τη δυνατότητα της απόκτησης της ελληνικής ιθαγένειας σε όσους αλλοδαπούς είδαν τη μικρή και φιλόξενη χώρα μας ως πεδίο δράσης των παρανομιών τους, αποβλέποντας μόνο στον εύκολο πλουτισμό τους κι όχι στην έντιμη επιβίωσή τους.

Συμφωνώ, επίσης, όσον αφορά την απόκτηση της ιθαγένειας για τα τέκνα των αλλοδαπών, που γεννιούνται και ζουν στην Ελλάδα με την προϋπόθεση οι γονείς τους να διαμένουν μόνιμα και νόμιμα στη χώρα επί πέντε τουλάχιστον συνεχή έτη. Ασφαλώς και χωρίς καμία αντίρρηση, πιστεύω ότι δικαιούνται να αποκτήσουν την ελληνική ιθαγένεια τα τέκνα αλλοδαπών, που έχουν συμπληρώσει εξαετή φοίτηση σε ελληνικό

σχολείο. Θεωρώ ότι ο αλλοδαπός που έχει λάβει την ελληνική παιδεία και αισθάνεται Έλληνας αξίζει περισσότερο να αποκαλείται Έλληνας από ό,τι ο εκ φύσεως Έλληνας που αδιαφορεί για την πατρίδα του.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει η Προεδρεύουσα της Επιτροπής κυρία Άννα Νταλάρα)

Εκεί, όμως, που έχω σοβαρές ενστάσεις είναι ο τρόπος που αποκτούν την ελληνική ιθαγένεια οι λοιποί αλλοδαποί κατόπιν πολιτογραφήσεως με την πλήρωση μόνο των τυπικών προϋποθέσεων που θέτει ο νόμος. Κατά τη γνώμη μου, είναι απολύτως απαραίτητο ο αλλοδαπός να νοιώθει Έλληνας, να θέλει να γίνει Έλληνας, να σέβεται τον τόπο που τον καλοδέχτηκε, τους ανθρώπους που τον φιλοξένησαν και τον βοήθησαν στη δύσκολη αρχή. Γι' αυτό το λόγο, λοιπόν, προτείνω να διεξάγεται ένα είδος συνέντευξης ή κάποιο ερωτηματολόγιο στους αλλοδαπούς. Δηλαδή, μέσα από κατάλληλες ερωτήσεις που θα τους γίνονται να διαπιστώνεται, αν όντως αισθάνονται ως Έλληνες και αν είναι πρόθυμοι να εκπληρώνουν όλες τους τις υποχρεώσεις προς τη χώρα, σεβόμενοι τα ήθη, τα έθιμα και τις αξίες μας.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ANNA ΝΤΑΛΑΡΑ (Προεδρεύουσα της επιτροπής): Σας ευχαριστώ όλους για την παρουσία σας εδώ, τον αγαπητό συνάδελφο, τον κ. Κοντογιάννη, όλους εσάς που ήρθατε εδώ σε μία τόσο δύσκολη περίοδο δοκιμασίας για τη δημοκρατία. Είναι μεγάλη τιμή, όχι για το Κοινοβούλιο, αλλά για όλους τους Έλληνες και όλη την πατρίδα, να φιλοξενεί νέους ανθρώπους, που ακόμα, παρά την κρίση και την αμφισβήτηση, επιζητούν τη συμμετοχή στα κοινά, γιατί δυστυχώς ή ευτυχώς, εκεί είναι το μέλλον και όχι το μέλλον που θα σας ορίσουμε εμείς, αλλά το μέλλον που θα ορίσετε εσείς οι ίδιοι.

Ευχαριστώ την Έφηβη Βουλευτή Γεωργία Γκορτσιά.

Να μην έχετε άγχος όταν θέλετε να μιλήσετε καθ' υπέρβαση των τριών λεπτών. Αισθανθείτε άνετα να βγάλετε την ψυχή σας, πέρα από αυτά που έχετε ετοιμάσει και να μιλήσετε από καρδιάς, πέρα από τη συντεταγμένη γνώση για το θέμα, το οποίο εξετάζουμε, το οποίο είναι ένα «καυτό» και καίριο θέμα.

Θα έχουμε την ευκαιρία να συζητήσουμε και τις απόψεις και τις εισηγήσεις της κυρίας εισηγήτριας, της Παγώνας Κουτσού, όπως μου είπε ο αγαπητός και καλός συνάδελφος. Μπορείτε κι εσείς και στην πορεία, όπως αναφύονται τα θέματα, αυθορμητώς να καταθέσετε τις απόψεις σας.

Η Κατερίνα Σκρέτα, Έφηβη Βουλευτής από την Πιερία, έχει το λόγο.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΣΚΡΕΤΑ (Νομός Πιερίας): Καλημέρα.

Θα ήθελα να πω ότι συμφωνώ επί της αρχής του νομοσχεδίου, γιατί όντως οι μετανάστες, οι οποίοι είναι νόμιμοι, πρέπει σίγουρα να ενσωματωθούν στην κοινωνία μας, παρ' όλα αυτά όχι να αφομοιωθούν, γιατί έτσι θα εξαλειφθούν και τα πολιτιστικά στοιχεία της δικής τους ταυτότητας, της χώρας τους.

Επίσης, θεωρώ ότι ισχύει η ρήση του Σωκράτη: «Έλληνες λέγονται όσοι συμμετέχουν στην παιδεία μιας χώρας». Γι' αυτό πρέπει να δώσουμε έμφαση στην πολιτιστική ενσωμάτωση των ατόμων αυτών, δηλαδή να τους μεταδώσουμε την παιδεία, την κουλτούρα μας και όχι να προσπαθήσουμε να τους επιβάλουμε κάποια τυπικά νομικά πλαίσια.

Θεωρώ, όμως, ότι αυτό είναι πολύ δύσκολο γιατί βλέπουμε ότι το ελληνικό σχολείο πάσχει ακόμη και στην εκπαίδευση και μόρφωση των ίδιων των Ελλήνων μαθητών.

Είναι κάτι που σίγουρα μας αφορά, γιατί, όπως ξέρουμε, ακόμα δεν έχουν τυπωθεί βιβλία για τη φετινή σχολική χρονιά, στην οποία εμείς δοκιμαζόμαστε στις πανελλαδικές εξετάσεις.

Θα έπρεπε να αναρωτηθούμε λίγο αν γίνεται να ενσωματώσουμε όντως τους ανθρώπους αυτούς, όταν εμείς οι ίδιοι δεν μπορούμε ουσιαστικά να αναπτύξουμε γνώσεις και ιδέες πάνω στο δικό μας πολιτισμό.

Επίσης, θα ήθελα να πω ότι το νομοσχέδιο δίνει έμφαση σε ποσοτικά μεγέθη, δηλαδή στο πώς –ας πούμε– οι μετανάστες αυτοί λειτουργούν ωφελιμιστικά για τη χώρα μας και όχι ουσιαστικά στο τι κάνουν ως άνθρωποι. Δεν τους λαμβάνουμε υπ' όψιν ως ανθρώπους, ως οντότητες, αλλά ως οικονομικά μεγέθη. Αυτό θεωρώ ότι δεν είναι σωστό.

Νομίζω ότι αυτά έχω να πω.

ANNA ΝΤΑΛΑΡΑ (Προεδρεύουσα της επιτροπής): Σε ευχαριστούμε πάρα πολύ, Κατερίνα.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΣΚΡΕΤΑ (Νομός Πιερίας): Και εγώ.

ANNA ΝΤΑΛΑΡΑ (Προεδρεύουσα της επιτροπής): Ο Έφηβος Βουλευτής Γιώργος Κορκιάδης από τα Χανιά έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΡΚΙΑΔΗΣ (Νομός Χανίων): Κατ' αρχήν, εγώ θα ήθελα να συμφωνήσω με το νομοσχέδιο. Δεν θέλω να προτείνω κάποια λύση, αλλά θα ήθελα να εκφράσω τις απόψεις μου εδώ.

Αρχικά, ακούστηκε από την Εισηγήτρια ότι με το να βιώνουν οι αλλοδαποί το ρατσισμό δυσκολεύεται η αφομοίωσή τους, εννοώ ότι γίνεται πιο δύσκολο το να δεχτούν την ιθαγένεια. Δεν νομίζω ότι αυτό είναι απαραίτητα σωστό, γιατί με βάση το νομοσχέδιο το οποίο έχουμε μπροστά μας, αν οι γονείς τους τηρούν το νόμο και είναι κάποια χρόνια στην Ελλάδα ή αν τα παιδιά αυτά έχουν γεννηθεί στην Ελλάδα, μετά από κάποια χρόνια θα πάρουν την ελληνική ιθαγένεια.

Ακόμα, έχω δει και στο διαδίκτυο και έχουμε διαβάσει και έχει ακουστεί και ξέρουμε όλοι ότι οι λαθρομετανάστες που μπαίνουν στη χώρα μας ίσως και κάθε μέρα είναι πάρα πολλοί. Αυτό που αναρωπιέμαι είναι γιατί πολλές φορές στις χώρες τους τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης προωθούν την Ελλάδα, παρουσιάζουν την Ελλάδα ως έναν επίγειο παράδεισο, κάτι το οποίο δεν αγγίζει και τόσο πολύ την πραγματικότητα.

Επίσης, θα ήθελα να πω ότι είναι πολύ σημαντικό να αγκαλιάσουμε αυτούς τους ανθρώπους, να πάρουν την ιθαγένεια τέλος πάντων, σε μια εποχή, όπως είναι η σημερινή, που η παγκοσμιοποίηση έχει διαβρώσει –ας το πούμε– τον ελληνικό πολιτισμό και όχι μόνον.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξης του χρόνου ομιλίας του Εφήβου Βουλευτή)

ANNA ΝΤΑΛΑΡΑ (Προεδρεύουσα της επιτροπής): Μην το λαμβάνεις υπ' όψιν σου. Έχεις και άλλο χρόνο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΡΚΙΔΗΣ (Νομός Χανίων): Ναι.

Είναι πολύ σημαντικό να αγκαλιάσουμε αυτούς τους ανθρώπους, γιατί ίσως να είναι και αυτός ένας τρόπος να εξαπλωθεί ο ελληνικός πολιτισμός.

Ευχαριστώ.

ΣΟΦΙΑ ΚΟΤΣΙΚΑ (Νομός Κυκλάδων - Συμπροεδρεύουσα της επιτροπής): Σε ευχαριστούμε πολύ.

Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Μιχάλης Λιακόπουλος.

ΜΙΧΑΗΛ ΛΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ (Β' Αθήνας): Αξιότιμη επιτροπή, αγαπητοί συνάδελφοι Έφηβοι Βουλευτές, από την αρχαία ιστορία ξέρουμε ότι οι ξένοι ήταν ευπρόσδεκτοι στην Ελλάδα, από τη στιγμή που είχαν διδαχθεί την ελληνική νοτιοτροπία, πολιτισμό και είχαν ελληνική συνείδηση.

Όπως βλέπουμε, η παιδεία αρχίζει και αλλοιώνεται τα τελευταία χρόνια και δεν είναι εφικτό να μορφώσει κανείς σωστά τους Έλληνες, οπότε δεν θα είναι εύκολο να μορφωθούν σωστά και οι μετανάστες.

Δεν συμφωνώ, αλλά δεν διαφωνώ κιόλας με το νομοσχέδιο το οποίο κληθήκαμε να κρίνουμε, γι' αυτό έχω να προτείνω μια μέση λύση. Θα ήταν και καλό και αποτελεσματικό, κατά τη γνώμη μου, να δίνεται ελληνική ιθαγένεια σε συγκεκριμένο ποσοστό μεταναστών που δεχόμαστε, σύμφωνα με το ποσοστό των Ελλήνων κατοίκων στη χώρα μας. Θα πρέπει να υπάρχουν κάποιες προϋποθέσεις, όμως. Θα πρέπει να ελέγχουμε το ποινικό μητρώο τους, καθώς και το επίπεδο της μόρφωσής τους. Πιστεύω ότι αυτό θα βοηθήσει να αποφύγουμε μία διάβρωση του πολιτισμού μας και της ελληνικής κουλτούρας, που πολλοί άνθρωποι ανά τον κόσμο επί πολλά χρόνια θαυμάζουν και θα ήθελαν να έχουν στη χώρα τους.

Ευχαριστώ.

ΣΟΦΙΑ ΚΟΤΣΙΚΑ (Νομός Κυκλάδων - Συμπροεδρεύουσα της Επιτροπής): Ευχαριστούμε.

Το λόγο έχει στη συνέχεια ο Έφηβος Βουλευτής Μιχάλης Νικολιουδάκης.

ΜΙΧΑΗΛ ΝΙΚΟΛΙΟΥΔΑΚΗΣ (Β' Πειραιά): Αξιότιμε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι Έφηβοι Βουλευτές αρχικά θα ήθελα να υπογραμμίσω πως νιώθω τυχερός και περήφανος που βρίσκομαι σ' αυτήν εδώ τη θέση.

Ένα αξιοσημείωτο πρόβλημα που ταλανίζει την ελληνική κοινωνία είναι το μεταναστευτικό και από εκεί της ελληνικής ιθαγένειας.

Η χώρα μας καθημερινά δέχεται μετανάστες οι οποίοι ορθά αντιμετωπίζονται αρκετά επιφυλακτικά από εμάς.

Αντίθετα, δεν μπορούμε να είμαστε σκληροί αφού εμείς οι ίδιοι οι Έλληνες ξεριζωθήκαμε από τον τόπο μας, είτε από την Κωνσταντινούπολη είτε από τη Μικρά Ασία, εγκαθιστώντας τις εστίες μας σε χώρες του εξωτερικού όπως για παράδειγμα τη Γερμανία και τον Καναδά. Είναι για εμάς σημαντικό να βοηθήσουμε και να ενδιαφερθούμε για τους ανθρώπους που βιώνουν την ίδια κατάσταση με αυτήν που ζήσαμε εμείς στο παρελθόν. Ας επιστρατεύσουμε λοιπόν την ευαισθησία μας και να μην είμαστε αυστηροί αλλά δίκαιοι. Ας σκεφτούμε την κατάσταση που βιώνουν κατά τη μεταφορά τους, πλήρης εκμετάλλευση, εξαθλίωση και απάνθρωπες συνθήκες. Ωστόσο είναι και αυτοί υπεύθυνοι για τις επιλογές τους.

Η ψυχοσύνθεση αυτών των ατόμων, αφού διώχνονται από την πατρίδα τους σίγουρα δεν είναι στην καλύτερη θέση. Οι μετανάστες επηρεασμένοι από τις αδυσώπητες συνέπειες διαβίωσης αλλά και τις συναισθηματικές συνέπειες λόγω της απομάκρυνσής τους από το οικείο τους περιβάλλον, ζώντας μόνοι, φοβισμένοι, αμήχανοι και ανασφαλείς εκτροχιάζονται, ζώντας στα αδιέξοδα της κοινωνίας και παρασύρουν στην καταστροφή την εθνική μας ταυτότητα, τα ήθη μας, τα έθιμά μας και κάνουν κατάληψη σε κτήρια εθνικής μας περιουσίας.

Συμπερασματικά βάσει της νομοθεσίας και μόνον, είναι ευθύνη και χρέος όλων μας να προστατεύσουμε και την πατρίδα μας και το σωστό μετανάστη από τον κίνδυνο προτείνοντας κάποιες λύσεις. Ως επί το πλείστον θα πρέπει η πολιτεία να δείξει υπευθυνότητα γι' αυτούς τους ανθρώπους. Θα ήταν αρκετά χρήσιμο για παράδειγμα οι μετανάστες να περνάνε από υπηρεσίες πρόνοιας για την περίθαλψή τους αλλά και για τυχόν διάφορες μεταδοτικές ασθένειες.

Η εισαγωγή στην ελληνική κοινωνία αυτών των ατόμων είναι ένα ρίσκο διότι δεν είναι σίγουρο ότι θα προσφέρει την οικονομική και ηθική της ανάκαμψη. Συνακόλουθα, ενισχύοντας την άποψή μου, θα έλεγα πως θα ήταν ένα κριτήριο που θα πρέπει να ληφθεί υπ' όψιν για την παραμονή τους ο έλεγχος των ποινικών τους μητρώων. Οι οικογενειάρχες και οι ακέραιοι χαρακτήρες θα είναι ευπρόσδεκτοι στη χώρα μας. Επιπλέον οι ίδιοι πολίτες θα πρέπει να φανούμε ανθρωπιστές όχι για την καλή εικόνα προς το εξωτερικό ούτε για την κοινή γνώμη αλλά για την ηθική μας ικανοποίηση και για τη βέλτιστη εξέλιξη της χώρας μας.

Καταλήγοντας θα ήταν σωστό και πρόπον, εφόσον επιθυμούν να γίνουν Έλληνες πολίτες, ύστερα από ένα χρονικό διάστημα τουλάχιστον, οι μετανάστες να εκδηλώνουν σεβασμό στο Σύνταγμα. Στην περίπτωση στην οποία δεν μπορεί να συμμορφωθεί με τα παραπάνω ο μετανάστης, η καταλληλότερη απόφαση θα ήταν να αποσταλεί πίσω στην πατρίδα του.

Σ' αυτό το σημείο θα ήθελα να σας ευχαριστήσω για την προσοχή και υπομονή που επιδείξατε όση ώρα έκανα την τοποθέτησή μου.

ΣΟΦΙΑ ΚΟΤΣΙΚΑ (Νομός Κυκλάδων- Συμπροεδρεύουσα της επιτροπής): Ευχαριστούμε πολύ.

Το λόγο έχει ο Επαμεινώνδας Παναγόπουλος από το νομό Αχαΐας.

ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ (Νομός Αχαΐας): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αξιότιμοι συνάδελφοι Βουλευτές συμφωνώ με το γενικό πνεύμα που διέπει το κάθε άρθρο. Ωστόσο για να υφίστανται αυτές οι διατάξεις το ελληνικό κράτος οφείλει να είναι προσεκτικό με την έννοια ότι τηρούνται οι προϋποθέσεις. Η χώρα μας δεν είναι ξέφραγο αμπέλι και το μήνυμα αυτό πρέπει να γίνει κατανοητό απ' όσους συμφωνούν κι από όσους συμμετέχουν στη διαδικασία νομιμοποίησης των μεταναστών.

Τα άρθρα που αναφέρονται στην απόκτηση της ιθαγένειας, σύμφωνα με τους ήδη υπάρχοντες νόμους σίγουρα συνίστανται από ορισμένες διατάξεις που θα πρέπει κατά τη γνώμη μου ίσως να επανεξεταστούν και να διαμορφωθούν.

Θα ήθελα να κάνω κάποιες προτάσεις πάνω στα άρθρα και στη διαμόρφωσή τους.

Συγκεκριμένα στο άρθρο 3 στην παράγραφο 1δ προτείνω την αύξηση παραμονής στη χώρα περισσότερα έτη προκειμένου το άτομο να εξοικειωθεί πρωτίστως με την ελληνική γλώσσα και με τα ήθη, τα έθιμα και τον πολιτισμό της χώρας.

Στο άρθρο 4 παράγραφος 1γ, σε αυτή τη διάταξη διαφωνώ κάθετα εφόσον πρώτον έχουμε στο παρελθόν γίνει μάρτυρες ψηφοθηρίας στα πλαίσια της οποίας εισάγονται αλλοδαποί στη χώρα σε προεκλογικές περιόδους, προκειμένου να εξυπηρετήσουν πολιτικές σκοπιμότητες. Δεύτερον, πολλές φορές οι αλλοδαποί δεν γνωρίζουν το πολιτικό σύστημα ούτε ποιά προβλήματα, ποιās φύσεως απασχολούν τους Έλληνες πολίτες.

Στο άρθρο 6 παράγραφος 3δ η τελευταία περίοδος. Όσον αφορά τα δικαιολογητικά πολιτογράφησης κατά την οποία ο αλλοδαπός έχει γεννηθεί στην Ελλάδα, έχει τη δυνατότητα μόνο με τη ληξιαρχική πράξη γέννησης να αποκτήσει ελληνική ιθαγένεια. Προτείνω να τηρηθεί η διαδικασία της παραγράφου 3, δηλαδή να υποχρεούται σε κάθε περίπτωση ο αλλοδαπός να προσκομίζει όλα τα δικαιολογητικά.

Δεν είναι δυνατόν το νομοθετικό πλαίσιο να είναι τόσο χαλαρό, από τη στιγμή που οι ίδιοι οι Έλληνες πολίτες αντιμετωπίζουν τον Δαίδαλο της γραφειοκρατίας στις πιο ασήμαντες υποθέσεις τους.

Στο άρθρο 7 παράγραφος 8. Η συνέντευξη στην Επιτροπή πολιτογράφησης θεωρώ πως πρέπει να καταστεί υποχρεωτική, προκειμένου να υπάρχει όσο αυτό είναι δυνατό μια ολοκληρωμένη εικόνα του ομογενούς αλλοδαπού. Έτσι εξασφαλίζεται, κυρίως, η τάξη και η ασφάλεια του ελληνικού κράτους.

Τέλος, στο άρθρο 10 παράγραφος 1. Αυτή η διάταξη ενέχει ιδιοτέλεια, από τη στιγμή που η ελληνική ιθαγένεια παραχωρείται σε αλλοδαπούς που έφθασαν στη χώρα, με σκοπό σε πολλές περιπτώσεις να εργαστούν πρόσκαιρα και όχι να διαμείνουν μόνιμα. Επομένως, η απόκτηση της ελληνικής ιθαγένειας πρέπει να γίνεται συνειδητά και όχι να αποβάλλεται, όταν οι αλλοδαποί αποφασίζουν να μεταναστεύσουν ξανά.

Ευχαριστώ πολύ.

ΣΟΦΙΑ ΚΟΤΣΙΚΑ (Νομός Κυκλάδων - Συμπροεδρεύουσα της επιτροπής): Και εμείς ευχαριστούμε.

Το λόγο έχει ο Παπαϊωάννου Κωνσταντίνος.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Β' Αθήνας): Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι Έφηβοι Βουλευτές, σήμερα καλούμαστε να καταθέσουμε την άποψή μας για ένα, κατά τη γνώμη μας, σοβαρό θέμα, το οποίο αφορά την ελληνική ιθαγένεια.

Είναι γεγονός ότι η Ελλάδα έχει δεχθεί και συνεχίζει να δέχεται ακόμη και σήμερα μεγάλο αριθμό μεταναστών, ο οποίος δεν είναι δυνατόν να ελεγχθεί ακριβώς. Αυτοί οι άνθρωποι δεν είναι εφικτό να αφομοιωθούν εργασιακά λόγω της ανεργίας και της οικονομικής κρίσης που μαστίζει τη χώρα μας, με αποτέλεσμα πολλοί απ' αυτούς να ζουν κοινωνικά περιθωριοποιημένοι.

Ωστόσο, από τη στιγμή που θα υπάρχει σωστή ένταξή τους στην κοινωνία μας, υπακούουν στους νόμους του κράτους, σέβονται τα ήθη και τα έθιμά μας, δεν έχουν εκτελέσει αξιόποινες πράξεις και έπειτα φθάσουν στην αφομοίωση, τότε δεν έχω κανένα πρόβλημα να πάρουν την ελληνική ιθαγένεια.

Μια πρώτη τροποποίηση στο σχέδιο νόμου που θα ήθελα να γίνει είναι οι αλλοδαποί που θέλουν να γίνουν Έλληνες μέσω της πολιτογράφησης, εφόσον έχουν τελέσει αξιόποينو αδίκημα, να αποκλείονται οριστικά, ακόμη και αν έχουν περάσει δέκα χρόνια. Διότι δεν είναι δυνατόν ένας άνθρωπος, ο οποίος έχει κάνει έγκλημα εις βάρος των πολιτών και της χώρας που τον φιλοξενεί, να απολαμβάνει την εύνοιά της.

Επιπλέον, άλλη μία τροποποίηση θα πρέπει να γίνει στο άρθρο 7 του νομοσχεδίου, έτσι ώστε σε περίπτωση που συντρέχουν στο πρόσωπο οποιουδήποτε αλλοδαπού που θέλει να γίνει Έλληνας λόγοι δημόσιας ή εθνικής ασφάλειας, να καθίσταται υποχρεωτικό οι υπηρεσίες ασφάλειας να αποστέλλουν εγκαίρως τη γνώμη τους. Διαφορετικά η έκδοση απόφασης του Υπουργού να σταματά και η έκδοση πολιτογράφησης να μη διαβιβάζεται στην Επιτροπή πολιτογράφησης, έως ότου δοθεί απάντηση από τις αρμόδιες υπηρεσίες ασφάλειας.

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας και ελπίζω όσα είπα να ληφθούν υπ' όψιν.

ΣΟΦΙΑ ΚΟΤΣΙΚΑ (Νομός Κυκλάδων - Συμπροεδρεύουσα της επιτροπής): Και εμείς σας ευχαριστούμε.

Σειρά έχει ο Παυλέρος Χρήστος από το Νομό Λακωνίας.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΥΛΕΡΟΣ (Νομός Λακωνίας): Κυρίες και κύριοι Έφηβοι Βουλευτές, κατ' αρχάς, σας ευχαριστώ για την ευκαιρία που μου δίνετε.

Δεν πρόκειται να κάνω κάποια πρόταση. Απλώς θα ήθελα να κάνω δύο παρατηρήσεις σε κάποιο από τα πράγματα που ακούστηκαν.

Πρώτον, έγινε πολλές φορές λόγος για πνευματική αλλοίωση και για αλλοίωση του πολιτισμού μας. Όμως, πρέπει να αναλογιστούμε ότι ίσως εμείς οι ίδιοι αλλοιώνουμε τον πολιτισμό μας με την υιοθέτηση όλης αυτής της υποκοουλτούρας.

Δεύτερον, θα ήθελα να τονίσω ότι θα πρέπει να σκεφθούμε κάποιες φορές τι οδήγησε τους οικονομικούς μετανάστες στο να προβούν σε τέτοιες ενέργειες.

Αυτά είχα να πω. Ευχαριστώ.

ΣΟΦΙΑ ΚΟΤΣΙΚΑ (Νομός Κυκλάδων - Συμπροεδρεύουσα της επιτροπής): Ευχαριστούμε.

Το λόγο έχει η Σολδάτου Εμμανουέλα-Μαρία από το Νομό Λαρίσης.

ΕΜΜΑΝΟΥΕΛΑ - ΜΑΡΙΑ ΣΟΛΔΑΤΟΥ (Νομός Λάρισας): Γεια σας και από μένα.

Κατ' αρχάς, εγώ θα ήθελα να συμφωνήσω με την εισηγήτρια που μίλησε για τη χρηματική καταβολή που είναι αναγκαία να κατατεθεί, όταν θέλουν να νομιμοποιηθούν. Είναι κάτι που θα έπρεπε να το δούμε πιο σοβαρά. Πρόκειται για ένα μεγάλο χρηματικό ποσό, λαμβάνοντας υπ' όψιν τις συνθήκες στις οποίες ζουν. Πολλές φορές δεν έχουν άλλα βασικά πράγματα.

Επιπλέον, να συμφωνήσω με το συνάδελφο που μίλησε προ ολίγου και για τις εγκληματικές ενέργειες. Θα πρέπει να δούμε τι τους οδήγησε στις πράξεις αυτές και τι μπορεί να κάνει το κράτος. Γιατί δεν ζύπνησαν ξαφνικά και ήρθαν στην Ελλάδα, για να εγκληματήσουν και να φανούν κακοί άνθρωποι. Ήρθαν με προοπτικές μιας καλύτερης ζωής και κάτι τους οδήγησε σε αυτήν την κατάσταση. Πιθανότατα το ίδιο το κράτος να τους περιθωριοποίησε και να είναι υπεύθυνο γι' αυτήν. Οπότε θα πρέπει να δούμε τι μπορεί να κάνει και να κριθεί κάθε περίπτωση ξεχωριστά, έτσι ώστε να δούμε αν μπορούν να ενταχθούν ομαλά στην κοινωνία ή να το δούμε περαιτέρω.

Ειπώθηκε, επίσης, κάτι για πνευματική αλλοίωση της χώρας, του εθνικού πολιτισμού, κ.λπ. Δεν νομίζω ότι θα υπήρχε λόγος φόβου για αλλοτρίωση πολιτισμού, αν ήταν πραγματικά συμπαγής και βαθιά ριζωμένη η κουλτούρα του τόπου. Δεν θα υπήρχε κανένας φόβος. Μάλλον, όμως, ξεκινάει από τη δική μας αλλοτρίωση, αλλοίωση και έτσι φοβόμαστε κατά βάθος ότι θα έρθουν ξένοι και θα ισοπεδώσουν ό, τι παραμένει ελληνικό. Άρα, μάλλον θα πρέπει να δούμε και το πώς θα στηρίξουμε πιο πολύ την παιδεία.

Και κάτι τελευταίο πριν κλείσω: Ειπώθηκε κάτι, αν θυμάμαι καλά, για την εκπαίδευση, ότι πρέπει να γνωρίζουν την ιστορία, κ.λπ. Ποιός θα τους την προσφέρει αυτή την εκπαίδευση; Εδώ, λοιπόν, πηγαίνουμε στο ότι θα πρέπει να υπάρξουν πιο εξειδικευμένα προγράμματα, τα οποία θα δέχονται τους μετανάστες, θα τους βοηθούν στην ομαλή ένταξή τους και θα τους καταρτίζουν σχετικά με τις ισχύουσες καταστάσεις της χώρας. Δεν μπορούν να έρθουν και να τα γνωρίζουν όλα ούτε ξαφνικά να μπουν στο ελληνικό σχολείο και να μπορέσουν να συμβαδίσουν με τους υπόλοιπους μαθητές. Δεν μπορούμε, λοιπόν, να τους κατηγορούμε και να λέμε ότι πρέπει να γνωρίζουν κάποια πράγματα. Από πού; Άρα, θα πρέπει να δούμε πώς θα τους βοηθήσουμε και πώς θα προσφέρουμε αυτά που θέλουμε να έχουν.

Σας ευχαριστώ.

ΑΝΝΑ ΝΤΑΛΑΡΑ (Προεδρεύουσα της επιτροπής): Ευχαριστούμε πολύ την Έφηβο Βουλευτή κα Εμμανουέλλα-Μαρία Σολδάτου για τις καίριες εισηγήσεις, όπως όλων των συναδέλφων. Είπατε πραγματικά ενδιαφέροντα πράγματα.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΣΚΡΕΤΑ (Νομός Πιερίας): Κυρία Πρόεδρε, θα μπορούσα να συμπληρώσω κάτι σε αυτά που είπαν τα παιδιά;

ΑΝΝΑ ΝΤΑΛΑΡΑ (Προεδρεύουσα της επιτροπής): Ναι, μπορείτε. Έχετε το λόγο.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΣΚΡΕΤΑ (Νομός Πιερίας): Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Είχα μιλήσει ξανά στην αρχή. Και τα δύο παιδιά και αρκετοί από τους ομιλητές είπαν ότι ουσιαστικά πρέπει να αντιμετωπίζουμε ισάξια τους αλλοδαπούς πολίτες που έρχονται στη χώρα και να σκεφτούμε αφενός το γιατί οδηγούνται σε τέτοιες πράξεις και αφετέρου το ότι δεν μπορούν να δεχθούν από μόνοι τους τον πολιτισμό μας. Είναι σωστά όλα αυτά. Ωστόσο, αν θέλουμε όντως να τους αντιμετωπίσουμε ισάξια, θα πρέπει να σκεφθούμε το εξής: Όταν ένας Έλληνας πολίτης πράττει κάποιο αδίκημα, σκεφτόμαστε τα αίτια που τον οδήγησαν σε αυτό ή τον δικάζουμε κατευθείαν;

Ευχαριστώ.

ΑΝΝΑ ΝΤΑΛΑΡΑ (Προεδρεύουσα της επιτροπής): Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής κ. Χρήστος Πολίτης.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΟΛΙΤΗΣ (Νομός Μεσσηνίας): Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Εγώ, για να πω την αλήθεια, το νομοσχέδιο δεν το διάβασα. Κοίταξα τον τίτλο. Λέει: «Σύγχρονες διατάξεις για την ελληνική ιθαγένεια νομίμως διαμενόντων μεταναστών».

Τα παιδιά που μίλησαν πριν είπαν ότι μπορούμε να δώσουμε την ιθαγένεια, αν γίνει το ένα, αν γίνει το άλλο. Εγώ διαφωνώ. Και πραγματικά λυπάμαι που δεν έχουμε καταλάβει ποιο είναι το πραγματικό πρόβλημα με τους μετανάστες. Το πρόβλημα δεν είναι η εγκληματικότητα ή τα οποιασδήποτε φύσης οικονομικά προβλήματα. Η Ελλάδα έχει περάσει πολλές κρίσεις και πολλά προβλήματα στην ιστορία της, όμως τα έχει καταφέρει. Και πώς τα έχει καταφέρει; Ήταν ποτέ μεγάλη οικονομική δύναμη; Δεν ήταν ποτέ. Αυτό που είχε πάντα ήταν εθνική ομοιογένεια και μία αναλλοίωτη εθνική ταυτότητα. Αυτό ήταν που την κράτησε. Ακόμα κι όταν ήμασταν τετρακόσια χρόνια σκλαβωμένοι, που δεν υπήρχε τίποτα επίσημο, αυτό ήταν που μας κράτησε: ήταν η γλώσσα μας, ήταν η θρησκεία μας, ήταν ό, τι έχει το ελληνικό έθνος.

Αυτό είναι που με φοβίζει πιο πολύ στους μετανάστες, ότι αν έρθουν αυτοί, ακόμα και σε όλα να είναι εντάξει, η εθνική ομοιογένεια θα χαθεί. Ήδη βλέπουμε ότι η γλώσσα μας αλλοιώνεται, η θρησκεία μας ξεχνιέται και η ιστορία μας το ίδιο. Φοβάμαι ότι με τους μετανάστες η κατάσταση θα γίνει ακόμα χειρότερη.

Είπαμε, επίσης, ότι μπορεί και αυτοί οι άνθρωποι να είναι σε δύσκολη κατάσταση. Συμφωνώ, αλλά εμάς τι μας νοιάζει; Πριν λίγα χρόνια δεχόμασταν πολλούς μετανάστες, ήμασταν σε καλή κατάσταση. Τώρα, όμως, κινδυνεύουμε εμείς οι Έλληνες. Θα σκεφτούμε τους άλλους; Μακάρι να μπορούσαμε. Κι εμείς οι Έλληνες

έχουμε γίνει μετανάστες και πήγαμε σε άλλες χώρες. Τους καταλαβαίνουμε. Αλλά αυτή την περίοδο δεν μπορούμε να κάνουμε τίποτα. Το καλύτερο που έχει να γίνει είναι οι νόμιμοι να μείνουν, αλλά τουλάχιστον όσοι είναι παράνομοι, που είναι πολλοί αυτοί, ας φύγουν αμέσως. Ας μην τους πάμε στον Έβρο και τους αφήσουμε εκεί, γιατί θα γυρίσουν αμέσως πίσω.

Δεν θέλω να συζητάμε αυτό. Θέλω να συζητάμε με ποιό τρόπο θα φύγουν και δεν θα ξανάρθουν. Ας ζητήσουμε βοήθεια και από τους Ευρωπαίους. Ξέρετε, είμαστε αυτό που τους σταματάει όλους εδώ. Από Ασία και Αφρική έρχονται πάρα πολλοί. Εμείς είμαστε η γέφυρα. Ας μας βοηθήσουν να διαφυλάξουμε τα σύνορά μας, για να μην πάνε σε αυτούς. Γιατί αν εμείς τους δώσουμε ιθαγένεια, ξέρουν πολύ καλά ότι την επόμενη μέρα μπορούν να πάνε κατ' ευθείαν στη Γερμανία και να μείνουν εκεί. Αυτό να τους πούμε και να προσπαθήσουμε όσο μπορούμε να κρατήσουμε την ελληνική μας ομοιογένεια και την εθνική μας ταυτότητα.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ (Προεδρεύων της επιτροπής): Μια διευκρίνιση. Το νομοσχέδιο αφορά τους νόμιμους μετανάστες.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΟΛΙΤΗΣ (Νομός Μεσσηνίας): Ναι, να μην γίνουν άλλοι οι νόμιμοι. Φτάνει.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ (Προεδρεύων της επιτροπής): Λέμε πώς θα δοθούν δικαιώματα στους νόμιμους μετανάστες. Θα μιλήσουμε, εφόσον το θέτετε και για τους παράνομους.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΟΛΙΤΗΣ (Νομός Μεσσηνίας): Στη Νομική Σχολή όταν ήταν, ήταν παράνομοι και καθόμασταν και τους βλέπαμε. Αυτούς τους παίρνεις και τους διώχνεις, δεν τους βλέπεις.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ (Προεδρεύων της επιτροπής): Να τελειώσω και παίρνεις το λόγο, γιατί ό,τι λέμε καταγράφεται στα Πρακτικά. Μην μιλάει ο ένας πάνω στον άλλο για να μπορεί να γίνεται η απομαγνητοφώνηση.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΟΛΙΤΗΣ (Νομός Μεσσηνίας): Συγγνώμη.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ (Προεδρεύων της επιτροπής): Εφόσον τίθεται το ζήτημα, θα μιλήσουμε και για τους παράνομους μετανάστες. Είναι ένα μεγάλο ζήτημα. Ευχαρίστως εδώ μπορούμε να συζητήσουμε ελεύθερα. Οι συζητήσεις στο Ελληνικό Κοινοβούλιο γίνονται πάντοτε ελεύθερα, κανείς δεν τις περιορίζει και βέβαια, μέσα στο πλαίσιο του σχεδίου νόμου που συζητούμε.

Έθεσες κάποια ζητήματα, τα οποία πιστεύω ότι στο δεύτερο κύκλο των τοποθετήσεων μπορούν να απασχολήσουν όλους και θα απαντηθούν και από την Πρόεδρο και από εμένα κάποια ζητήματα τα οποία έχουν τεθεί.

ANNA ΝΤΑΛΑΡΑ (Προεδρεύουσα της επιτροπής): Πριν συνεχίσουμε, να πω ότι στους Έλληνες της ομογένειας, αγαπητέ Χρήστο, κάποιο άλλο κράτος τους έδωσε την ιθαγένεια. Έφυγαν οι γονείς τους πρόσφυγες και μετανάστες και είναι εδώ και αγαπούν ακόμα την Ελλάδα και πήγαν σε κάποιο κράτος που με πολύ αγάπη τους έδωσε την ιθαγένεια. Μπορούν, λοιπόν, οι Έλληνες ομογενείς να πάρουν το λόγο και έχουν κάθε δικαίωμα στη «Βουλή των Εφήβων».

Ο Πάρις Θασίτης από την Αίγυπτο έχει το λόγο.

ΠΑΡΙΣ ΘΑΣΙΤΗΣ (Αίγυπτος): Κατ' αρχάς, ήθελα να ευχαριστήσω τους συναδέλφους Βουλευτές για αυτή τη στιγμή.

Θέλω, πρώτα απ' όλα, να θέσω ένα ζήτημα νομίζω αρκετό σημαντικό. Όταν κάποιοι Έλληνες μετανάστες πήγαιναν εξωτερικό για να δουλέψουν, πήγαιναν για να ικανοποιήσουν κάποιους στόχους άλλων χωρών. Όταν, για παράδειγμα, η Γερμανία ήθελε Έλληνες μετανάστες, τους ήθελε γιατί είχε ελλείψεις σε εργατικά χέρια. Με αυτόν τον τρόπο, υπήρχαν κάποιες διαδικασίες, κάποιο πλαίσιο, που ρύθμιζε την κατάσταση. Δηλαδή, υπήρχαν κάποια γραφεία μεταναστών στις ελληνικές πόλεις που δέχονταν αιτήσεις, εξετάζονταν ιατρικά για το αν μπορούν να αποδώσουν οικονομικά στη χώρα αυτή και αν μπορούν να ανταπεξέλθουν στις συνθήκες εκεί πέρα. Υπήρχε μία –πώς να το πω– έρευνα για το κάθε άτομο που πήγαινε εκεί πέρα και ένας συγκεκριμένος αριθμός αδειών. Αυτό, θα ήθελα να ρωτήσω, έγινε ποτέ στην Ελλάδα ή μήπως έφεραν μετανάστες από το εξωτερικό με άλλους σκοπούς;

Στις αρχές της δεκαετίας του '90 έφεραν πάρα πολλούς μετανάστες από την Αλβανία όχι για να ωφεληθεί η χώρα, αλλά για να ωφεληθούν κάποια συγκεκριμένα συμφέροντα. Δηλαδή, όταν για παράδειγμα, ήθελαν κάποιοι εργοδότες να καταπολεμήσουν τα συνδικάτα, τι έκαναν; Απέλυαν τους Έλληνες εργαζόμενους, έπαιρναν του μετανάστες οι οποίοι δεν είχαν απαιτήσεις όπως οι Έλληνες εργαζόμενοι και μοιραία τα συνδικάτα αποδυναμώθηκαν.

Αυτή είναι η άλλη πλευρά. Φυσικά δεν κατηγορώ τους μετανάστες. Αλλά υπάρχουν κάποια πράγματα που δεν τα έκανε η ελληνική πολιτεία παλιά. Λέω μήπως μπορούν να γίνουν κάποια άλλα πράγματα στη σημερινή εποχή, πιο δραστικά.

Όσον αφορά τους λαθρομετανάστες, σε άλλες χώρες υπάρχουν πιο αυστηρά πλαίσια. Καμία χώρα στην Ευρώπη δεν τους δέχεται άμεσα. Οι πιο πολλές τους απελαύνουν ή δέχονται ένα μέρος αυτών για ανθρωπιστικούς λόγους. Στην Ελλάδα έχει γίνει κάτι τέτοιο;

Όταν βλέπαμε τους λαθρομετανάστες να καταλαμβάνουν τη Νομική Σχολή, δεν βλέπαμε μια πολυπολιτισμική Ελλάδα. Ήταν η Ελλάδα που πέφτει χαμηλά και δέχεται τους πάντες.

Υπάρχει και ένα άλλο ζήτημα που δεν είναι ακριβώς ηθικό, αλλά έχει να κάνει γενικά με όρους πολιτικής. Υπήρχε στο παρελθόν ένας αμερικανός ειδικός που είχε μιλήσει για σύγκρουση πολιτισμών. Αυτή τη στιγμή έχει χωριστεί ο κόσμος σε μερικά στρατόπεδα, να το πω έτσι. Υπάρχει ο ανεπτυγμένος κόσμος που θεωρούν κάποιοι δεδομένο ότι είναι μόνο αυτός και οι άλλοι αν θέλουν να τον ακολουθήσουν και ένας κόσμος που δεν δέχεται τον ανεπτυγμένο κόσμο ως αξία.

Υπάρχουν κάποια πλαίσια γι' αυτούς τους ανθρώπους που έρχονται από τις χώρες που είναι τελείως διαφορετικές από την Ευρώπη; Βλέπουμε στις ΗΠΑ ή στη Γερμανία, που υποτίθεται ότι είναι οργανωμένες χώρες, να υπάρχει μία μαζική αμφισβήτηση του μοντέλου. Δηλαδή δεν δέχονται τις αξίες των ανθρώπων εκεί οι μετανάστες που πάνε και ενδεχομένως φέρονται άσχημα. Από την άλλη, οι πολίτες εκεί δυσανασχετούν γιατί οι αρχές είναι υπερβολικά ανεκτικές απέναντι στους μετανάστες.

Μήπως πρέπει πρώτα απ' όλα να υπάρχει μία κατεύθυνση προς τις αξίες που δίνουμε προς τους ανθρώπους που έρχονται από άλλες χώρες; Ή μήπως θα πρέπει να τους βάλουμε σε κάποια πλαίσια, πέρα από τα προβλήματα που λύνουν κατά περιόδους;

ANNA ΝΤΑΛΑΡΑ (Προεδρεύουσα της επιτροπής): Η πολιτική -και γι' αυτό είστε εσείς εδώ- αυτό κάνει ακριβώς, βελτιώνει ή αλλάζει τη νομοθεσία.

Όμως, όσον αφορά το τελευταίο ερώτημα, δεν πρέπει να ξεχνάτε ότι εμείς ανήκουμε στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Επιπλέον, υπάρχουν διεθνείς κανόνες που ρυθμίζουν αυτά τα θέματα. Δεν μπορούμε δηλαδή εμείς ως ευρωπαϊκή χώρα να έχουμε διαφορετική τακτική από τους άλλους ευρωπαίους εταίρους μας. Υπάρχουν δεκαέξι κοινοβούλια και άλλα που έρχονται, που συναποφασίζουν θεσμικά για τη μεταναστευτική πολιτική.

Θα σας μιλήσουμε για τη Συμφωνία του «Δουβλίνο II» του 2008, για τη σύμβαση που έγινε στη Γαλλία, για το ποιοί μπορούν να μείνουν και ποιοί μπορούν να περάσουν. Θα απαντήσω και στο Χρήστο, ότι δεν ισχύει ακριβώς αυτό που είπε, ότι έρχονται για να πάνε στη Γερμανία, διότι δεν είναι δυνατόν βάσει του «Δουβλίνο II» να πάνε στη Γερμανία.

Δεν μπορούμε να αλλάξουμε μόνοι μας την πολιτική μεταχείρισης των μεταναστών, διότι διέπεται από ευρωπαϊκές συμφωνίες. Δεν έχουμε καμία διαφορετικότητα από τη Γερμανία. Τηρούμε ακριβώς τους ίδιους νόμους. Αν υπάρχουν παρεκκλίσεις ή δυσκολίες, λόγω της γεωπολιτικής μας θέσης -διότι βλέπετε από πού μπορούν να μπουν οι μετανάστες, με διαδικασίες νομιμότητας ή όχι νομιμότητας- αυτό είναι μια άλλη κουβέντα και αφορά την Κυβέρνησή μας και την εθνική μας πολιτική.

Όμως, δεν είναι ότι βάζουμε Ευρωπαίους, Ασιάτες, Βαλκανίους ή μη, αν αυτό υπονοούσε η ερώτησή σου.

ΠΑΡΙΣ ΘΑΣΙΤΗΣ (Αίγυπτος): Όχι, ακριβώς. Απλώς ήθελα να επισημάνω ότι αυτή τη στιγμή στην Ευρώπη υπάρχουν κάποιες αξίες που καταπατώνται. Γι' αυτό, άλλωστε, υπάρχει και αύξηση της άκρας Δεξιάς σε πολλές περιοχές. Δεν είναι δηλαδή μόνον η οικονομική κρίση που οδήγησε σε μια τέτοια συμπεριφορά.

ANNA ΝΤΑΛΑΡΑ (Προεδρεύουσα της επιτροπής): Μα, δεν θα διαφωνήσω σ' αυτό. Εγώ σου λέω για το πώς εφαρμόζεται η νομοθεσία. Αυτό απασχολεί αυτό το νομοσχέδιο, όπως είπε και ο συνάδελφος, το πώς δηλαδή θα αποφύγουμε με σωστή νομοθεσία και με την τήρησή της ακραία φαινόμενα ρατσισμού, ξενοφοβίας, ριζοσπαστικοποίησης και κοινωνικών αυτοματισμών που οδηγούν σε ακραίες καταστάσεις, είτε από το ένα, είτε από το άλλο άκρο. Διότι αυτές οι ακραίες καταστάσεις κλείνουν έναν κύκλο μη νομιμότητας και μη τήρησης νόμων, αλλά όπως πολύ σωστά είπες, και αρχών.

Σε ευχαριστώ.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ (Νομός Ηλείας - Συμπροεδρέων της επιτροπής): Το λόγο έχει ο Λαζανάς Θεόδωρος από το Νομό Αχαΐας.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΛΑΖΑΝΑΣ (Νομός Αχαΐας): Κύριε Πρόεδρε, αξιότιμο ακροατήριο, δεν θα σας κουράσω πολύ. Θα ήθελα να κάνω μόνο δύο παρατηρήσεις.

Κάποιος πριν έκανε λόγο για απόρριψη της πολιτογράφησης κάποιου αλλοδαπού σε περίπτωση που έχει προβεί σε κάποιο ποινικό αδίκημα. Εγώ, λοιπόν, θα ήθελα να διαφωνήσω μ' αυτήν τη θέση, διότι σε περίπτωση που έχει εφαρμοστεί η ποινή και το άτομο αυτό έχει δικαστεί και εφ' όσον έχουν περάσει τα χρόνια τα οποία αναφέρει το νομοσχέδιο, σαφώς και πρέπει να τον δεχθούμε, καθώς σκοπός της ποινής είναι ο σωφρονισμός. Όπως, λοιπόν, κάποιος δικός μας άνθρωπος θα ήθελε να επανενταχθεί στο κοινωνικό σύνολο - που αυτός είναι ο στόχος- έτσι και κάποιος αλλοδαπός έχει τα ίδια δικαιώματα. Συνεπώς, αφού έχει σωφρονιστεί και έχει κατανοήσει το λάθος του, δεν θα ήταν δίκαιο ούτε γι' αυτόν, αλλά ούτε και για μας να του στερήσουμε αυτή τη δυνατότητα.

Και θα ήθελα να πω και κάτι ακόμα. Καθώς διάβαζα το νομοσχέδιο, συμφωνούσα σε γενικές γραμμές με τις διατάξεις του. Όμως, αυτό που σκέφθηκα είναι ότι κανένα νομοσχέδιο δεν πρόκειται να βοηθήσει στο πρόβλημα, αν εμείς οι ίδιοι δεν αλλάξουμε τη νοοτροπία μας. Θεωρώ, δηλαδή, αδιανόητο στις μέρες μας παιδιά αλλοδαπών να δέχονται αυτό το ρατσισμό. Και αυτό το λέω, γιατί το έχω ζήσει. Αυτό το παιδί δεν είναι δυνατόν να θέλει να αποκτήσει την ελληνική ιθαγένεια, αλλά ούτε και να τη δεχθεί.

Από τη στιγμή, λοιπόν, που δεν δεχόμαστε αυτό το παιδί, το πιο πιθανόν είναι ότι θα ήθελε να επιστρέψει στη χώρα του και σε καμία περίπτωση να γίνει μέλος της δικής μας κοινωνίας.

Σας ευχαριστώ.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ (Νομός Ηλείας - Συμπροεδρέων της επιτροπής): Σε ευχαριστούμε.

Το λόγο έχει η Αικατερίνη Κωτσάκη από τη Μεσσηνία.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΚΩΤΣΑΚΗ (Νομός Μεσσηνίας): Έφηβοι Βουλευτές, ήθελα να κάνω μια επισήμανση σχετικά με το άρθρο 4 που αφορά τις προϋποθέσεις πολιτογράφησης. Έχει να κάνει και με την οικονομική κατάσταση, όπως είπε και η Εισηγήτρια. Και συμφωνώ μ' αυτό που είπε, γιατί αν θέλουμε να εξαλείψουμε τις διακρίσεις που γίνονται εις βάρος των μεταναστών, πρέπει και το ίδιο το κράτος να τους βοηθάει. Είναι παράλογο για να πολιτογραφηθεί ένας μετανάστης να χρειαστεί να πληρώσει 700 ευρώ και ένας Έλληνας 100. Το ίδιο το κράτος είναι σαν να κάνει διακρίσεις.

Από την άλλη, η παράγραφος 1β. του άρθρου 4 λέει ότι μια βασική προϋπόθεση είναι να κρίνεται και η περιουσιακή κατάσταση του μετανάστη. Αναρωτιέμαι, λοιπόν, αν αυτό είναι ένα ουσιαστικό κριτήριο για την πολιτογράφηση ενός ανθρώπου. Δηλαδή αξίζει να λέγεται Έλληνας κάποιος που δεν είναι πολύ πλούσιος; Δεν έχω μελετήσει πολύ το άρθρο, αλλά αυτό μου έκανε εντύπωση. Συμφωνώ ότι πρέπει να έχει ενταχθεί στην κοινωνία και την οικονομική κατάσταση της πόλης. Αυτά ήθελα να ρωτήσω.

Σας ευχαριστώ.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ (Νομός Ηλείας - Συμπροεδρεύων της επιτροπής): Σε ευχαριστούμε.

Το λόγο έχει η Μαρία Τουμάζου από Λευκωσία.

ΜΑΡΙΑ ΤΟΥΜΑΖΟΥ (Κύπρος): Καλησπέρα σας.

Όσον αφορά τώρα την Κύπρο και το φαινόμενο των πολιτικών προσφύγων-μεταναστών, αλλά και Τουρκοκυπρίων, το κράτος μας δείχνει περισσότερο ενδιαφέρον και συμπόνια σ' αυτούς παρά για τον Έλληνα Κύπριο πολίτη.

Εμένα η μητέρα μου είναι πρόσφυγας και έζησε και την προσφυγιά. Όλα μου τα ξαδέρφια είναι πρόσφυγες, αλλά εγώ όχι, γιατί είμαι εκ μητρογονίας και δεν έχω τα δικαιώματά μου ως πρόσφυγας. Γιατί, λοιπόν, αυτούς να τους χρυσοπληρώνουμε, από τη στιγμή που τους ίδιους τους πρόσφυγες του τόπου τους δεν τους στηρίζουν;

Αυτό που εξοργίζει τον Ελληνοκύπριο πολίτη είναι η τραγωδία της 11^{ης} Ιουλίου στο Μαρί όπου χάσαμε 13 λεβέντες που έπεσαν άδικα εν ώρα καθήκοντος από τα λάθη και την αδιαφορία αυτών που μας κυβερνούν. Λεφτά δεν είχαμε για ένα στέγαστρο για την προφύλαξη των 98 εμπορευματοκιβωτίων τα οποία έφεραν στην Κύπρο για να μη χάσουμε τις καλές σχέσεις με τους Σύριους και τα οποία έχουν φέρει στο νησί μας οικονομικό αδιέξοδο. Λεφτά όμως υπάρχουν για τα επιδόματα των πολιτικών προσφύγων και για την ιατρική περίθαλψη των Τουρκοκυπρίων. Το μόνο που έκαναν ήταν να κάνουν την Κύπρο ρεζίλι διεθνώς με την αποδοχή ηλεκτρικού ρεύματος από τον τουρκικό «Αττίλα», δίνοντάς τους το δικαίωμα για αναγνώριση του ψευδοκράτους και να λένε ότι η Κύπρος στηρίζεται οικονομικά από τους Τουρκοκύπριους κι ότι πρέπει να ζούμε ειρηνικά μαζί τους.

Θέλουν όμως ένα κράτος ποντιακό, θέλουν λύση του Κυπριακού, θέλουν διακυβέρνηση. Έχουν καταργήσει τη σημαία του έθνους μας, την ελληνική, απ' όλα σχεδόν τα δημόσια κτήρια γιατί δεν θέλουν να λεγόμαστε Έλληνες. Μήπως γιατί προτιμούν να λέγονται Τούρκοι; Θέλουν να αλλάξουν την ιστορία μας στα σχολεία γιατί μ' αυτή βλέπουν το τι μας έχουν κάνει οι Τούρκοι τόσα χρόνια και θέλουν να την τροποποιήσουν όπως οι ίδιοι θέλουν, χωρίς θα θίγονται οι Τούρκοι, τα αδέρφια τους. Δεν θέλουν να ακούνε τον εθνικό μας ύμνο. Θέλουν ακόμα να καταργήσουν τα σύμβολα της θρησκείας μας από τα σχολεία μας. Γιατί να λένε οι Τούρκοι ότι τα εδάφη μας είναι δικά τους και να πηγαίνω στον τόπο μου, στα εδάφη και στα σπίτια των παππούδων μου ως τουρίστας; Γι' αυτό δεν πηγαίνω στα κατεχόμενα, στα εδάφη μου, γιατί δεν θέλω να νιώσω τουρίστας στον ίδιο μου τον τόπο, να νιώσω ότι μου κάνει χάρη ο Τούρκος γιατί με αφήνει να δω το σπίτι μου. Όχι, αυτό δεν το ανέχομαι.

Είμαι περήφανη που στηρίζω το έθνος μου, τη φυλή μου, που μιλάω την ελληνική γλώσσα, που είμαι χριστιανή ορθόδοξη και που γνωρίζω τις θυσίες και την πορεία των προγόνων μου για να είμαστε εμείς ως εδώ.

Τον τελευταίο καιρό ακούμε πολλά για το θέμα των μεταναστών, αλλά κανείς δεν έθιξε το θέμα της πληθυσμιακής αλλοίωσης πολλών περιοχών της ελεύθερης Κύπρου. Δεν μας τρομάζει τόσο η διαφορετική θρησκεία, όμως μας τρομάζει η πολιτική τους έκφραση και το γεγονός ότι αυτοί οι άνθρωποι έχουν περισσότερα κοινά με τους Τούρκους παρά με μας τους Ελληνοκύπριους. Πώς μπορούμε εμείς ως νέοι του τόπου αυτού να ζήσουμε σ' ένα χάος, να ζουν τα παιδιά μας μ' αυτούς που «μαύρισαν» και μοίρασαν την πατρίδα μας και σκότωσαν τους δικούς μας;

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ (Προεδρεύων της επιτροπής): Φυσικά όλοι κατανοούμε ότι το περιεχόμενο της τοποθέτησης δεν ήταν άμεσα συνδεδεμένο με το περιεχόμενο του σχεδίου νόμου. Η ανοχή υπάρχει λόγω της ιδιαιτερότητας και καταλαβαίνουμε τη συναισθηματική φόρτιση.

Από 'κει και πέρα όλοι πρέπει να φροντίζουμε οι εκφράσεις μας σ' αυτήν την Αίθουσα και στην Ολομέλεια να είναι πολιτικές γιατί μέσα από την πολιτική μπορούμε να βρούμε λύσεις. Από την ενίσχυση του συναισθηματισμού βάζοντας στη θέση της λογικής το θυμικό, σίγουρα δεν βρίσκουμε λύσεις.

Σαφέστατα τα προβλήματα που έθιξες είναι υπαρκτά σε μεγάλο ή σε μικρότερο βαθμό. Εσύ τα ζεις περισσότερο από μας, όμως πρέπει να κατανοήσουμε πως σ' ό,τι αφορά την ελλαδική πολιτεία στο πέρασμα του χρόνου οι δυνατότητες αυτής της φυλής, όπως σωστά είπες, να αφομοιώσει άλλους πολιτισμούς και να υπερκαλύψει άλλους πολιτισμούς ήταν τεράστια και αυτό το αποδεικνύει και η ιστορία.

Συνεπώς πιστεύω ότι η δύναμη της γλώσσας μας, η δύναμη της ιστορίας μας, η δύναμη της θρησκείας μας –γιατί δεν πρέπει να τα παραβλέπουμε όλα αυτά– που μας κράτησαν ζωντανούς τόσα χρόνια, είναι ικανά στοιχεία που θα μπορέσουν να κυριαρχήσουν και στη νέα εποχή όπου βλέπουμε ότι τα σύνορα έχουν γκρεμιστεί όχι μόνο σ' ό,τι αφορά τη γεωγραφική περιχαράκωση, αλλά γενικότερα και σ' ό,τι αφορά τις ιδέες, σ' ό,τι αφορά τις σκέψεις και τις πρακτικές. Κάτι το οποίο λέγεται σήμερα στην Αγγλία, λέγεται την ίδια στιγμή και στην Αθήνα. Κάτι το οποίο φοριέται στο Παρίσι, την ίδια στιγμή φοριέται και στην Αθήνα. Οι αποστάσεις έχουν εξαλειφθεί λόγω του σύγχρονου πνεύματος και της τεχνολογίας.

Σε χειροκρότησαν τα παιδιά για τον αυθορμητισμό σου. Ας κρατήσουμε αυτόν τον αυθορμητισμό εμπλουτίζοντάς τον με τη λογική για να μπορέσουμε να βρούμε λύσεις στα μεγάλα προβλήματα του ελληνισμού.

Ευχαριστώ.

ANNA ΝΤΑΛΑΡΑ (Προεδρεύουσα της επιτροπής): Θα μου επιτρέψετε να προσθέσω κάτι σ' αυτά που είπε ο συνάδελφος.

Είναι συγκινητική πραγματικά η αγωνία σου και η ανησυχία σου. Κάνατε το κόπο, μια μέρα που θα μπορούσατε να ήσασταν στις παραλίες και τη θάλασσα ακόμα, να είστε εδώ σε μια αίθουσα. Και σας αξίζουν χίλια συγχαρητήρια και έπαινοι γι' αυτό. Και αυτό αφορά όλους και νομίζω ότι συμφωνεί και ο συνάδελφος. Αφού μπήκατε στη διαδικασία αυτή, αφού πιστεύετε -ανεξάρτητα από τις πολιτικές αρχές και την ιδεολογία του κάθε πολίτη που είναι ελεύθερο δικαίωμα- στη συντεταγμένη πολιτεία θέλω να σου πω ότι δεν ήθελε να σε θίξει ούτε ο συνάδελφος, ούτε εγώ για το λίγο «εκτός θέματος» που σας έλεγαν στη φιλοσοφική στα σχολεία.

Ήρθες από την Κύπρο. Έχεις τις διαφωνίες σου. Είσαι παιδί όμως που πήγε σε ένα σχολείο με συγκεκριμένο Υπουργό Παιδείας, Πολιτισμού και Θρησκευμάτων στην Κύπρο μιας εκλεγμένης Κυβέρνησης από το λαό. Αυτό στην πορεία σας σας δίνω συμβουλή να μην το ξεχνάτε ποτέ. Εσείς έχετε το μαχαίρι, εσείς έχετε και το πεπόνι. Μην ψηφίσετε στις επόμενες εκλογές αυτούς που δε θέλετε. Διαφυλάξτε όμως σαν τα μάτια σας τη Δημοκρατία. Για σας και το μέλλον σας.

Σας ευχαριστώ.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ (Νομός Ηλείας - Συμπροεδρεύων της επιτροπής): Το λόγο έχει η Βογιατζή Παναγιώτα από την Εύβοια.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΒΟΓΙΑΤΖΗ (Νομός Ευβοίας): Εγώ κατ' αρχήν θέλω να πω συγχαρητήρια στην κοπέλα. Ανατρίχιασα. Είναι ό,τι πιο συγκινητικό έχω ακούσει και ας είναι και εκτός θέματος. Είμαι από την Εύβοια και δεν έχω καμία σχέση με την Κύπρο. Όταν μου πήραν μια συνέντευξη για τη «Βουλή των Εφήβων» από μια τοπική εφημερίδα αναφέρθηκα στην Κύπρο χωρίς να έχω ιδιαίτερες γνώσεις.

Θεωρούσα σημαντικό αυτό που είχα να αναφέρω αλλά μετά απ' αυτά που είπε η κοπέλα θεωρώ ότι δεν είναι τίποτα. Και μπράβο της που υποστηρίζει την Κύπρο και την Ελλάδα. Εγώ απλά θέλω να αναφερθώ στους λαθρομετανάστες.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ (Προεδρεύων της επιτροπής): Θέλω να σου επισημάνω ότι άλλο το προσφυγικό πρόβλημα στην Κύπρο και άλλο το μεταναστευτικό στην Ελλάδα. Είναι τελείως διαφορετικό.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΒΟΓΙΑΤΖΗ (Νομός Ευβοίας): Συμφωνώ. Έχετε απόλυτο δίκιο αλλά εγώ εκστασιάστηκα. Θεωρώ ότι στην κοπέλα αξίζουν χίλια συγχαρητήρια και ας το έλεγε και στο πιο άσχετο θέμα. Γιατί παρ' όλο που δεν έχω καμία σχέση με την Κύπρο με αγγίζει τόσο πολύ το θέμα Τούρκοι-Έλληνες οπότε μπράβο της.

ANNA ΝΤΑΛΑΡΑ (Προεδρεύουσα της επιτροπής): Έχει σχέση με την Κύπρο, αφού το χειροκρότησες, γιατί μίλησε για το ελληνικό σύμβολο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΒΟΓΙΑΤΖΗ (Νομός Ευβοίας): Και επειδή για μένα οι Κύπριοι είναι Έλληνες και νιώθουν Έλληνες πρέπει να το υποστηρίζουν και να το βγάζουν.

Θέλω να πω ότι το σχέδιο από τον τίτλο του και μόνον αναφέρεται στις διατάξεις για την ελληνική ιθαγένεια ομογενών και νομίμως διαμενόμενων μεταναστών.

Άλλωστε σίγουρα, όπως λέει και μέσα το νομοσχέδιο, περισσότερο από μισό εκατομμύριο είναι νόμιμοι. Εγώ όμως αναρωτιέμαι τι γίνεται με τους υπόλοιπους οι οποίοι είναι εξίσου πολλοί και οι οποίοι λέγονται λαθρομετανάστες και είναι παράνομοι. Έφυγαν από τη χώρα τους λόγω του ότι πείστηκαν από οικονομικά ή πολιτικά συμφέροντα.

Είπε κάποιος πως τους βάλαμε εμείς οι ίδιοι για δικά μας συμφέροντα. Δηλαδή, χρησιμοποιήσαμε ανθρώπους ως πράγματα για να καλύψουμε δικές μας ανάγκες ή δικές μας κομπίνες ή ο,τιδήποτε.

Θέλω να πω ποιά άρθρο ποιά αιτιολογική έκθεση αναφέρεται σ' αυτούς τους ανθρώπους και την τύχη και το μέλλον αυτών των ανθρώπων οι οποίοι, παρόλο που είναι παράνομοι, είναι άνθρωποι; Έχουν δικαιώματα και έχουν ανάγκες. Από τη στιγμή που βρίσκονται στη χώρα μας εμείς οφείλουμε να τους προστατεύσουμε και ας είναι παράνομοι.

Ποια είναι η αντιμετώπιση της Ελλάδας, η οποία γέννησε τη Δημοκρατία και το δημοκρατικό πνεύμα, θεμελίωσε δικαιώματα αιώνες πριν, πριν από την Αμερική, πριν από μεγάλες δυνάμεις, Γερμανία, Γαλλία, απέναντι σε αυτούς τους ανθρώπους;

Κάποιος ανέφερε ότι αντιμετωπίζουμε τους μετανάστες ως οικονομικά προϊόντα που προσφέρουν εργασία και μας βοηθούν. Ποιός κοιτάει πραγματικά τα δικαιώματά τους, το τι κάνουν, τι είναι αυτοί οι άνθρωποι, πώς νιώθουν, γιατί έφυγαν, πώς ζουν εδώ;

Στο παρελθόν πολλοί Έλληνες βρέθηκαν στη θέση των μεταναστών και μετά το '40. Να μπορούμε στη θέση αυτή και να σκεφτούμε πώς νιώθαμε εμείς, ποιες ήταν οι δικές μας οι ανάγκες και πώς μας αντιμετώπισαν.

Θέλω να κλείσω πάλι με συγχαρητήρια στην κοπέλα από την Κύπρο, γιατί της αξίζουν πολλά.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ (Νομός Ηλείας - Συμπροεδρεύων της επιτροπής): Ευχαριστούμε.

Το λόγο έχει ο Κατσαντούρας Βαγγέλης από τον Έβρο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΚΑΤΣΑΝΤΟΥΡΑΣ (Νομός Έβρου): Καλημέρα, κύριε Πρόεδρε, καλημέρα κύριοι Βουλευτές.

Κατάγομαι από τον Έβρο. Το μεταναστευτικό το έχουμε ζήσει σε μέγιστο βαθμό. Σας ακούω όλους που λέτε για νομιμοποίηση και παροχή νομίμων δικαιωμάτων στους μετανάστες.

Κυρία Νταλάρα, έχετε πάει σε σχολεία της Κομοτηνής και της Ξάνθης ή του Έβρου;

ANNA NTALAPA (Προεδρεύουσα της επιτροπής): Ναι.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΚΑΤΣΑΝΤΟΥΡΑΣ (Νομός Έβρου): Χθες με ένα συμμαθητή μου λέγαμε ότι από τα εκατόν πενήντα παιδιά οι δεκαπέντε είναι Χριστιανοί και οι άλλοι μουσουλμάνοι. Από την παροχή αυτών των δικαιωμάτων στους μετανάστες εκεί έχουμε καταλήξει, να είμαστε μειονότητα στην ίδια μας τη χώρα.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ (Προεδρεύων της επιτροπής): Μην μπερδεύεις τη θρησκευτική μειονότητα η οποία υπάρχει στην περιοχή της Θράκης με βάση τη Συνθήκη της Λωζάνης του 1925 με τους μετανάστες που έχουν πάει σε τέτοιου είδους σχολεία και φυσικά έχουν ενισχύσει τον αριθμό των μαθητών.

ANNA NTALAPA (Προεδρεύουσα της επιτροπής): Μην ξεχνάς ότι έχουμε μουσουλμάνους Βουλευτές στην Ελληνική Βουλή. Είναι Έλληνες.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ (Προεδρεύων της επιτροπής): Είναι Έλληνες πολίτες με διαφορετικό θρήσκευμα, σύμφωνα με το Ελληνικό Σύνταγμα, σύμφωνα με τις διεθνείς συνθήκες.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΚΑΤΣΑΝΤΟΥΡΑΣ (Νομός Έβρου): Εγώ, όμως, θέλω να σας αναφέρω τα αποτελέσματα από τη νομιμοποίηση των μεταναστών και τα δικαιώματα που λέτε να παρέχουμε.

Έχουμε καταλήξει πραγματικά να είμαστε μειονότητα στην ίδια μας τη χώρα.

Η Ελλάδα, δυστυχώς, δε μπορεί να δεχθεί άλλους μετανάστες. Το ξέρετε και οι ίδιοι. Τα μέτρα που θα παρθούν στον Έβρο με το φράχτη υπάρχουν μόνο στα λόγια. Πραγματικά, ενώ η απέναντι πλευρά, η Τουρκία, γιατί βλέπουμε την Τουρκία, αβαντάρει την προώθηση των μεταναστών στην Ελλάδα, εμείς γιατί να τους νομιμοποιούμε και να τους παρέχουμε δικαιώματα; Πραγματικά είναι κρίμα και κατ' επέκταση υπάρχει αλλοίωση εθνικής ταυτότητας, πολιτισμού. Ο Χριστιανισμός εκλείπει σε εκείνες τις περιοχές.

Εδώ, εκτός από την Αθήνα που καταλήγουν οι μετανάστες, δεν έχετε βιώσει τους μετανάστες και τι γίνεται εκεί. Από αυτούς τους μετανάστες η περιοχή εκεί ερημώνει. Κυριαρχούν οι μετανάστες. Έχουμε αλλοίωση πληθυσμού. Να δω πού θα καταλήξουμε στο τέλος, γιατί κι εμείς πονάμε τον τόπο μας και τον θέλουμε ελληνικό και χριστιανικό.

Ευχαριστώ πολύ.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ (Νομός Ηλείας – Συμπροεδρεύων της επιτροπής): Ευχαριστούμε.

Ο λόγος στην Αλεξανδριδού Αναστασία από την Ξάνθη.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΔΟΥ (Νομός Ξάνθης): Καλημέρα σας, αγαπητοί συνάδελφοι.

Πριν άκουσα κάποιες απόψεις που μπορώ να πω ότι με ενόχλησαν κάπως.

Ενόψει της οικονομικής κρίσης θα μπορούσαμε να κλείσουμε τα σύνορα της χώρας, όπως έχουν κάνει και άλλες χώρες πριν από εμάς και να αφοσιωθούμε στην οικονομία μας, να διώξουμε, όπως ακούστηκε πιο πριν τους μετανάστες, και να λάβουμε τα αυστηρότερα δυνατά μέτρα απέναντί τους, σύμφωνα, όμως, με τη νομοθεσία που μας επιβάλλει και η Ευρωπαϊκή Ένωση.

Παρόλα αυτά πιστεύω ότι όταν μια κοινωνία κλείνεται στον εαυτό της δε μπορεί να προοδεύσει, δε μπορεί να διευρύνει τους πνευματικούς της ορίζοντες.

Ένα πολύ καλό παράδειγμα αποτελούν οι μετανάστες που έχουν έρθει από τη Μικρά Ασία. Όταν ήρθαν από τη χώρα αυτή διωγμένοι, έφεραν μαζί τους την κουλτούρα τους, τον πολιτισμό τους, επιστήμες, πράγματα που εμείς δεν γνωρίζαμε και βοήθησαν πολύ τον ελληνικό πολιτισμό, έτσι ώστε να προοδεύσει.

Επιπλέον, θα ήθελα να καταθέσω και κάποιες προσωπικές μου εμπειρίες από την περιοχή από την οποία προέρχομαι, τη Ξάνθη. Εκεί κατοικούν πολλοί μετανάστες προερχόμενοι από την Τουρκία. Καθημερινά ακούω την τουρκική γλώσσα. Ζω μαζί τους τις γιορτές τους, συγκεκριμένα απέναντι από το σπίτι μου υπάρχει ένα τζαμί. Έχω φίλους, οι οποίοι είναι Τούρκοι. Παρόλα αυτά μπορώ να πω ότι με έχουν βοηθήσει.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ (Προεδρεύων της επιτροπής): Συγγνώμη, αν μου επιτρέπεις, θα ήθελα να κάνω μια παρέμβαση για τα Πρακτικά.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΔΟΥ (Νομός Ξάνθης): Βεβαίως.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ (Προεδρεύων της επιτροπής): Έχεις φίλους, οι οποίοι είναι Μουσουλμάνοι – Έλληνες ή πρόσφυγες από την Τουρκία;

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΔΟΥ (Νομός Ξάνθης): Είναι πρόσφυγες από την Τουρκία, αλλά και μετανάστες που έχουν την ελληνική ιθαγένεια πλέον.

Θα ήθελα να πω ότι το γεγονός ότι τους δώσαμε εμείς την ιθαγένεια είναι πολύ θετικό, γιατί μου έχουν προσφέρει καινούργιες εμπειρίες, μου έχουν μάθει καινούργια πράγματα για τον πολιτισμό τους και γενικότερα με έχουν βοηθήσει πολύ. Δεν βλέπω μόνο αυτά που γίνονται στην Ελλάδα, αλλά βλέπω και τα δικά τους προβλήματα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ (Νομός Ηλείας - Συμπροεδρεύων της επιτροπής): Σ' ευχαριστούμε.

Το λόγο έχει ο Αντωνιάδης Κωνσταντίνος από το Νομό Φλώρινας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ (Νομός Φλώρινας): Γεια σας, κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συμμαθητές.

Θα ήθελα να κάνω μια παρατήρηση για απόψεις που με ενόχλησαν στο θέμα της μαζικής απέλασης μεταναστών από τη χώρα. Δεν σκέφτηκε κανείς ότι πολλοί μετανάστες που έρχονται στη χώρα δεν είναι μονάχα οικονομικοί, αλλά είναι και από χώρες που γίνεται πόλεμος, οπότε δε μπορούμε να τους στείλουμε και πίσω. Υπάρχει ένα θέμα τι θα γίνει μ' αυτούς τους μετανάστες.

Τώρα, για τους μετανάστες, οι οποίοι ζουν παράνομα στη χώρα μας, αλλά προσπαθούν να πάρουν την ελληνική ιθαγένεια, σύμφωνα και με το νομοσχέδιο το άρθρο 1 στην παράγραφο 2^α αναφέρει ότι για να πάρει κάποιος μετανάστης την ελληνική ιθαγένεια ένας από τους γονείς του πρέπει να έχει γεννηθεί στην Ελλάδα και

να κατοικεί μόνιμα στη χώρα και το παιδί να έχει γεννηθεί στη χώρα. Διαφωνώ μ' αυτό το άρθρο. Θα έπρεπε, όπως αναφέρεται στο άρθρο 2, παράγραφος 1 να γίνει πενταετής η παραμονή, τουλάχιστον, ενός γονέα, εφόσον είναι νόμιμη και συνεχής.

Επιπλέον, στο άρθρο 2, παράγραφος 2 το δικαίωμα ιθαγένειας μετά τα 18, να εξαρτάται όχι από την νομιμότητα των γονέων, αλλά από τις πράξεις του εν δυνάμει πολιτογραφούμενου.

Επίσης, στο άρθρο 6, παράγραφος 3ζ, αναφέρεται η καταβολή παραβόλου ύψους 700 ευρώ. Υπάρχουν οικογένειες μεταναστών, οι οποίες δεν δύνανται να καταβάλουν αυτό το ποσό, οπότε προτείνω ή κατάργηση αυτού του παραβόλου ή ανατίμηση ανάλογα με την οικονομική κατάσταση κάθε οικογένειας.

Ευχαριστώ.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ (Νομός Ηλείας – Συμπροεδρεύων της επιτροπής): Σ' ευχαριστούμε.

Το λόγο έχει η Μπάχο Έλσα από το Νομό Λάρισας.

ΜΠΑΧΟ ΕΛΙΣΑΜΠΕΤΑ (Νομός Λάρισας): Γεια σας και από εμένα.

Βασικά, ακούστηκε μια άποψη για τους αλλόθρησκους και γενικά για τις αξίες της χώρας, για την ομοιογένεια κ.λπ.

Εφόσον έχουμε δημοκρατία, έχουμε ελευθερία, έχουμε ισότητα και αυτό το αναγνωρίζουμε τυπικά δεν γίνεται να λέμε ότι έρχονται μετανάστες και έχουν άλλη θρησκεία από εμάς. Δεν γίνεται να τους επιβάλουμε πράγματα επειδή απλά είναι στη χώρα μας.

Αυτό μου έδωσε την αφορμή να θίξουμε και ένα θέμα που θα ήθελα να το συζητήσουμε. Τα τελευταία χρόνια, το τελευταίο διάστημα στην Ιταλία θέλουν να ψηφίσουν ένα νόμο για τα σχολεία όπου σε μια τάξη δεν πρέπει να είναι μετανάστες πάνω από το 30% των μαθητών. Αυτό περιορίζει τους μετανάστες στην εκπαίδευση. Αναφέρομαι στην Ιταλία.

Στην Αγγλία γνωρίζω από προσωπική εμπειρία –το τελευταίο διάστημα ειδικά- ότι δεν προσλαμβάνουν σε δουλειές ξένους. Προτιμούν το προσωπικό να είναι Άγγλοι σε οποιαδήποτε δουλειά.

Επίσης, στη Γαλλία με την εξωτερική πολιτική που ασκείται η Υπουργός τους προσπαθεί να περάσει ένα νόμο με τον οποίο θα απαγορεύεται στους λαθρομετανάστες να μπουν στη χώρα.

Συμφωνώ ότι οι μετανάστες θα πρέπει να νομιμοποιηθούν, αλλά με κάποιες προϋποθέσεις. Επίσης, θα ήθελα να σας πω ότι δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι είμαστε άνθρωποι. Δεν έχει σημασία από ποιά χώρα είναι κάποιος. Όλοι είμαστε άνθρωποι και πρέπει να υπάρχει σεβασμός για αλληλεγγύη. Τέλος, θα πρέπει να υπάρχει σεβασμός στη διαφορετικότητα όπου αυτό είναι κάτι που το ξεχνάμε.

Ευχαριστώ πολύ.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ (Νομός Ηλείας- Συμπροεδρεύων της επιτροπής): Σας ευχαριστούμε.

Το λόγο έχει ο Γεώργιος Παπαδόπουλος από τη Β' Αθηνών.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (Β' Αθήνας): Καλημέρα σε όλους σας.

Αρχικά θα ήθελα να αναφερθώ στο λόγο ενός συναδέλφου μας από το Νομό Μεσσηνίας ο οποίος λόγος απορώ γιατί δεν σχολιάστηκε μέχρι τώρα και ο οποίος αναφέρθηκε πολύ κατακριτικά και βίαια –θα έλεγα- στους μετανάστες, οι οποίοι είναι εξίσου άνθρωποι και δεδομένου του ισχύοντος Συντάγματος για τα ανθρώπινα δικαιώματα δεν θα έπρεπε να υπάρχουν τέτοιες αντιλήψεις ιδιαίτερα σε παιδιά που βρίσκονται σε αυτό το χώρο.

Για το λόγο αυτό, θα ήθελα ευγενικά να κατακρίνω την άποψή του λέγοντας ότι πρέπει όλοι μας να πιστεύουμε στην πολυπολιτισμικότητα μιας χώρας. Μόνοι μας δεν μπορούμε να επιβιώσουμε. Ο άνθρωπος γενικότερα είναι ον κοινωνικό και μόνος του δεν μπορεί να επιβιώσει. Δεδομένης της παγκοσμιοποίησης από τη θετική πλευρά που υφίσταται σήμερα θα πρέπει να ενισχύουμε την επικοινωνία των λαών με σωστούς τρόπους και όχι με τέτοιες κατακριτικές απόψεις.

Επιπλέον, θέλω να αναφερθώ στους ομογενείς μας –όπως και οι ίδιοι οι άνθρωποι γνωρίζουν από την Ελλάδα- οι οποίοι γνωρίζοντας την ελληνική παράδοση, τα ήθη, τα έθιμα και τη γλώσσα μας και τη θρησκεία μας όταν βρέθηκαν σε μέρη εκτός των συνόρων μας ξέρουμε ότι διακρίθηκαν και αποτέλεσαν πηγή έμπνευσης και προόδου για τον περίγυρό τους.

Για το λόγο αυτό θέλω να πω συγκεκριμένα και όχι θεωρητικά και αερολογώντας για το άρθρο 6 παράγραφος 3ζ ότι αντί να χρεώνουμε και να προσπαθούμε να κερδίσουμε κάτι από αυτούς τους ανθρώπους να τους δώσουμε κίνητρα να επιστρέψουν στην Ελλάδα, να ενισχύσουν την οικονομία μας, δεδομένης της κατάστασης που υπάρχει σήμερα και όχι να τους χρεώνουμε με κάποιο παράβολο. Θα πρέπει να βοηθήσουμε στην ενσωμάτωσή τους ξανά στην κοινωνία μας, να μην παρουσιάζονται ως μετανάστες ή οικονομικοί πρόσφυγες. Επιπλέον, σε αυτό θέλω να προσθέσω ότι όσον αφορά για το παράβολο για τους μετανάστες, το οποίο είναι ύψους 700 ευρώ, ίσως κατά τη γνώμη μου θα έπρεπε να αυξηθεί ώστε να αποτελέσει κίνητρο για την εργασία τους και την ομαλή ένταξή τους, να ασχοληθούν με την ομαλή ενσωμάτωσή τους και όχι να ασχολούνται με την εγκληματικότητα. Και όπως γνωρίζουμε τα προβλήματα είναι στις μεγάλες πόλεις, δεδομένου ότι εκεί είναι συγκεντρωμένος ο μισός πληθυσμός περίπου της Ελλάδας.

Για το λόγο αυτό λοιπόν, μπορούμε να τους δώσουμε κίνητρα να απλωθούν σε ολόκληρη την έκταση της χώρας μας, ιδιαίτερα στην επαρχία, γιατί σε όπως γνωρίζουμε σε πολλές περιπτώσεις αναπτύχθηκαν μετανάστες εκεί και βοήθησαν στην οικονομία της περιοχής τους.

Παράλληλα, με την αύξηση του παραβόλου μπορούμε να διευκολύνουμε την απέλασή τους από τη χώρα σύμφωνα και με τη Συνθήκη που υπογράφηκε πριν αρκετά χρόνια με κατάλληλες συνθήκες, οι οποίες

να μπορούν να τους παρέχουν τις απαραίτητες προϋποθέσεις και τα δικαιώματα που αξίζουν έτσι ώστε να έχουν ανθρώπινη αντιμετώπιση και όχι ρατσιστική ιδιαίτερα από τις Αρχές.

Ευχαριστώ πολύ.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΟΛΙΤΗΣ (Νομός Μεσσηνίας): Κυρία Πρόεδρε, έχω τη δυνατότητα να απαντήσω;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ (Προεδρεύων της επιτροπής): Στη δευτερολογία σου.

ANNA ΝΤΑΛΑΡΑ (Προεδρεύουσα της επιτροπής): Θέλετε το λόγο επί προσωπικού; Έχετε θιγεί επί προσωπικού;

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΟΛΙΤΗΣ (Νομός Μεσσηνίας): Μάλιστα.

ANNA ΝΤΑΛΑΡΑ (Προεδρεύουσα της επιτροπής): Θα απαντήσεις, λοιπόν, επί προσωπικού. Για να μάθετε λίγο τη διαδικασία, επειδή αύριο μπορεί να είστε εσείς εδώ, θα σας πω το εξής. Ζητάς το λόγο εάν είναι επί προσωπικού, εάν έχεις θιγεί προσωπικά, όχι για αυτά που είπες.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΟΛΙΤΗΣ (Νομός Μεσσηνίας): Μάλιστα.

ANNA ΝΤΑΛΑΡΑ (Προεδρεύουσα της επιτροπής): Ωραία, θα απαντήσεις επί προσωπικού.

Συμφωνείτε όλοι να απαντήσει και να κάνουμε ένα διάλειμμα;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ANNA ΝΤΑΛΑΡΑ (Προεδρεύουσα της επιτροπής): Ωραία, θα απαντήσει επί προσωπικού και θα κάνουμε διάλειμμα.

Μετά το διάλειμμα, θα μιλήσει ξανά η Εισηγήτρια, η κα Παγώνα Κουτσού, και θα προχωρήσουμε στις δευτερολογίες.

Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής κ. Χρήστος Πολίτης.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΟΛΙΤΗΣ (Νομός Μεσσηνίας): Αγαπητέ συνάδελφε, νομίζω ότι παρεξήγησες λίγο τα λόγια μου. Πιστεψέ με, είμαι ανθρωπιστής όσο δεν πάει. Είπα, «μακάρι να μπορούσαμε» και ο άλλος συνάδελφος είπε ότι και άλλες χώρες δέχθηκαν, βέβαια για τους δικούς τους σκοπούς...

ANNA ΝΤΑΛΑΡΑ (Προεδρεύουσα της επιτροπής): Πρέπει να απαντήσεις επί προσωπικού, δηλαδή πού εθίγης.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΟΛΙΤΗΣ (Νομός Μεσσηνίας): Εθίγην στο ότι παρεξηγήθηκαν τα λόγια μου. Μακάρι, να μπορούσαμε να κάνουμε και για αυτούς τους ανθρώπους κάτι, αλλά αφού δεν μπορούμε, καλύτερα να κοιτάξουμε τους Έλληνες. Παρεξήγησες τα λόγια μου. Νομίζω ότι είναι σωστά αυτά που λέω.

Ευχαριστώ.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ (Νομός Ηλείας – Συμπροεδρεύων της επιτροπής): Κύριοι συνάδελφοι, θα κάνουμε ένα διάλειμμα δέκα λεπτών και θα επανέλθουμε με τις δευτερολογίες.

(ΔΙΑΚΟΠΗ)

(ΜΕΤΑ ΤΗ ΔΙΑΚΟΠΗ)

ANNA ΝΤΑΛΑΡΑ (Προεδρεύουσα της επιτροπής): Επαναλαμβάνεται η διακοπή συναεδρίαση.

Πριν συνεχίσουμε να δώσουμε το λόγο στην εισηγήτρια για να δευτερολογήσει και πριν μπούμε στον κύκλο των δευτερολογιών να σας πω δύο λόγια για το νομοσχέδιο, όπως λέμε.

Αισθάνομαι την ανάγκη να πω δύο λόγια, σύμφωνα με αυτά που είπατε προηγουμένως. Με αυτό το νομοσχέδιο που αφορά τους ενταγμένους και νόμιμους μετανάστες, εξασφαλίζουμε την ασφάλεια και την κοινωνική συνοχή στη χώρα, την προστασία των ατομικών δικαιωμάτων και των μεταναστών και των Ελλήνων πάνω απ' όλα και την εισαγωγή κανόνων διαφάνειας στο ισχύον πλαίσιο.

Πάρα πολλοί αναφερθήκατε στην ομιλία σας για το γεγονός ότι ήρθαν εδώ με αδιαφανή τρόπο και έγιναν αδιαφανείς «χρήσεις» αυτών των ανθρώπων. Μ' αυτό το νόμο, λοιπόν, πρέπει να στείλουμε ένα μήνυμα ότι η σύγχρονη ελληνική κοινωνία δεν έχει φοβικά σύνδρομα. Σέβεται τα απόλυτα δικαιώματα, λέμε όχι σε ένα κράτος φρουριο, αλλά και όχι –όπως πολλοί ανέφεραν– σε ένα ξέφραγο αμπέλι, που είτε υποδαυλίζεται από αδιαφανή συμφέροντα Ελλήνων, είτε από τους βόρειους Ευρωπαίους εταίρους μας, οι οποίοι σε παρελθόντα χρόνο εξυπηρετήθηκαν, εντός ή εκτός εισαγωγικών, από τις δυνάμεις των μεταναστών και τώρα έχουν ισχυροποιηθεί κάτω από το γεγονός ότι έχουν διασφαλίσει τα σύνορά τους και δεν δέχονται άλλους μετανάστες και λόγω της γεωπολιτικής θέσης τους. Γιατί πώς θα μπουν στη Δανία οι μετανάστες ή στη Νορβηγία ή στη Φιλανδία; Καβάλα σε μία αρκούδα; Εδώ τα βλέπετε τα σύνορά μας. Είναι, λοιπόν και η γεωπολιτική μας θέση.

Γι' αυτό εμείς προσπαθούμε με κάθε τρόπο να διασφαλίζουμε με τους νόμους ως κράτος-μέλος, αλλά και με τη συνεργασία με την Ευρώπη. Το λέω αυτό διότι έχουμε βοήθεια από την Ευρώπη, έχουμε τη FRONTEX παραδείγματος χάρι, έχουμε ευρωπαϊκά κεφάλαια για να εξασφαλίζουμε το θέμα των μεταναστών, αλλά και των προσφύγων, μιας και το ανοίξατε λίγο το θέμα.

Παράλληλα, η ελληνική ιστορία έχει δείξει ότι η λογική του κλειστού φρουρίου και της απομόνωσης δεν ταιριάζει στον ελληνισμό, το θέσατε και εσείς, ο οποίος πάντα μεγαλούργησε μέσα από ανοικτούς ορίζοντες και μέσα από δημοκρατία, που τον οδήγησε στην ευημερία την υλική και περισσότερο στην πνευματική.

Να διευκρινίσουμε, λοιπόν, εδώ ότι κανένας μετανάστης χωρίς νόμιμο χαρτιά δε μπορεί να πάρει ιθαγένεια. Επίσης, για να αποκτήσει το παιδί την ελληνική ιθαγένεια πρέπει οι γονείς να διαμένουν νόμιμα στη χώρα. Τί μήνυμα στέλνουμε, λοιπόν, γιατί το χρησιμοποιήσατε; Ό,τι κανένας δεν μπορεί να έρθει στην Ελλάδα ελπίζοντας σε νόμιμη παραμονή, μέσω της απονομής ιθαγένειας στο παιδί το οποίο θα κάνει. Συμφωνώ, δηλαδή, μαζί σας ότι πρέπει να στείλουμε το μήνυμα της μη παρελκυστικής, όπως τη λέμε, πολιτικής, ότι ελάτε εδώ και γεννήστε το μωρό για να πάρετε ελληνική ιθαγένεια.

Αυτό, όμως, από την άλλη μεριά δε σημαίνει –γιατί πολλοί το θίξαν– ότι η πολιτεία διαπνεύμενη από τις αρχές του διαφωτισμού, που όλοι έχετε μάθει στο σχολείο, ειδικά αυτοί με τις ανθρωπιστικές σπουδές, δεν

έχουν ανθρώπινα δικαιώματα και δεν χρειάζονται προστασία ιδιαίτερα οι πρόσφυγες. Όπως είπε ο συνάδελφος κ. Κοντογιάννης αυτά τα πράγματα για το καθεστώς των προσφύγων διαπνέονται μέσα από τις Συνθήκες της Γενεύης.

Παράλληλα, όμως, δίνουμε ένα πολύ καθαρό μήνυμα ότι την ελληνική ιθαγένεια την προσφέρουμε σε όσους πληρούν τις προϋποθέσεις και σε όσους έμπρακτα δείχνουν σεβασμό στους νόμους μας, δεν παρανομούν και ακολουθούν τον δρόμο της νομιμότητας του συντεταγμένου ελληνικού κράτους.

Η πολιτογράφηση δεν είναι «τυράκι στη φάκα», ούτε μέσο επίστευσης, ούτε ανταμοιβή για την κοινωνική και οικονομική ένταξη των μεταναστών. Είναι μία δυναμική πορεία που ξεκινά από την είσοδο του μετανάστη στη χώρα και σιγά-σιγά αποτελεί την κορωνίδα της ένταξής του στην κοινωνία και την πολιτική της επικύρωση, εάν θέλετε. Η κτήση της ιθαγένειας είτε λόγω γέννησης σε οικογένεια νομίμων μεταναστών, είτε σε φοίτηση και καλώς το θέτετε σε ελληνικό σχολείο, είναι ένα επιπλέον προωθημένο μέσο κοινωνικής ένταξης των οικογενειών ή των παιδιών που ζουν εδώ.

Θα αναφέρω και δύο λόγια για τους μη νομίμους. Το «Δουβλίνο II» του 2003 το οποίο προσπαθούμε - και ο κ. Κοντογιάννης έχει κάνει μεγάλες προσπάθειες και εμείς και όλοι οι Έλληνες Βουλευτές από όλα τα Κόμματα, πρέπει να σας πω- να το αναθεωρήσουμε, λέει το εξής: Ότι, όταν ένας πρόσφυγας, κυρίως, ή οικονομικός μετανάστης ζητήσει άσυλο σε μία χώρα και στο διάστημα μέχρι να εξεταστεί το αίτημα του ασύλου μπορέσει και διαφύγει σε άλλη χώρα, που πρέπει να σας πω εδώ ότι έχει αποδειχθεί στατιστικά ότι αυτός είναι ο σκοπός πολλών μεταναστών, να πάνε στη Γερμανία, στην Ιταλία ή σε άλλες χώρες της κεντρικής ή της βόρειας Ευρώπης, εάν συλληφθεί τον φέρνουν πίσω στη χώρα εισόδου.

Αυτό αντιλαμβάνεσθε ότι είναι εξαιρετικά άδικο για την Ελλάδα και για τον ίδιο τον άνθρωπο, τον οποίο ταλαιπωρείται, αλλά και για την ίδια την Ελλάδα, την οικονομία και για λόγους ηθικούς και για λόγους ουσίας ότι γίνεται αυτός ο τόπος μία αποθήκη μεταναστών στην ουσία.

Και μαζί με τα ξερά καίγονται και τα χλωρά. Οι άνθρωποι δηλαδή που ήλθαν εδώ εντάχθηκαν, πήγαν τα παιδιά τους σχολείο, έμαθαν τη γλώσσα, έκαναν τις περιουσίες τους και έχουμε αυτά τα αποτελέσματα του ριζοσπαστισμού και της ξενοφοβίας.

Είναι λοιπόν δύο διαφορετικά θέματα και εσείς οι μελλοντικοί πολίτες πρέπει να προσβλέπετε και στα δύο. Κατοχύρωση των δικαιωμάτων αυτών που θέλουν να μείνουν και έχουν αποδείξει ότι τους αξίζει και μπορούν να πάρουν αυτήν την ελληνική ιθαγένεια ή να παραμείνουν νόμιμα στη χώρα.

Γιατί εδώ τίθεται και ένα άλλο θέμα το οποίο συμβαίνει και στην Κύπρο με τους κοινοτικούς πλέον μετανάστες. Υπάρχει ένα θέμα που είναι «αδικία» και για τους Έλληνες αλλά και για τους μετανάστες που πληρώνουν τις εισφορές τους. Έρχονται άνθρωποι που είναι πια στην Ευρώπη παραδείγματος χάρη από τη Βουλγαρία. Ασφαλώς και δεν έχω τίποτα με τους συγκεκριμένους πολίτες που μάλιστα είναι Ευρωπαίοι πολίτες. Όμως, οι πολίτες που κάνουν κακή χρήση του δικαιώματος του πολίτη προσλαμβάνουν αυτούς στη δουλειά παράνομα, χωρίς εργοδοτικές εισφορές και μένουν χωρίς δουλειά Έλληνες ή μετανάστες νόμιμοι που πληρώνουν τα ένημά τους και το Ι.Κ.Α. τους.

Είναι πολύπλοκο το θέμα λοιπόν και ασφαλώς θέλει θεσμοθέτηση. Γι' αυτό είστε εδώ, να δείτε αυτό το νόμο που αφορά ένα πολύ μικρό κομμάτι, τους νόμιμους μετανάστες. Σε μια άλλη συζήτηση θα μπορούσαμε να συζητήσουμε ή εσείς να ανατρέξετε στους νόμους και να δείτε αυτή την ιστορία του Δουβλίνου και κυρίως του επαναπροσδιορισμού του αριθμού των μεταναστών σε κάθε ευρωπαϊκή χώρα, που στο κάτω-κάτω της γραφής είναι και υποχρέωσή της γιατί οι πρόσφυγες προστατεύονται και είναι αποτέλεσμα πολέμων ή διωγμών. Δεν είναι θέμα καλοσύνης, χριστοθήειας και αγάπης προς τους ανθρώπους. Είναι θέμα ουσίας. Και να θέλαμε – νομίζω ότι δεν θα θέλαμε βέβαια εμείς ως Έλληνες- δεν θα μπορούσαμε να κάνουμε διαφορετικά.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ (Προεδρεύων της επιτροπής): Να καλωσορίσουμε τον πρώην Πρόεδρο της Βουλής, κ. Δημήτρη Σιούφα, που είναι εδώ ανάμεσά μας. Η παρουσία του αποτελεί τιμή για όλους μας. Ευχαριστούμε, κύριε Πρόεδρε.

Βλέπω ότι έχετε προχωρήσει σε συγκεκριμένες προτάσεις και επί των άρθρων. Θα έλεγα λοιπόν να συνεχιστεί ο κατάλογος των δευτερολογιών με τη λογική ότι όποιος θέλει, μπορεί να μιλήσει και επί των άρθρων κάνοντας συγκεκριμένες προτάσεις.

ANNA ΝΤΑΛΑΡΑ (Προεδρεύουσα της επιτροπής): Να διευκρινίσουμε απλώς τι σημαίνει ψήφιση επί της αρχής και επί των άρθρων. Όταν θα ψηφίσουμε επί της αρχής, ψηφίζουμε στην ουσία αν θέλουμε να υπάρχει αυτός ο νόμος, τη γενική του φιλοσοφία. Ομιλούμε και δεχόμαστε εισηγήσεις για πιθανές τροπολογίες στα επιμέρους άρθρα.

ΣΟΦΙΑ ΚΟΤΣΙΚΑ (Νομός Κυκλάδων – Συμπροεδρεύουσα της επιτροπής): Περνάμε τώρα στις δευτερολογίες.

Το λόγο έχει η Εισηγήτρια Έφηβος Βουλευτής Παγώνα Κουτσού.

ΠΑΓΩΝΑ ΚΟΥΤΣΟΥ (Νομός Χαλκιδικής - Εισηγήτρια): Προηγουμένως συνδέθηκε η απόκτηση της ιθαγένειας με την εθνική ομοιογένεια και την πολιτιστική ομοιογένεια. Θα ήθελα να πω πάνω σ' αυτό ότι τα έθνη είναι ιστορικά αποδεδειγμένο ότι στη σημερινή τους μορφή τουλάχιστον δεν είναι τίποτε άλλο παρά κατασκευάσματα της εξουσίας προκειμένου να συσπειρώσει το λαό γύρω από ένα ισχυρό κέντρο, προκειμένου να ισχυροποιηθεί. Έτσι η ιδέα της εθνικής και της θρησκευτικής κατ' επέκταση ενότητας λειτουργεί ως συνεκτικός δεσμός ανάμεσα στα μέλη μιας κοινότητας, της κοινότητας-κράτους. Επομένως, η προσβολή του έθνους ή η επικείμενη απειλή του στα μέλη αυτής της κοινότητας ηχεί ως απειλή και λειτουργεί ως όπλο στα χέρια της εξουσίας.

Το πιο φωτεινό παράδειγμα –ειρυνικά μιλώντας- θα έλεγα ότι είναι ο Χίτλερ, ο οποίος προβάλλοντας την εθνική καθαρότητα της φυλής και του έθνους, προκάλεσε μια παγκόσμια τραγωδία. Κατ' επέκταση, η ιθαγένεια θα πρέπει να συνδέεται με το δίκαιο του αίματος ή με το δίκαιο του εδάφους; Δηλαδή όταν κάποιος πάει σε μια χώρα πρέπει να αποκτήσει πολιτικά δικαιώματα επειδή έχει το ίδιο αίμα ή επειδή ζει σ' αυτή τη χώρα;

Εγώ τάσσομαι υπέρ της δεύτερης άποψης. Πιστεύω δηλαδή ότι η απόκτηση πολιτικών, κοινωνικών, ασφαλιστικών, εργασιακών δικαιωμάτων πρέπει να δίνεται στα άτομα που ζουν και δουλεύουν σε μια χώρα ανεξάρτητα από την καταγωγή τους.

Ο κυριότερος λόγος που έρχονται οι μετανάστες σε μια χώρα είναι οικονομικός. Δεν φεύγει κανείς από τη χώρα του για να πάει διακοπές! Επομένως, όλο το μεταναστευτικό ρεύμα λειτουργεί σαν υποκατάστατο του εργατικού δυναμικού, κάτι που έχει συμβεί και στην Ελλάδα και ευνόησε την ανάπτυξη του καπιταλισμού. Τώρα, σε μια εποχή ύφεσης και κρίσης, ενεργοποιούνται τα ρατσιστικά αντανακλαστικά της κοινωνίας, κυρίως μέσω των ΜΜΕ.

Επομένως, η ιθαγένεια, που κατά τη γνώμη μου πρέπει να δίνεται στους νόμιμους μετανάστες, αλλά και να υπάρχουν διαδικασίες έτσι ώστε οι λαθρομετανάστες να νομιμοποιούνται, είναι κάτι που λειτουργεί ως θεμέλιο για την περαιτέρω αφομοίωση και ανάπτυξη μιας κοινωνίας. Γιατί μια κοινωνία που είναι αποστειρωμένη από εξωτερικά ερεθίσματα δεν προχωράει μπροστά.

Ευχαριστώ πολύ.

ΣΟΦΙΑ ΚΟΤΣΙΚΑ (Ν. Κυκλάδων - Συμπροεδρεύουσα της επιτροπής): Και εμείς ευχαριστούμε.

Το λόγο έχει ο Γεώργιος Κορκίδης από το Νομό Χανίων.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΡΚΙΔΗΣ (Ν. Χανίων): Κυρία Νταλάρα, μας είπατε πριν «μπράβο», που βρισκόμαστε εδώ και δεν είμαστε για παράδειγμα στη θάλασσα. Νομίζω ότι το «μπράβο» πρέπει να πάει σε σας που μας δίνετε την ευκαιρία να μιλήσουμε εδώ και να αναπτύξουμε τις απόψεις μας. Νομίζω ότι είναι από τα λίγα πράγματα που κάνει το ελληνικό κράτος σήμερα για να δίνει τέτοιες ευκαιρίες στους νέους.

Είμαστε άνθρωποι και θέλουμε το καλό των συνανθρώπων μας. Θέλουμε επομένως οι λαθρομετανάστες να έχουν ισότιμη μεταχείριση. Όμως τα οικονομικά προβλήματα που αντιμετωπίζει η χώρα καθιστά το έργο αυτό αδύνατο. Επίσης, θα ήθελα να πω ότι ο διωγμός αυτών των ανθρώπων πολλές φορές γίνεται με βίαιο τρόπο και τους αφήνουν –θα το πω λαϊκά- να μην έχουν στον ήλιο μοίρα, να μην μπορούν να κάνουν τίποτα για να επιβιώσουν σε μια άλλη χώρα.

Θα ήθελα να προτείνω να γίνει κάτι στις χώρες που ανήκουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση ώστε οι λαθρομετανάστες, όχι μόνο από την Ελλάδα, αλλά και τις άλλες χώρες, να πάνε σε κάποιες άλλες χώρες που έχουν τη δυνατότητα να τους δεχθούν για να έχουν μια καλύτερη μεταχείριση.

Τέλος, θα ήθελα να απαντήσω σ' ένα συνάδελφο που είπε ότι θα έπρεπε να αυξηθεί το ποσό που θα έπρεπε να πληρώνουν αυτοί οι άνθρωποι ώστε να μη γίνονται εγκληματικές πράξεις, αν θυμάμαι καλά τι είπε. Πιστεύω ότι αυτό δεν μπορεί να ισχύσει.

Όλοι ξέρουμε ότι οι θέσεις εργασίας είναι λιγοστές. Και εμείς σίγουρα αγωνιούμε για το μέλλον μας. Πολλοί απ' αυτούς μπορεί να μην έχουν τελειώσει το σχολείο ή να μην ξέρουν καλά τη γλώσσα. Αν αυξηθεί το χρηματικό ποσό, πώς θα δώσουν αυτά τα λεφτά; Έτσι δεν θα αυξηθεί η εγκληματικότητα;

Ευχαριστώ.

ΣΟΦΙΑ ΚΟΤΣΙΚΑ (Ν.Κυκλάδων - Συμπροεδρεύουσα της επιτροπής): Ευχαριστούμε πολύ.

Το λόγο έχει ο Επαμεινώνδας Παναγόπουλος από το Νομό Αχαΐας.

ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ (Νομός Αχαΐας): Θα ήθελα να πω ότι μιλάμε για τους νόμιμους μετανάστες, αλλά δεν έχουμε θίξει το θέμα του ότι η ίδια η Ελλάδα έχει ψηφίσει μία συγκεκριμένη διάταξη της Συνθήκης του Σένγκεν, η οποία λέει ότι εμείς υποδεχόμαστε τους μετανάστες και σε όποια άλλη χώρα πάνε αναγκαστικά μας τους στέλνουν πίσω. Κι αυτό γίνεται και με την Τουρκία που ακολουθεί μία αντιευρωπαϊκή πολιτική, παρότι θέλει να εισαχθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Θα έλεγα, λοιπόν, ότι πρέπει να επικεντρωθούμε σ' αυτό το θέμα.

Επίσης, θα ήθελα να φέρω κι ένα προσωπικό παράδειγμα, που βιώνω στην καθημερινότητα. Ζω στο κέντρο της Πάτρας και τα βράδια αλλά και γενικότερα ολόκληρη την ημέρα δεν μπορείς να κυκλοφορήσεις σε περιοχές κοντά στο λιμάνι της Πάτρας, όπου οι μετανάστες αναζητούν λύση για να φύγουν προς την Ιταλία.

Ήθελα να απευθύνω και σ' εσάς μία ερώτηση, εάν έχετε έρθει στην Πάτρα να δείτε αυτή την κατάσταση που επικρατεί.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ (Προεδρεύων της επιτροπής): Εγώ περνάω από την Πάτρα για να πάω στον Πύργο. Όπως καταλαβαίνεις, τα βλέπω καθημερινά. Είναι τεράστιο το πρόβλημα και λιμάνια, όπως της Πάτρας, της Ηγουμενίτσας, που είναι πύλες εισόδου ή εξόδου προς την Ευρώπη, αντιμετωπίζουν αυτό το πρόβλημα.

Είναι ένα ζήτημα που αφορά τους παράνομους μετανάστες. Επαναλαμβάνω ότι το σχέδιο νόμου που συζητούμε αφορά τους νόμιμους μετανάστες. Ωστόσο είναι ένα ζήτημα, ένα πρόβλημα υπαρκτό, το οποίο η Ελλάδα πρέπει να το αντιμετωπίσει με την καλύτερη δυνατή φύλαξη των συνόρων, είτε με την ενίσχυση της διαδικασίας επαναπροώθησης στις χώρες από τις οποίες έρχονται. Όμως γι' αυτό πρέπει να τηρούν τις διεθνείς συμβάσεις και οι χώρες που τους στέλνουν προς εμάς, εν προκειμένω η Τουρκία, η οποία έχει καταπατήσει κάθε διεθνή σύμβαση στο συγκεκριμένο ζήτημα κάνοντας τα στραβά μάτια στους δολέμπορους. Γενικότερα, είναι ένα ζήτημα το οποίο χρειάζεται –προσωπική γνώμη εκφράζω- τελείως διαφορετική αντιμετώπιση από το ζήτημα που συζητάμε σήμερα και που αφορά τους νόμιμους μετανάστες.

ANNA ΝΤΑΛΑΡΑ (Προεδρεύουσα της επιτροπής): Συμφωνώ απόλυτα.

Απλώς θα ήθελα να σου διευκρινίσω κάτι, γιατί έχεις λίγο ασαφή εικόνα. Είναι πολύ σημαντικό που το ανέφερες, αλλά να σου ξεχωρίσω αυτό που είπες για το Σένγκεν. Είναι δύο πράγματα, αν θέλεις, συγκρουόμενα ιδεολογικά. Το μεν «Σένγκεν» είναι ο πυλώνας της ελεύθερης διακίνησης στην Ευρώπη, το δε «Δουβλίνο», που ψηφίστηκε το 2003, –και κάνουμε όλοι την αυτοκριτική μας αυτή τη στιγμή- λέει ακριβώς ότι πρέπει να εξεταστεί το άσυλο εδώ. Αυτό συμβαίνει στην Πάτρα, αυτό συμβαίνει στην Ηγουμενίτσα. Αυτό είναι η μετατροπή της πατρίδας σε «αποθήκη» μεταναστών, με τις δύο πλευρές να θέλουν ακριβώς το ίδιο πράγμα: Εμείς θέλουμε να φύγουν, γιατί δε μπορούν να ενταχθούν, κι αυτοί θέλουν επίσης να φύγουν. Γι' αυτό στη συνέχεια –είναι αυτό που είπα προηγουμένως κι ο Γιώργος από τα Χανιά- έχει σημασία η πίεση στην Ευρώπη.

Δηλαδή είναι τρεις οι κατευθύνσεις: η φύλαξη των συνόρων αφενός, για το μέλλον, και αφετέρου η εξέταση των αιτημάτων του ασύλου γρήγορα, για να ξέρουμε ποιοι θα πάρουν άσυλο. Διευκρινίζω εδώ ότι αυτοί που θα πάρουν άσυλο είναι οι μόνοι που μπορούν να ταξιδέψουν στην Ευρώπη. Αντιλαμβάνεστε ότι πρέπει να δώσουμε το άσυλο έτσι όπως προβλέπεται από τη Συμφωνία της Γενεύης. Και η άλλη κατηγορία είναι αυτοί που δεν θα πάρουν άσυλο, που θα πρέπει να κρατηθούν και να τηρηθούν οι συμφωνίες επανεισδοχής στις χώρες τους. Πολλές φορές, δυστυχώς, αυτές οι χώρες, παρότι υπάρχουν συμφωνίες, ασκούν μέχρι και παρελκυστική πολιτική για να παραμένουν αυτοί οι άνθρωποι εδώ. Και η πίεση, –αυτό που είπες πριν- αυτό που λένε «relocation», είναι το να ξαναμπορέσουν, αφού ξαναμετρηθούν οι δυνατότητες των διαφορετικών ευρωπαϊκών χωρών ακριβώς για να τηρήσουμε αυτόν τον πυλώνα δημοκρατίας του Σένγκεν, να υποδεχθούν αυτές κάποιους απ' αυτούς τους μετανάστες, κάποιους απ' αυτούς τους αιτούμενους άσυλο, που δεν θα το πάρουν, αλλά δεν παύουν να είναι μετανάστες ή ενδεχομένως να κρήζουν διεθνούς προστασίας. Είναι ένα θέμα, λοιπόν, μιας άλλης κουβέντας που έτσι πρέπει να αντιμετωπιστεί.

ΣΟΦΙΑ ΚΟΤΣΙΚΑ (Νομός Κυκλάδων - Συμπροεδρεύουσα της επιτροπής): Το λόγο έχει ο Παυλέρος Χρήστος από το Νομό Λακωνίας.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΥΛΕΡΟΣ (Νομός Λακωνίας): Ευχαριστώ πολύ για τη δυνατότητα που μου δίνετε να εκφράσω τις απόψεις μου.

Θα ήθελα να προσθέσω και να προτείνω κάτι.

Κατ' αρχάς όσον αφορά την αλλοίωση του πολιτισμού μας, κάτι που πολλές φορές ειπώθηκε σήμερα κι ίσως να γίνομαι και κουραστικός επαναλαμβάνοντάς το, θα ήθελα να πω ότι οι άνθρωποι αυτοί έχουν έρθει στην Ελλάδα κι έχουν φέρι μαζί τους τον πολιτισμό τους, τα έθιμά τους, την κουλτούρα τους.

Δεν έχουν προσπαθήσει, όμως, ποτέ να μας τα επιβάλλουν. Αντίθετα, βλέπω ότι πολλοί Έλληνες προσπαθούν να επιβληθούν και να επιβάλλουν τον πολιτισμό μας σε αυτούς. Δεν θεωρώ ότι αυτό είναι σωστό.

Δεύτερον, όσον αφορά, την εξαετή φοίτηση των τέκνων των νόμιμων μεταναστών προτείνω να αντικατασταθεί και να δημιουργηθούν πολυπολιτισμικά σχολεία.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΣΟΦΙΑ ΚΟΤΣΙΚΑ (Νομός Κυκλάδων - Συμπροεδρεύουσα της επιτροπής): Ευχαριστούμε πολύ.

Σειρά έχει ο Λιακόπουλος Μιχαήλ.

ΜΙΧΑΗΛ ΛΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ (Β' Αθήνας): Βασικά, εγώ θα ήθελα να διαφωνήσω στο θέμα ότι οι Έλληνες είναι πολύ εχθρικοί με τους μετανάστες στη χώρα μας.

Εγώ προσωπικά ζω σε μια περιοχή που υπάρχει μεγάλο ποσοστό μεταναστών από διάφορες χώρες και βλέπω ότι όλοι οι Έλληνες τους έχουμε αγκαλιάσει, τους βοηθάμε, όσο αυτό και αν αυτό φαίνεται περίεργο στα αυτιά κάποιων ανθρώπων εδώ μέσα, οι οποίοι έχουν διαφορετική άποψη.

Στο κάτω-κάτω εγώ το θεωρώ φυσιολογικό σε κάποια σημεία οι Έλληνες να γίνονται ρατσιστές, από τη στιγμή που πολλές χώρες μας απειλούν καθημερινά στον πολιτισμό μας, όπως για παράδειγμα τα Σκόπια τα οποία έχουν θίξει πολλές φορές το θέμα του Μεγάλου Αλεξάνδρου και δημιουργούν προπαγάνδες στην Ευρώπη, οι οποίες μειώνουν τη χώρα μας. Στο κάτω-κάτω η χώρα μας άμα τη δείτε στο χάρτη είναι μια κουκίδα. Και ο όλος ο κόσμος κάθεται και ασχολείται με αυτή την κουκίδα.

Εντάξει, καιρός να μας αφήσουν λίγο μόνους μας και να κάνουμε κουμάντο στη χώρα μας εμείς.

Σας ευχαριστώ.

ΣΟΦΙΑ ΚΟΤΣΙΚΑ (Νομός Κυκλάδων - Συμπροεδρεύουσα της επιτροπής): Σας ευχαριστώ.

Σειρά έχει η Σολδάτου Εμμανουέλα-Μαρία από τη Λάρισα.

ΕΜΜΑΝΟΥΕΛΑ - ΜΑΡΙΑ ΣΟΛΔΑΤΟΥ (Νομός Λαρίσης): Καταρχήν να διαφωνήσω –αν θέλετε- με την άποψη που ειπώθηκε από τον έφηβο Βουλευτή από τη Μεσσηνία, για τη μαζική απέλαση των μεταναστών.

Αυτό, από όσο γνωρίζω –αν γνωρίζω καλά, άμα κάνω και λάθος, να με διορθώσει κάποιος- το κράτος είναι υποχρεωμένο για κάποιο διάστημα να κρατά τους λαθρομετανάστες, να τους δίνει κάποια χαρτιά και μετά να βγαίνουν.

Αλλά εκτός αυτού, άμα δεν θέλουμε να καταπατούμε ανθρώπινα δικαιώματα, δε μπορούμε να τους διώξουμε. Αυτό είναι η βασική αρχή του ανθρωπισμού. Αυτοί οι άνθρωποι είναι σαν εμάς. Και δε μπορούμε να λέμε, «ας κοιτάξω την πάρτη μου και την πλευρά μου και αυτοί οι άνθρωποι ας γίνουν ό,τι θέλουν». Δεν είναι δυνατόν. Και αν σκεφτούμε το δικό μας εαυτό στην αντίστοιχη κατάσταση δεν θα θέλαμε να μας συμπεριφερθούν έτσι.

Επιπλέον, για πιθανή αλλοίωση της εθνικής παράδοσης και όλα αυτά υπήρξαν πριν μισό αιώνα περίπου –που η Ελλάδα ήταν μια χώρα από την οποία έφευγαν- μετανάστες προς το εξωτερικό. Δεν νομίζω, πως αλλοίωσαν όλες τις υπόλοιπες χώρες και όλα τα υπόλοιπα έθνη. Αντιθέτως, και τους προσέφεραν φυσικά αλλά και έλαβαν πολλά θετικά στοιχεία. Αντίστοιχα, αν υπάρξει μια ισορροπία και στέρεες προσωπικότητες από την πλευρά μας, όχι μόνο θα ωφεληθούμε προσωπικά, αλλά θα ωφελήσουμε και τους ίδιους, έτσι ώστε να

έχουν και μελλοντικά κάποιο όφελος και προοπτικές. Αλλιώς, άμα τους διώξουμε από εδώ ή από οπουδήποτε αλλού, τι θα γίνουν αυτοί οι άνθρωποι, δεν θα βρουν πουθενά στέρεο έδαφος να ζήσουν;

Επιπλέον -κάτι που ειπώθηκε πριν για την αύξηση του χρηματικού ποσού έτσι ώστε να είναι ένα κίνητρο για τους μετανάστες- μάλλον ο σκοπός δεν αγιάζει τα μέσα. Αυτό θα οδηγήσει στο ακριβώς αντίθετο αποτέλεσμα -αφού εδώ τώρα δεν μπορέσουν να καλύψουν μια τέτοια ανάγκη- τότε η εγκληματικότητα θα αυξηθεί στο μέγιστο πιθανό.

Επίσης, θα μπορέσει να διαδοθεί ο ελληνικός πολιτισμός άμα υπάρξει η σωστή διαχείριση και ο σωστός χειρισμός του θέματος. Δεν μπορούμε να λέμε ούτε «ας έρθουν όλοι», χωρίς να κρίνουμε κανέναν κ.λπ. αλλά ούτε και να κλειστούμε στα σύνορά μας. Γιατί η Ελλάδα είναι μια πολύ μικρή χώρα που με τον αποκλεισμό της θα καταρρεύσει μέσα σε μια μέρα. Δεν νομίζω ότι θα μπορέσει να καταφέρει να συνεχίσει αν δεν υπάρχει ελεύθερη διακίνηση ιδεών και ο,τιδήποτε άλλο. Αν μη τι άλλο, ζούμε σε εποχές παγκοσμιοποίησης και έχουμε ενταχθεί γενικότερα στην ενωμένη Ευρώπη, στην Ευρωπαϊκή Ένωση, όπου αυτό έχει και θετικά τα οποία θα πρέπει να τα δούμε και να προσπαθήσουμε να αποκομίσουμε από όλο αυτό.

Σας ευχαριστώ.

ΣΟΦΙΑ ΚΟΤΣΙΚΑ (Νομός Κυκλάδων – Συμπροεδρεύουσα της επιτροπής): Το λόγο έχει ο κ. Πάρις Θασίτης.

ΠΑΡΙΣ ΘΑΣΙΤΗΣ (Αίγυπτος): Κατ' αρχήν, θα ήθελα να επισημάνω ότι το παρόν νομοσχέδιο δίνει εν μέρει μια λύση στα προβλήματα που υπάρχουν στη σημερινή εποχή.

Ωστόσο, αυτό που πρέπει να έχει η Βουλή είναι μια τελείως διαφορετική προσέγγιση. Έχουμε υποτίθεται τα τελευταία τριάντα χρόνια ένα πλαίσιο αποδοχής της πολυπολιτισμικότητας, το οποίο διαφέρει από εκείνο που κτίστηκε μεταπολεμικά.

Ουσιαστικά, τι έχουμε τα τελευταία χρόνια; Είναι η λεγόμενη παγκοσμιοποίηση. Απορρυθμίζουμε δηλαδή τα πάντα, διαλύουμε όλα τα εθνικά σύνορα για να εξυπηρετηθούν κάποια συγκεκριμένα συμφέροντα. Φυσικά δεν μπορώ να κατηγορήσω τους μετανάστες γι' αυτό.

Όμως, αντίθετα η πολυπολιτισμικότητα απέναντι στους μετανάστες, που υπήρξε για παράδειγμα στη Γερμανία και στις χώρες της δυτικής Ευρώπης μετά το Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, δεν βασιζόταν σε αρχές των τελευταίων τριάντα χρόνων. Ουσιαστικά, η παγκοσμιοποίηση λέει τα ίδια πράγματα που έλεγαν όλοι αυτοί οι ηγέτες μεταπολεμικά με τελείως διαφορετικούς σκοπούς.

Απορούμε για παράδειγμα γιατί οι δυτικές κοινωνίες γίνονται εσωστρεφείς. Μα, δεν γίνονται από μόνες τους εσωστρεφείς. Απορούμε, για παράδειγμα, γιατί στη Γερμανία υπάρχει τεράστια αύξηση του ναζισμού και αντιπάθεια προς τους μετανάστες. Μα, δείτε τι αποβιομηχάνιση έγινε στην ανατολική Γερμανία και πως είχε 2,5 εκατομμύρια ανέργους στις αρχές της δεκαετίας του '90! Έτσι έφθασαν στο σημείο να στραφούν εναντίον των μεταναστών.

Το γεγονός ότι η Ελλάδα γίνεται πιο εσωστρεφής δεν οφείλεται απαραίτητα στο ότι έρχονται πάρα πολλοί λαθρομετανάστες. Οφείλεται στο ότι υπάρχει αυτή η απορύθμιση των πάντων και η απόρριψη αξιών τα τελευταία είκοσι χρόνια.

Συνεπώς, όλα συνδέονται μεταξύ τους και αν κάτι είναι να αλλάξει, όσον αφορά το μεταναστευτικό πλαίσιο, αυτό θα πρέπει να τα πάρει όλα σβάρνα, δηλαδή να αλλάξουν όλα μαζί όχι μόνον το μεταναστευτικό. Σίγουρα, οι κοινωνίες από μόνες τους ούτε εσωστρεφείς θέλουν να είναι ούτε να αντιπαθούν τους μετανάστες.

Είμαι σίγουρος ότι όλοι οι Έλληνες θέλουν μια πολυπολιτισμική κοινωνία, με αρχές όμως και αξίες μιας ευημερούσας κοινωνίας και όχι μιας κοινωνίας που βυθίζεται στη διάλυση και στην αποσύνθεση, κάτι βέβαια που δεν συμβαίνει μόνο στην Ελλάδα, αλλά σε πολλές χώρες.

Άρα, είναι ένα παγκόσμιο πρόβλημα, δεν είναι πρόβλημα ελληνικό. Πάνω απ' όλα πρέπει να επανακαθορίσουμε τα όρια και τις δικαιοδοσίες κάποιων οργάνων. Κατ' αρχήν, ποιοι προωθούν την ελεύθερη διακίνηση ιδεών στις μέρες μας; Την προωθούν άνθρωποι της προόδου και της διανοήσης, όπως ήταν μεταπολεμικά, ή την προωθούν άνθρωποι μεγάλων επιχειρήσεων που έχουν μέσα τους άλλους σκοπούς;

Ελπίζω κάποια στιγμή να ανατραπεί ειρηνικά το όλο πλαίσιο και να μπουν άλλα πλαίσια πιο φιλικά προς τον άνθρωπο και με επίκεντρο τον άνθρωπο. Αν γίνει αυτό, είμαι σίγουρος ότι ούτε ρατσισμός θα υπάρχει ούτε προκατάληψη και όλοι οι άνθρωποι θα κοιτούν προς μια κατεύθυνση ευημερίας και όχι μιζέριας.

Ευχαριστώ πολύ.

ANNA ΝΤΑΛΑΡΑ (Προεδρεύουσα της επιτροπής): Ευχαριστούμε για την τοποθέτησή σου. Μας θύμισες τις αρχές του Διαφωτισμού.

ΣΟΦΙΑ ΚΟΤΣΙΚΑ (Νομός Κυκλάδων – Συμπροεδρεύουσα της επιτροπής): Ευχαριστούμε.

Το λόγο έχει ο συνάδελφος Έφηβος Βουλευτής κ. Κατσιμίχας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΤΣΙΜΙΧΑΣ (Νομός Βοιωτίας): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συμβουλευτές μου, άκουσα πολύ προσεκτικά αυτά που είπατε και θα ήθελα να θέσω το εξής ερώτημα προς όλους: Πόσους ακόμα μετανάστες μπορεί να δεχθεί αυτή η χώρα; Τι είμαστε; Η γη της επαγγελίας; Η γη της δόξας και του πλούτου;

Ξέρουμε όλοι ότι η εποχή στην οποία ζούμε είναι πολύ δύσκολη. Είναι πλέον θέμα επιβίωσης για τον Έλληνα. Θεωρώ ότι πρώτα πρέπει να κοιτάξουμε τον απλό Έλληνα πολίτη και να μπει σε δεύτερη μοίρα το αν πρέπει να νομιμοποιηθούν οι μετανάστες ή όχι.

Επίσης, να αναφέρω ότι έχουμε μιλήσει πολύ λίγο για τους ομογενείς του εξωτερικού. Αυτοί οι άνθρωποι θα πρέπει να μας απασχολούν.

Γιατί δεν σκέφτεστε τους Έλληνες της ομογένειας οι οποίοι είναι δύο φορές Έλληνες. Το κράτος τούς έχει σαν δεύτερης κατηγορίας Έλληνες, πράγμα το οποίο θεωρώ πως είναι πολύ λάθος.

Τέλος, θα ήθελα να κλείσω με μία φράση, πως Έλληνας γεννιέσαι και δεν γίνεσαι.

Ευχαριστώ.

ΣΟΦΙΑ ΚΟΤΣΙΚΑ (Νομός Κυκλάδων – Συμπροεδρεύουσα της Επιτροπής): Ευχαριστούμε.

Το λόγο έχει ο Γιώργος Παπαδόπουλος.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (Β' Αθήνας): Συγγνώμη για το ότι δευτερολογώ αλλά σχολιάστηκε πολύ από τους συναδέλφους, μου η αύξηση του ποσού που πρότεινα.

Δεν ήταν σκέτη πρόταση η αύξηση του ποσού ήταν ένα μέρος του σχεδίου που προτείνω, γιατί να μην συμφωνώ με όλα τα θεωρητικά που λένε, αλλά θέλοντας να καταλήξω κάπου και πιο πρακτικά ήθελα να πω ότι η χώρα μας αποτελεί δίοδο για την κεντρική Ευρώπη και ιδιαίτερα για τις κεντρικές χώρες και έχουμε παρατηρήσει ότι οι Μεσογειακές χώρες, όπως η Ελλάδα, η Ισπανία, η Πορτογαλία κ.α. φέρουν τα ίδια προβλήματα που έχουμε εμείς, για την αντιμετώπιση των μόνιμων μεταναστών.

Αν δηλαδή σκεφτούμε αυτό σε συνδυασμό με τη Συνθήκη «Δουβλίνο II» -που αναφέρθηκε πριν και από την κυρία Νταλάρα- θέλω να πω ότι ίσως παραπλανούμαστε έμμεσα, διότι οι χώρες αυτές όταν δεχθούν, όπως είπαμε, κάποιον μετανάστη είναι υποχρεωμένες να γυρίσουν αυτόν το μετανάστη πίσω στη χώρα από την οποία μπήκε.

Αυτό σημαίνει, αν το δούμε ευρύτερα και πιο ανοιχτόμυαλα, ότι οι χώρες δηλαδή οι οποίες αποτελούν δίοδο για την κεντρική Ευρώπη πιέζονται και προκαλείται συμφόρηση, ιδιαίτερα σε αυτές τις χώρες και αν το δούμε ευρύτερα και πιο αντικειμενικά, οι κεντρικές χώρες της Ευρώπης «τυχαίνει» να είναι και οι πιο δυνατές της Ευρώπης, όπως η Γαλλία και η Γερμανία.

Θέλω να πω ότι σε συνδυασμό της πρότασής μου για τη διαρρύθμιση της Συνθήκης «Δουβλίνο II», την αύξηση του ποσού -η οποία προσπαθεί να επιτύχει μία εγωιστική, κατά την άποψή μου, δική της ανάπτυξη, όπως παρατηρείται ήδη, γιατί η Γαλλία και η Γερμανία είναι οι μόνες χώρες που έχουν πλεόνασμα στην Ευρώπη- έχω στο μυαλό μου ότι να μην η αύξηση του ποσού θα δημιουργήσει πρόβλημα στους μετανάστες, αλλά αφού πρώτα γίνει η ρύθμιση της Συνθήκης «Δουβλίνο II» -δηλαδή θα αποκλείσουμε την περίπτωση να έρθουν νέοι μετανάστες- με τα χρήματα αυτά που θα έρθουν οι νέοι μετανάστες με τη διακριτική και την επιεική και με τις σωστές προϋποθέσεις πολιτογράφηση, τα λεφτά αυτά τα οποία θα πήγαιναν στους νέους μετανάστες θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για την απέλαση των ίδιων των μεταναστών που υπάρχουν εδώ, με τις απαραίτητες ανθρώπινες προϋποθέσεις, με τις σωστές συνθήκες και όχι με βαρβαρότητες και με ρατσιστικές διακρίσεις.

Θέλω να πω σε κάτι που αναφέρθηκε για το ότι οι μετανάστες φταίνε για την ανεργία που υπάρχει. Κατά τη γνώμη μου δεν ισχύει αυτό, διότι σε καιρούς που δεν ξέραμε ότι ήμασταν σε κρίση -γιατί ήμασταν σε κρίση αλλά δεν το γνωρίζαμε- είχαμε ανέργους οι οποίοι ήταν κυρίως Έλληνες. Είχε παρατηρηθεί ότι οι δουλειές οι οποίες ήταν κοινωνικά χαμηλού επιπέδου -όπως οι δουλειές σε έργα και διάφορα τέτοια -κατά τη γνώμη μου βέβαια αυτό είναι λάθος γιατί όλες δουλειές είναι- ήταν κατακλεισμένες από μετανάστες και από μόνιμους μετανάστες. Δεν είναι κάτι ιδιαίτερο, απλά αντιμετώπιζαν κοινωνικό ρατσισμό και γι' αυτό το λόγο πήγαιναν σε αυτές τις δουλειές. Επομένως δεν είναι οι μετανάστες οι οποίοι εντείνουν το πρόβλημα της οικονομίας. Αυτό θέλω να πω.

Κι επίσης θέλω να τονίσω ιδιαίτερα ότι η πολιτογράφηση πλέον θα πρέπει να γίνει με σωστές προϋποθέσεις και η παραχώρησή της θα πρέπει να είναι πολύ συγκεκριμένη και να μελετάται κατά τη διάρκεια της διαμονής των ανθρώπων αυτών στην Ελλάδα, δηλαδή ανά χρόνια να μπορούμε να μελετάμε, όχι εντείνοντας τη γραφειοκρατία, αλλά πιο θεωρητικά και να δούμε τι ακριβώς συμβαίνει πειραματικά. Γιατί τότε θα είμαστε σίγουροι αν θα πετύχει αυτό κι αν πραγματικά η καινούργια αυτή πρόταση θα διευκολύνει το πρόγραμμα και δεν θα επιστρέψουμε στα λάθη τα οποία ήδη έχουμε κάνει.

ΣΟΦΙΑ ΚΟΤΣΙΚΑ (Νομός Κυκλάδων – Συμπροεδρεύουσα της επιτροπής): Ευχαριστούμε.

Το λόγο έχει ο συνάδελφος Ευάγγελος Κατσαντούρας.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΚΑΤΣΑΝΤΟΥΡΑΣ (Νομός Έβρου): Συγγνώμη που δευτερολογώ.

Άκουσα πολλούς που είπαν ότι εμείς προσπαθούμε να επιβάλουμε πολιτισμικές επιρροές στους μετανάστες. Όταν σε όλα τα χωριά μετά την Ξάνθη μέχρι μετά την Ορεστιάδα που κατοικώ, κυριαρχεί η εικόνα του Τζαμιού, ποιος προσπαθεί να επιβάλει πολιτισμική πίεση στους μετανάστες;

Σαφώς είναι αναγκαία η επανεξέταση της Συνθήκης του Δουβλίνου, όπως αναφέρατε κυρία Νταλάρα, και η ενίσχυση των συνόρων. Ενίσχυση των συνόρων όχι με φαντάρους και στρατιωτικούς. Δώστε κίνητρα στους νέους να μείνουν στον τόπο τους, στα σύνορα, δώστε εργασία, δουλειά.

Ευχαριστώ πολύ.

ΣΟΦΙΑ ΚΟΤΣΙΚΑ (Νομός Κυκλάδων - Συμπροεδρεύουσα της επιτροπής): Το λόγο έχει ο κ. Κωνσταντίνος Αντωνιάδης.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ (Νομός Φλώρινας): Συγγνώμη, που δευτερολογώ.

Θα ήθελα να απαντήσω στο συνάδελφο ο οποίος έκανε την πρόταση για αύξηση του χρηματικού ποσού στους μετανάστες. Πιστεύω ότι αυτό δεν θα επιφέρει κέρδη στη χώρα. Αλλά με πρόσχημα ότι ο μετανάστης θέλει να μείνει στη χώρα, θα κάνει οτιδήποτε είναι δυνατόν για να βρει αυτά τα λεφτά, τα οποία είναι ήδη πάρα πολλά για το εισόδημά του. Πιστεύω ότι θα παρανομήσει για να πάρει και άλλα χρήματα και να νομιμοποιηθεί.

Αναφέρθηκε για τα σύνορα, ότι υπάρχει πολιτιστική αλλοτρίωση από τους μετανάστες. Συμφωνώ εν μέρει σε αυτό. Θα μπορούσα, όμως, να προτείνω και κάποιες λύσεις επί του θέματος, όπως για παράδειγμα οργανωμένα κέντρα υποδοχής μεταναστών τα οποία θα έχουν περίθαλψη για τους μετανάστες και εκεί να γίνεται διάκριση για το αν θα πρέπει να μείνουν στη χώρα ή αν θα πρέπει να τους στείλουμε πίσω στη χώρα τους, εφόσον δεν υπάρχει κάποιος σοβαρός λόγος που έρχονται στη χώρα μας.

Ευχαριστώ.

ΣΟΦΙΑ ΚΟΤΣΙΚΑ (Νομός Κυκλάδων - Συμπροεδρεύουσα της επιτροπής): Ευχαριστούμε πολύ.

Το λόγο έχει ο κ. Χρήστος Πολίτης.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΟΛΙΤΗΣ (Νομός Μεσσηνίας): Στην αρχική μου ομιλία είχα ξεκινήσει με το «λυπάμαι που δεν καταλαβαίνουμε το πραγματικό πρόβλημα». Τώρα λυπάμαι διπλά, γιατί απ' ό,τι φαίνεται αυτά που είπα δεν άγγιξαν τις καρδιές των συναδέλφων μου.

Θα ήθελα, λοιπόν, να διαβάσω κάτι το οποίο δεν είχα σκοπό να το διαβάσω, αλλά ελπίζω έτσι να το ακούσουν και οι συνάδελφοι οι οποίοι παραμένουν στα θεωρητικά και δεν βλέπουν την πράξη και πιστεύουν πως ο μετανάστης είναι ένα πρόσωπο μόνο.

ΑΝΝΑ ΝΤΑΛΑΡΑ (Προεδρεύουσα της επιτροπής): Με συγχωρείς που σε διακόπτω. Θέλω την άποψή σας επί του θέματος στη δευτερολογία σας, όχι κάτι άσχετο σε παρακαλώ. Είναι επί του θέματος αυτό που θα διαβάσεις;

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΟΛΙΤΗΣ (Νομός Μεσσηνίας): Είναι επί του θέματος. Έχει σχέση με τον κίνδυνο που διατρέχει η εθνική μας ταυτότητα από τους μετανάστες. «Ο λαός των Γραικών είναι δύσκολο να πιθασευτεί. Γι' αυτό πρέπει να τον χτυπήσουμε βαθιά στις πολιτιστικές του ρίζες. Εννοώ να πλήξουμε τη γλώσσα του, τη θρησκεία του, τα πνευματικά και ιστορικά του αποθέματα ώστε να εξουδετερώσουμε τη δυνατότητά του να αναπτυχθεί, να διακριθεί, να επικρατήσει. Τότε ίσως αναγκαστεί να συμμορφωθεί». Αυτά τα είπε ένας πρώην Υπουργός Εξωτερικών των ΗΠΑ. Και δεν είναι ένας ο μετανάστης. Γιατί η Τουρκία αφήνει ανοιχτή την πόρτα να έρχονται εδώ;

Λένε πως η πολιτική είναι κάτι σαν το μετρό του Παρισιού. Είναι μόλις 10% εμφανής διαδρομή και το υπόλοιπο 90% είναι υπόγειο. Δεν είναι ο μετανάστης. Ας δούμε παραπάνω και ας μας νοιάζει περισσότερο τι γίνεται με το έθνος μας και ας δούμε από τι πραγματικά κινδυνεύουμε.

Ευχαριστώ πολύ.

ΣΟΦΙΑ ΚΟΤΣΙΚΑ (Νομός Κυκλάδων - Συμπροεδρεύουσα της επιτροπής): Ευχαριστούμε πολύ.

Το λόγο έχει η κ. Μελίνα Τιμπαλέξη.

ΜΕΛΙΝΑ - ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΤΙΜΠΑΛΕΞΗ (Β΄ Θεσσαλονίκης): Καλησπέρα και από εμένα.

Πολύ ώρα ακούω απόψεις, με άλλες διαφωνώ με άλλες συμφωνώ. Ήθελα να πω για το θέμα που τέθηκε για τους μετανάστες και τον πολιτισμό. Πιστεύω ότι η Ελλάδα δεν μπορεί να χάσει τον πολιτισμό της. Ένας τόσο μεγάλος πολιτισμός δεν κινδυνεύει από κανέναν. Όποιος πιστεύει ότι οι μετανάστες δεν χωράνε σ' αυτό τον πολιτισμό, νομίζω ότι ο ίδιος δεν πιστεύει στον πολιτισμό του και σ' αυτό που έχει.

Άλλωστε, μπορούμε να λάβουμε και να δώσουμε, που σημαίνει ότι από τους μετανάστες που θα έρθουν μόνιμα και νόμιμα στη χώρα μας μπορούμε να πάρουμε πολλά στοιχεία και να προωθήσουμε και το δικό μας πολιτισμό και να δώσουμε και σε αυτούς στοιχεία να προωθήσουν το δικό τους, να δημιουργήσουμε μια πολυπολιτισμική κοινωνία που δεν θα χρειάζεται να υπάρχουν διακρίσεις ανάμεσα σε αυτούς που λέγονται Έλληνες ή σε αυτούς που λέγονται Τούρκοι, Βούλγαροι κ.ο.κ. Δηλαδή, δεν χρειάζεται να βάζουμε ταμπέλες στους εαυτούς μας και να λέμε ότι ο δικός μας πολιτισμός είναι μόνο δικός μας και δεν μπορεί κανείς να μπει μέσα σε αυτόν. Οι πολιτισμοί είναι για να δίνουν τις ιδέες ο ένας στον άλλον και όχι να καθόμαστε και να συρρικνωνόμαστε σαν ένα μικρό κράτος που δεν έχει τίποτα να δώσει.

Ευχαριστώ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ (Προεδρεύων της επιτροπής): Έχει ολοκληρωθεί ο κατάλογος των δευτερολογιών, αυτών που ζήτησαν έγκαιρα να πάρουν το λόγο. Έχουν ακουστεί πολλές απόψεις και σε ό,τι αφορά τη δυνατότητα της χώρας μας να αφομοιώσει νέες ιδέες, νέους πολιτισμούς, τη δυνατότητα της Ελλάδος να κυριαρχήσει, αν θέλετε, επί των ιδεών που μεταφέρονται στη χώρα μας. Έχουν ακουστεί και ιδέες περί φυλετικής καθαρότητας κ.λπ.

Άσχετα με το πού οδηγεί η μία ή η άλλη άποψη -δεν είναι δική μου δουλειά να τοποθετηθώ, είναι δική σας δουλειά, εσείς είστε το Σώμα που αποφασίζει- εκείνο που μου επιτρέπεται εμένα, ίσως, με την άδειά σας, να πω είναι ότι στην κοινωνία που ζούμε και με τη δυνατότητα διάχυσης των ιδεών που υπάρχουν, είτε μέσα από τα Μέσα Ενημέρωσης είτε μέσα από το διαδίκτυο, το να μιλάμε για περιχαράκώσεις είναι ίσως ουτοπικό.

Αντίθετα, πρέπει να μιλάμε, κατά την άποψή μου, για ενίσχυση του δικού μας πολιτισμού, ο οποίος τόσες χιλιάδες χρόνια έχει αντέξει τόσες βάρβαρες -ας μου επιτραπεί η έκφραση- επιδρομές, όπου είδατε ότι και η γλώσσα έχει μείνει αναλλοίωτη και η σκέψη και οι ιδέες και όλα αυτά που πιστεύουμε, κυρίως η δημοκρατία μας, η θρησκεία μας, έχουν κυριαρχήσει σε ολόκληρη την οικουμένη, θα έλεγα.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΟΛΙΤΗΣ (Νομός Μεσσηνίας): Θέλω να απαντήσω σε εσάς.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ (Προεδρεύων της επιτροπής): Να τελειώσω πρώτα, αν θέλετε.

Αυτό, όμως, αποτελεί προσωπική μου άποψη και ζήτησα την άδειά σας για να τη διατυπώσω.

Από εκεί και έπειτα, με την ολοκλήρωση της διαδικασίας, έχουν ζητήσει ξανά το λόγο κάποιοι συνάδελφοί σας και θέλουμε την έγκριση του δικού σας Σώματος, αν θέλετε, για δέκα λεπτά ακόμα να μπούμε σε αυτή τη διαδικασία, παρεκκλίνοντας ουσιαστικά από την τυπική που ακολουθούμε στις Επιτροπές και με τη λογική ότι εδώ είναι ο Ναός της Δημοκρατίας, της ελεύθερης βούλησης και του ελεύθερου λόγου.

Γι' αυτόν ακριβώς το λόγο, παρεκκλίνοντας, αν θέλετε, από τα τυπικά, να δώσουμε για ένα λεπτό το λόγο σε όποιον επιπλέον θέλει να μιλήσει για δεύτερη ή για τρίτη φορά. Είναι, όμως, παρέκκλιση της διαδικασίας. Βλέπω ότι υπάρχουν μερικοί που θέλουν να μιλήσουν και για τρίτη φορά.

ANNA ΝΤΑΛΑΡΑ (Προεδρεύουσα της επιτροπής): Τρίτη φορά είναι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ (Προεδρεύων της επιτροπής): Συμφωνείτε εσείς, ναι ή όχι;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ (Προεδρεύων της επιτροπής): Ωραία. Πρέπει, όμως, μέσα σε ένα δεκάλεπτο να έχει ολοκληρωθεί αυτή η διαδικασία, για να μπούμε στην υπόλοιπη.

ANNA ΝΤΑΛΑΡΑ (Προεδρεύουσα της επιτροπής): Μέτρησα, λοιπόν, δέκα Έφηβους Βουλευτές. Θα έχει το λόγο από ένα λεπτό ο καθένας, διότι πρέπει να τηρούμε τη διαδικασία.

Ορίστε, κύριε Κορκίδη, έχετε το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΡΚΙΔΗΣ (Νομός Χανίων): Αρχικά, θα ήθελα να συμφωνήσω με τον Πάρη -και συγγνώμη, αν ξεφεύγω λίγο από το θέμα- ότι αυτοί που διακινούν τις ιδέες πλέον δεν είναι οι πνευματικοί άνθρωποι, αλλά είναι τα «κεφάλια» στις μεγάλες βιομηχανίες.

Έπειτα, θα ήθελα να απαντήσω σε ένα συνάδελφο, ο οποίος είπε ότι Έλληνας γεννιέσαι και δεν γίνεσαι. Εγώ δεν μπορώ να δεχθώ ότι κάποιος είναι Έλληνας, όταν κλέβει την ίδια του τη χώρα. Και αυτό δεν το έχουμε δει μόνο από πολίτες, αλλά το έχουμε δει και από τους ίδιους τους πολιτικούς.

Επίσης, η οικονομική κρίση δεν ήταν αυτή που τα ξεκίνησε όλα. Η κρίση που έχουμε είναι κρίση συνείδησης, κατά τη γνώμη μου.

Επίσης, οι Μουσουλμάνοι έχουν δεχθεί επιθέσεις. Το είδαμε στις ειδήσεις αυτό πριν από μερικούς μήνες, όπου Μουσουλμάνοι πήγαν να προσευχηθούν στη μέση του δρόμου, επειδή νομίζω ότι ήταν η συγκεκριμένη ώρα, στην οποία έπρεπε να προσευχηθούν, όπως ορίζει η θρησκεία τους και σ' αυτούς τους ανθρώπους πέταξαν αυγά και ντομάτες.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του εφήβου Βουλευτή)

Ήθελα να πω και κάτι άλλο, αλλά δεν πειράζει.

Ευχαριστώ.

ANNA ΝΤΑΛΑΡΑ (Προεδρεύουσα της επιτροπής): Η έφηβος Βουλευτής Ελισαμπέτα Μπάχο έχει το λόγο.

ΕΛΙΣΑΜΠΕΤΑ ΜΠΑΧΟ (Νομός Λαρίσης): Θα ήθελα να πω βασικά ότι με λυπεί πολύ το γεγονός ότι ακούγονται απόψεις –αν και δεν θα ήθελα να τις χαρακτηρίσω- πολύ απόλυτες -θα έλεγα- όπως το «Έλληνας γεννιέσαι, δεν γίνεσαι». Πραγματικά, μπορεί να το λες εσύ αυτό, αλλά και ο Άγγλος θα πει το ίδιο.

Γενικά, αν ταχθούμε με τέτοιου είδους απόψεις, πιστεψέ με ότι λάθη του παρελθόντος θα γίνουν πάλι λάθη σημερινά.

Επίσης, θα ήθελα να σου πω να σκεφτείς λίγο -καθώς είπες για το ελληνικό κράτος πώς αντιμετωπίζει τους Έλληνες του εξωτερικού- πώς αντιμετωπίζει τους Έλληνες που είναι ήδη στο εξωτερικό μετανάστες ή συγκεκριμένα τους Έλληνες στις Ηνωμένες Πολιτείες. Σκέψου να είχαν μία πολιτική εναντίον τους, οπότε σ' αυτούς τους Έλληνες να ήταν εναντίον και οι ΗΠΑ και το ίδιο τους το κράτος. Οπότε, είναι πολύ δύσκολη η θέση. Πρέπει να τους καταλάβουμε.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της εφήβου Βουλευτή)

Ευχαριστώ.

ANNA ΝΤΑΛΑΡΑ (Προεδρεύουσα της επιτροπής): Ευχαριστούμε πολύ.

Η έφηβος Βουλευτής Κατερίνα Σκρέτα έχει το λόγο.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΣΚΡΕΤΑ (Νομός Πιερίας): Εγώ αρχικά θα ήθελα να αναφερθώ στην εισηγήτρια, η οποία μίλησε για αφομοίωση των μεταναστών. Ωστόσο, εδώ κάνουμε λόγο για ενσωμάτωσή τους στη χώρα και όχι για αφομοίωσή τους. Η ενσωμάτωση μπορεί, βέβαια, να είναι σωστή, αλλά μπορεί να δημιουργήσει και διάφορα προβλήματα.

Επίσης, θα ήθελα να πω σίγουρα –και θα το πω απροκάλυπτα- ότι ουσιαστικά χαρακτηρίσαμε το παιδί από τη Μεσοηνία ρατσιστή και το παιδί εδώ μπροστά. Αυτό δεν είναι απαραίτητα κακό. Δηλαδή, μπορούμε να έχουμε κάποιες εθνικιστικές απόψεις, οι οποίες όταν δεν εφαρμόζονται –ας πούμε- με βία, να είναι σωστές. Το να ασκούμε κριτική σ' αυτούς είναι ένα είδος κοινωνικού ρατσισμού.

Επιπλέον, κάποιος συνάδελφος έφηβος Βουλευτής έκανε λόγο για την αυτοσυντήρηση της χώρας, όχι για το διωγμό των μεταναστών επειδή δεν είναι καλοί άνθρωποι.

Τέλος, θέλω να πω...

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της εφήβου Βουλευτή)

Θα μπορούσαν να τελειώσω λίγο αυτό που θέλω να πω;

ANNA ΝΤΑΛΑΡΑ (Προεδρεύουσα της επιτροπής): Παρακαλώ, έχετε το λόγο.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΣΚΡΕΤΑ (Νομός Πιερίας): ...ότι εκφράστηκαν πάρα πολλές ανθρωπιστικές απόψεις εδώ πέρα. Ωραία και συμφωνούμε όλοι μ' αυτές. Δεν είναι σωστό να φερόμαστε σαν να μην είναι άνθρωποι σε κάποιους ξένους. Ωστόσο, κάνουν λόγο οι περισσότεροι από τους συναδέλφους, οι οποίοι υποστηρίζουν τον ανθρωπισμό, για καλούς μετανάστες, οι οποίοι είναι μόνιμοι και για κακούς μετανάστες, οι οποίοι είναι λαθρομετανάστες. Αυτό δεν είναι ενάντια στον ανθρωπισμό;

ANNA ΝΤΑΛΑΡΑ (Προεδρεύουσα της επιτροπής): Ευχαριστούμε.

Ο έφηβος Βουλευτής Κωνσταντίνος Αντωνιάδης έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ (Νομός Φλώρινας): Κατ' αρχάς, θα ήθελα να θέσω ένα ερώτημα στο παιδί από τη Μεσσηνία.

ANNA ΝΤΑΛΑΡΑ (Προεδρεύουσα της επιτροπής): Θα θέλαμε την άποψή σου γιατί δεν κάνουμε διάλογο. Δεν θα μπορέσει να σου απαντήσει. Μπορείς να τοποθετηθείς και να θέσεις την ερώτηση ρητορικά.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ (Νομός Φλώρινας): Μία χώρα, η οποία έχει περάσει από τόσες κακουχίες με έναν τεράστιο πολιτισμό, μέσα από σκλαβιά, πολιτιστική αλλοτρίωση, πώς είναι δυνατόν να χάσει την πολιτιστική της ταυτότητα από μετανάστες, αφού όλος ο κόσμος θέλει να υπάρξει ένα κομματάκι αυτού του πολιτισμού;

Ευχαριστώ.

ANNA ΝΤΑΛΑΡΑ (Προεδρεύουσα της επιτροπής): Εμείς ευχαριστούμε.

Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Θεόδωρος Λαζανάς.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΛΑΖΑΝΑΣ (Νομός Αχαΐας): Θα ήθελα –αν γίνεται– να μιλήσω για ένα άρθρο του νομοσχεδίου, για το οποίο δεν μίλησα πριν. Πρόκειται για το άρθρο 4. Στην παράγραφο 1β αναφέρει ως προϋπόθεση πολιτογράφησης τη μόνιμη κατοικία. Εγώ αναρωτιέμαι πώς είναι δυνατόν, από τη στιγμή που εμείς δυσκολευόμαστε να βρούμε μόνιμη κατοικία, κάποιος μετανάστης ο οποίος σαφώς θα χρειάζεται περισσότερα πράγματα για να την αποκτήσει, περισσότερο κόπο, περισσότερη δουλειά, να αποκτήσει την ιθαγένεια, να πολιτογραφηθεί, αφού θα χρειάζεται να κάνει κάτι τόσο σημαντικό στη ζωή του.

Ευχαριστώ.

ANNA ΝΤΑΛΑΡΑ (Προεδρεύουσα της επιτροπής): Εμείς ευχαριστούμε.

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Αικατερίνη Κωτσάκη.

Για να δευτερολογήσω μου έδωσε αφορμή ο κ. Κατσιμίχας. Πράγματι, πιστεύω ότι η Ελλάδα δεν μπορεί να δεχθεί περισσότερους μετανάστες, γιατί τώρα δεν μπορεί να θρέψει τους ήδη υπάρχοντες, αλλά και τους ντόπιους. Ακούμε τόσα για ανεργία και για συνθήκες γαλέρας. Η δουλειά δεν είναι όπως ήταν παλιά. Δεν υπάρχει ασφάλιση, δεν υπάρχουν κανονικά ωράρια, οι μισθοί είναι χάλια. Υπάρχουν όλα αυτά. Δεν μπορούμε να θρέψουμε και άλλους.

Συνεπώς, σχετικά με αυτό που ειπώθηκε, πιστεύω ότι δεν μπορούν να έρθουν και άλλοι. Δεν μπορούμε να δεχθούμε άλλους, αλλά αυτοί που ήδη υπάρχουν μπορούν να εργαστούν.

Πιστεύω ότι δεν αλλοιώνουν την πολιτιστική μας ταυτότητα, γιατί ειπώθηκε και αυτό πριν. Ο πολιτισμός εκτός από το να συντηρείται πρέπει και να εμπλουτίζεται και να εξελίσσεται και η εξέλιξη έρχεται μόνο μέσω της διαφορετικότητας.

Στο θέμα που τοποθετήθηκε ο συνάδελφος Έφηβος Βουλευτής σχετικά με το αν κάποιος γεννιέται ή γίνεται Έλληνας, νομίζω ότι δεν είσαι αυτό που γεννιέσαι, αλλά αυτό που μπορείς να γίνεις.

Ευχαριστώ.

ANNA ΝΤΑΛΑΡΑ (Προεδρεύουσα της επιτροπής): Και εμείς ευχαριστούμε.

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Παναγιώτα Βογιατζή.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΒΟΓΙΑΤΖΗ (Νομός Εύβοιας): Εγώ θα συμφωνήσω με το συνάδελφο Έφηβο Βουλευτή στο ότι Έλληνας γεννιέσαι και δεν μπορείς να γίνεις, γιατί είναι συναίσθημα, είναι συνείδηση. Όταν κάποιος, όμως, γεννιέται στην Ελλάδα, μεγαλώνει ανάμεσα σε Έλληνες, παίρνει ελληνική εκπαίδευση, τότε είναι Έλληνας. Όπως είπε και η συνάδελφος στην αρχή και όπως έλεγαν οι αρχαίοι φιλόσοφοι, Έλληνας είναι όποιος λαμβάνει ελληνική παιδεία.

Θέλω, επίσης, να πω –όπως είπατε και εσείς και όπως είπε και ο συνάδελφος– ότι οι Έλληνες άντεξαν όχι απλώς σε κακουχίες, αλλά σε τετρακόσια χρόνια σκλαβιάς από τους Τούρκους, μετά από Ιταλούς, Γερμανούς. Όμως, άντεξαν να διατηρήσουν και ταυτότητα και γλώσσα και συνείδηση και εθνικό συναίσθημα και τα πάντα. Ο Μέγας Αλέξανδρος αιώνες πριν πήγε στο άγνωστο –νόμιζε ότι ήταν η Αμερική– και διέδωσε την ελληνική παιδεία και τα πάντα.

Τώρα δεν θα μπορέσουμε εμείς να διατηρήσουμε κάτι, όπως είναι η ταυτότητά μας και η γλώσσα μας, ανάμεσα σε ανθρώπους που εμείς οι ίδιοι βάλαμε στη χώρα μας;

Θέλω να πω και κάτι άλλο –το οποίο έχει γίνει πολλές φορές θέμα στο παρελθόν– για τους μετανάστες και την ελληνική σημαία που σηκώνουν στο σχολείο. Δεν ακούστηκε καθόλου εδώ, ενώ έχει γίνει πολλές φορές ντόρος. Για εμένα προσωπικά που είμαι υπερήφανη που είμαι Ελληνίδα και θεωρώ ότι το σύμβολό μας, η σημαία, είναι πολύ σπουδαίο, πιστεύω ότι είναι τιμή και ο Αλβανός και ο Ινδός και ο Γερμανός να αποδέχονται να σηκώσουν μια ξένη σημαία και να νιώθουν Έλληνες. Εγώ αν πήγαινα στη Γερμανία και ήμουν Ελληνίδα μετανάστρια, δεν θα τη σήκωνα. Από τη στιγμή, όμως, που κάποιος άλλος αποδέχεται να σηκώσει το δικό μου σύμβολο, εγώ είμαι υπερήφανη γι' αυτό και είναι τιμή μου.

Ευχαριστώ.

ANNA ΝΤΑΛΑΡΑ (Προεδρεύουσα της επιτροπής): Ευχαριστούμε πολύ.

Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Χρήστος Πολίτης.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΟΛΙΤΗΣ (Νομός Μεσσηνίας): Πρώτα από όλα, τις δυσκολίες τις αντέξαμε επειδή είχαμε την εθνική ταυτότητα και την ομοιογένεια.

Πριν είπατε ότι είναι καλό να μην κοιτάμε τι λένε οι άλλοι, αλλά να δούμε τι θα κάνουμε εμείς και συμφωνώ απόλυτα μαζί σας. Εγώ απλώς το είπα για να συνειδητοποιήσουμε τη δυσκολία της κατάστασης.

Πιστεύω αυτό που είπε και ο Περικλής, ότι περισσότερο από τα σχέδια του εχθρού πρέπει να φοβόμαστε τα δικά μας λάθη, γιατί θα είναι δικό μας το λάθος, αν υποβαθμίζοντας την εκπαίδευση ξεχάσουμε την ιστορία μας, αν αφήσουμε τη γλώσσα μας να χάσει τη δύναμή της, να φυράνει.

Θα είναι δικό μας λάθος αν αποστασιοποιηθούμε από τη θρησκεία και περιθωριοποιήσουμε τη λαϊκή μας παράδοση. Απλά εγώ αυτό που φοβάμαι είναι πως αν χάσουμε την εθνική μας ταυτότητα, το δικό μας λάθος θα μείνει στην ιστορία ως το μοιραίο λάθος, γιατί αντέξαμε δυσκολίες λόγω της ομοιογένειας και της εθνικής μας ταυτότητας. Αν τη χάσουμε, θα τα καταφέρουμε πάλι;

Αυτά ήθελα να πω, σας ευχαριστώ.

ANNA ΝΤΑΛΑΡΑ (Προεδρεύουσα της επιτροπής): Ευχαριστούμε πολύ.

Και τώρα το λόγο έχει για να κλείσει η Εισηγήτρια Παγώνα Κουτσού.

ΠΑΓΩΝΑ ΚΟΥΤΣΟΥ (Νομός Χαλκιδικής): Τέλος, θα ήθελα να πω ότι το να επιρρίπτουμε όλα τα κακά της κοινωνίας στους μετανάστες είναι μέγα λάθος, όπως μέγα λάθος είναι και να μιλάμε για πολιτισμική αλλοίωση. Η διαφορετικότητα για μένα θα πρέπει να αντιμετωπίζεται ως μια γιορτή και όχι ως κάτι το κακό. Πρέπει να είναι ένα γεγονός το οποίο μας βοηθάει να πάμε μπροστά και όχι να μένουμε πίσω. Το να περιχαρακωνόμαστε στα σύνορά μας, στις ιδέες μας και στα πιστεύω μας, το να είμαστε απόλυτοι και να μην ακούμε κανέναν άλλο πέρα από τον εαυτό μας και από αυτούς που έχουν τις ίδιες ιδέες με μας, πιστεύω ότι μας κρατάει πίσω.

Ευχαριστώ πολύ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ (Προεδρεύων της επιτροπής): Παγώνα σε ευχαριστούμε.

Κυρίες και κύριοι Έφηβοι Βουλευτές, πιστεύω ότι έγινε ένας καλός διάλογος πάνω σε ένα πολύ δύσκολο θέμα όχι μόνο για σας οι οποίοι ίσως το αντιμετωπίζατε για πρώτη φορά, αλλά και για μας που έχουμε κληθεί επανειλημμένως να το αντιμετωπίσουμε νομοθετικά. Και πρόκειται για ένα δύσκολο θέμα γιατί, όπως σας είπα, πρέπει να είναι ένα γεγονός το οποίο μας βοηθάει να πάμε μπροστά και όχι να μένουμε πίσω. Το να περιχαρακωνόμαστε στα σύνορά μας, στις ιδέες μας και στα πιστεύω μας, το να είμαστε απόλυτοι και να μην ακούμε κανέναν άλλο πέρα από τον εαυτό μας και από αυτούς που έχουν τις ίδιες ιδέες με μας, πιστεύω ότι μας κρατάει πίσω.

Βέβαια, η διασφάλιση της ταυτότητας έχει σχέση και με το τι δουλειά κάνουμε εμείς στα θέματα παιδείας, τί δουλειά κάνει η ελληνική πολιτεία στα θέματα παιδείας. Και η παιδεία διαχέεται σε όλους όσους λαμβάνουν μέρος σ' αυτήν την εκπαιδευτική διαδικασία στα σχολεία, είτε είναι ιθαγενείς Έλληνες, είτε είναι αλλοδαποί που ζουν στην Ελλάδα.

Οι αλλοδαποί που ζουν στην Ελλάδα και αφού έχουν πάρει την ελληνική παιδεία όλα αυτά τα χρόνια, ίσως να γίνουν και οι καλύτεροι πρεσβευτές και των ιδεών μας, αλλά και των συμφερόντων μας. Σκεφθείτε ένα παιδί το οποίο ήρθε πέντε χρονών στην Ελλάδα και σήμερα λόγω της ανεργίας αναγκάζεται να φύγει για την πατρίδα που δεν γνώρισε, είτε αυτή λέγεται Αλβανία, είτε λέγεται Πολωνία, είτε λέγεται Ρουμανία, είτε λέγεται ο,τιδήποτε άλλο. Σκεφθείτε, λοιπόν, αυτό το παιδί που αναγκάζεται μετά από είκοσι χρόνια να επιστρέψει στην πατρίδα του, ποιά θα νιώθει πατρίδα έχοντας μετάσχει της ελληνικής παιδείας, έχοντας διδαχθεί ελληνική ιστορία, γνωρίζοντας την ελληνική γλώσσα και έχοντας διδαχθεί Πλάτωνα, Σωκράτη, ελληνικές τραγωδίες ή γενικότερα ό,τι εξακολουθούν να μαθαίνουν σήμερα τα παιδιά μας στο σχολείο;

Εν πάση περιπτώσει, θα ήθελα να επαναλάβω ότι ακούστηκαν πάρα πολύ καλές ιδέες, πάρα πολύ καλές απόψεις, έστω και αν αυτές οι απόψεις βρισκόταν η μία στη μία πλευρά και η άλλη στην άλλη πλευρά. Ακούστηκαν πολλά επιχειρήματα. Αυτός, άλλωστε, είναι ο σκοπός της δημοκρατίας και αυτής εδώ της διαδικασίας που έχει καθιερώσει η ελληνική Βουλή. Ο σκοπός είναι να μετάσχετε και εσείς στη διαδικασία, αλλά και να ζήσετε από κοντά την πεμπουσία της δημοκρατίας, που είναι η ελεύθερη έκφραση, ο διάλογος, έστω και με τους κανόνες που τηρούνται σ' αυτή τη διαδικασία.

Κυρίες και κύριοι Έφηβοι Βουλευτές, ουσιαστικά η συζήτηση έχει ολοκληρωθεί και πρέπει να προχωρήσουμε στη διαδικασία των ψηφοφοριών. Θα ψηφίσουμε επί της αρχής το νομοσχέδιο. Σας εξήγησε προηγουμένως και η κα Νταλάρα τι σημαίνει ότι ψηφίζουμε επί της αρχής το νομοσχέδιο. Σημαίνει ότι δεχόμαστε τη φιλοσοφία του νομοσχεδίου ως μία βάση συζήτησης για επιμέρους ζητήματα.

Κυρίες και κύριοι Έφηβοι Βουλευτές, κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της αρχής του σχεδίου νόμου: «Σύγχρονες διατάξεις για την Ελληνική Ιθαγένεια ομογενών και νομίμως διαμενόντων μεταναστών».

Ερωτάται η Επιτροπή: Γίνεται δεκτό το νομοσχέδιο επί της αρχής;

Οι αποδεχόμενοι επί της αρχής το νομοσχέδιο να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι επί της αρχής το νομοσχέδιο)

Οι μη αποδεχόμενοι επί της αρχής το νομοσχέδιο να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι επί της αρχής το νομοσχέδιο)

ANNA ΝΤΑΛΑΡΑ (Προεδρεύουσα της επιτροπής): Προφανώς, σήκωσαν το χέρι οι περισσότεροι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ (Προεδρεύων της επιτροπής): Συνεπώς, το νομοσχέδιο αρμοδιότητας της Επιτροπής Εθνικής Αμυνας και Εξωτερικών Υποθέσεων γίνεται δεκτό επί της αρχής κατά πλειοψηφία.

Εισερχόμαστε στην ψήφιση των άρθρων και των τροπολογιών.

Ερωτάται η Επιτροπή: Γίνεται δεκτό το άρθρο 1;

ANNA ΝΤΑΛΑΡΑ (Προεδρεύουσα της επιτροπής): Οι αποδεχόμενοι το άρθρο 1 να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι το άρθρο 1)

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ (Προεδρεύων της επιτροπής): Προφανώς, σήκωσαν το χέρι οι περισσότεροι.

Συνεπώς, το άρθρο 1 έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται η Επιτροπή: Γίνεται δεκτό το άρθρο 2;

ANNA ΝΤΑΛΑΡΑ (Προεδρεύουσα της επιτροπής): Φοβούμαι ότι δεν έχουν όλοι διαβάσει το άρθρο

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ (Προεδρεύων της επιτροπής): Έχετε όλοι μπροστά σας το νομοσχέδιο;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΡΚΙΔΗΣ (Νομός Χανίων): Κύριε Πρόεδρε, ήταν πολλά τα άρθρα και λίγο μεγάλα και μπορεί πολλοί από εμάς να μην κατάλαβαν την ουσία του κάθε άρθρου.

ANNA ΝΤΑΛΑΡΑ (Προεδρεύουσα της επιτροπής): Το άρθρο 2 το συζητήσαμε αρκετά. Αναφέρεται στα τέκνα αλλοδαπών που γεννιούνται και συνεχίζουν να ζουν στην Ελλάδα από γονείς που διαμένουν μόνιμα στην Ελλάδα με νόμιμη άδεια. Τώρα τελευταία έγινε μια παρατήρηση για το σπίτι. Ειπώθηκε να μην έχει μόνιμη κατοικία.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ (Προεδρεύων της επιτροπής): Αν δηλαδή κάποιος αλλοδαποί ζουν στην Ελλάδα και γεννήσουν ένα παιδί εδώ, δεχόμαστε ότι αυτό το παιδί πρέπει να έχει την ελληνική ιθαγένεια; Είναι αυτό που ειπώθηκε και για το οποίο έγινε μια αντιπαράθεση. Από τη στιγμή που γεννιέται κάποιος παιδί στην Ελλάδα, έστω και αν είναι από ξένους γονείς, πρέπει να έχει την ελληνική ιθαγένεια;

Οι αποδεχόμενοι το άρθρο 2 να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι το άρθρο 2)

ANNA ΝΤΑΛΑΡΑ (Προεδρεύουσα της επιτροπής): Προφανώς, σήκωσαν το χέρι οι περισσότεροι.

Συνεπώς, το άρθρο 2 έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ (Προεδρεύων της επιτροπής): Το άρθρο 3 αναφέρεται στην πολιτογράφηση. Περιγράφει τις διαδικασίες σύμφωνα με τις οποίες επιθυμεί να γίνει Έλληνας πολίτης κάποιος αλλοδαπός. Είναι καθαρά διαδικαστικό. Αναφέρεται στο πώς πρέπει να γίνει αυτή η πολιτογράφηση, ότι δηλαδή δεν πρέπει να έχει κάνει εγκλήματα, δεν πρέπει να έχει παραβεί νομοθεσίες...

ANNA ΝΤΑΛΑΡΑ (Προεδρεύουσα της επιτροπής): ...να μην έχει καταδικαστεί. Πολλοί, βέβαια, είπαν και να έχει καταδικαστεί. Όμως, οι περισσότεροι είπατε να μην έχει καταδικαστεί.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ (Προεδρεύων της επιτροπής): Επίσης, πρέπει να έχει ταξιδιωτικά έγγραφα.

Επαναλαμβάνω ότι μιλάμε για τους νομίμως διαμένοντες στη χώρα επί μακρόν.

ANNA ΝΤΑΛΑΡΑ (Προεδρεύουσα της επιτροπής): Μήπως θέλετε να ρίξετε μια ματιά στο άρθρο 3; Ίσως δεν είχατε το χρόνο να το διαβάσετε. Αναφέρετε κυρίως σε αυτό που όλοι θίξατε, να μην έχει καταδικαστεί αμετάκλητα για αδίκημα.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ (Προεδρεύων της επιτροπής): Γίνεται δεκτό το άρθρο 3, που αφορά τη διαδικασία πολιτογράφησης;

Όσοι συμφωνούν να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι το άρθρο 3)

Όσοι δεν συμφωνούν να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι τους οι μη αποδεχόμενοι το άρθρο 3)

Συνεπώς, το άρθρο 3 έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία.

Γίνεται δεκτό το άρθρο 4, το οποίο αναφέρεται στις ουσιαστικές προϋποθέσεις πολιτογράφησης; Σας θυμίζω ότι αναγνωρίζει την ελληνική γλώσσα, να έχει γνώση της ελληνικής ιστορίας. Εξωδιαδικαστικά σας λέω ότι αυτό εφαρμόζεται σε όλες τις χώρες του κόσμου.

Όσοι συμφωνούν να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι το άρθρο 4)

Όσοι δεν συμφωνούν να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι το άρθρο 4)

Συνεπώς, το άρθρο 4 έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία.

Γίνεται δεκτό το άρθρο 5; Αναφέρεται στους λόγους ασφαλείας. Αναφέρει, δηλαδή, ότι στο πρόσωπο του αλλοδαπού, που επιθυμεί να γίνει Έλληνας πολίτης, δεν θα πρέπει να συντρέχουν λόγοι δημόσιας ή εθνικής ασφάλειας.

Όσοι συμφωνούν να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι το άρθρο 5)

Όσοι δεν συμφωνούν να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι το άρθρο 5)

Συνεπώς, το άρθρο 5 έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία.

Γίνεται δεκτό το άρθρο 6; Αναφέρεται στα δικαιολογητικά πολιτογράφησης που πρέπει να έχει ένας αλλοδαπός, ο οποίος επιθυμεί να πολιτογραφηθεί ως Έλληνας. Αναφέρεται στους τίτλους διαμονής, στα αντίγραφα διαβατηρίου, ότι πρέπει να έχει εκκαθαριστικό σημείωμα, αντίγραφο δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, ότι πρέπει να έχει Αριθμό Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης, τον ΑΜΚΑ. Και εδώ βέβαια τίθεται και το θέμα του παραβόλου των 700 ευρώ. Από εσάς υπάρχει πρόταση για μείωση του παραβόλου και υπάρχει και άλλη πρόταση για αύξηση του παραβόλου.

ANNA ΝΤΑΛΑΡΑ (Προεδρεύουσα της επιτροπής): Κατάργηση δεν μπορεί να γίνει. Και η άδεια των ανανεώσεων –για να είμαστε σαφείς– προϋποθέτει κάποια χρήματα. Μπορεί να γίνει λογικότερο, φθηνότερο, κατά τα κριτήρια άλλων χωρών ή ακριβότερο. Κατάργηση δεν μπορεί να γίνει.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ (Προεδρεύων της επιτροπής): Υπάρχουν, λοιπόν, δύο προτάσεις: μία για αύξηση και μία για μείωση. Πρέπει πρώτα το άρθρο να ψηφιστεί κανονικά και υπάρχει η πρόταση, την οποία θα συζητήσουμε μετά την ψήφιση του άρθρου. Δεχόμαστε κατ' αρχάς ότι πρέπει να υπάρξει κάποιο παράβολο συν τα υπόλοιπα έγγραφα, που περιγράφονται στο άρθρο.

Γίνεται, λοιπόν, δεκτό το άρθρο 6;
Όσοι συμφωνούν να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι το άρθρο 6)

Όσοι δεν συμφωνούν να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι το άρθρο 6)

Συνεπώς, το άρθρο 6 έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία.

Γίνεται δεκτό το άρθρο 7; Αναφέρεται στη διαδικασία πολιτογράφησης. Ουσιαστικά είναι η διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 6.

Όσοι συμφωνούν να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι το άρθρο 7)

Όσοι δεν συμφωνούν να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι το άρθρο 7)

Συνεπώς, το άρθρο 7 έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται η Επιτροπή: Γίνεται δεκτό το άρθρο 8 «Απόφαση πολιτογράφησης-Αιτιολόγηση»;

Οι αποδεχόμενοι το άρθρο 8 να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι το άρθρο 8)

Οι μη αποδεχόμενοι το άρθρο 8 να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι το άρθρο 8)

Προφανώς, οι αποδεχόμενοι το άρθρο 8 είναι περισσότεροι.

Συνεπώς, το άρθρο 8 έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται η Επιτροπή: Γίνεται δεκτό το άρθρο 9 «Επιτροπή Πολιτογράφησης»;

Οι αποδεχόμενοι το άρθρο 9 να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι το άρθρο 9)

Οι μη αποδεχόμενοι το άρθρο 9 να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι το άρθρο 9)

Προφανώς, οι αποδεχόμενοι το άρθρο 8 είναι περισσότεροι.

Συνεπώς, το άρθρο 9 έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΝΟΥ (Νομός Ξάνθης): Στο άρθρο 9 παράγραφος 3 η θητεία των μελών της Επιτροπής Πολιτογράφησης είναι διετής. Θα ήθελα να προτείνω να γινόταν μόνο για ένα έτος, γιατί και η επιβολή νέας αίτησης για πολιτογράφηση γίνεται κι αυτή μετά από ένα έτος. Επομένως, έτσι θα μπορούσαμε να αποκλείουμε περιπτώσεις διαφθοράς της Επιτροπής.

ΑΝΝΑ ΝΤΑΛΑΡΑ (Προεδρεύουσα της επιτροπής): Προτείνεις, δηλαδή, μία τροποποίηση για τη θητεία των μελών της Επιτροπής. Τη σημειώνω και θα τη συζητήσουμε. Ερωτάται η Επιτροπή: Γίνεται δεκτό το άρθρο 10 «Απώλεια της Ελληνικής Ιθαγένειας που αποκτήθηκε από τέκνα αλλοδαπών με δήλωση πολιτογράφησης των γονέων τους»;

Οι αποδεχόμενοι το άρθρο 10 να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι το άρθρο 10)

Οι μη αποδεχόμενοι το άρθρο 10 να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι το άρθρο 10)

Προφανώς, οι αποδεχόμενοι το άρθρο 10 είναι περισσότεροι.

Συνεπώς, το άρθρο 10 έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται η Επιτροπή: Γίνεται δεκτή η πρόταση που έχει σχέση με τη κατάρτιση κ.λπ. των αλλοδαπών, παρακολούθηση, δηλαδή εξειδικευμένων προγραμμάτων, ως προϋπόθεση πολιτογράφησης των αλλοδαπών; Μιλάμε για προσθήκη ουσιαστικά στο άρθρο 3.

Οι αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι την πρόταση)

Οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση)

Προφανώς, οι αποδεχόμενοι την πρόταση είναι περισσότεροι.

Συνεπώς, η πρόταση για την κατάρτιση των αλλοδαπών έγινε δεκτή κατά πλειοψηφία.

Τίθεται και μία άλλη πρόταση, αν αυτά τα προγράμματα πολιτογράφησης: θα γίνονται από το κεντρικό κράτος ή από την τοπική αυτοδιοίκηση.

ΑΝΝΑ ΝΤΑΛΑΡΑ (Προεδρεύουσα της επιτροπής): Να σας δώσω δύο στοιχεία. Υπάρχουν τοπικά συμβούλια μεταναστών στους δήμους. Αν στηρίξουμε την αποκέντρωση κι αν στηρίξουμε αυτό που λέτε, ότι θα πρέπει να έχουμε μία επίβλεψη της μάθησης της γλώσσας, μπορεί να γίνει και περιφερειακά, από την τοπική αυτοδιοίκηση.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ (Προεδρεύων της επιτροπής): Ερωτάται η Επιτροπή: Γίνεται δεκτή η πρόταση τα προγράμματα πολιτογράφησης να γίνονται ή από το κεντρικό κράτος ή από την τοπική αυτοδιοίκηση;

Οι αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι την πρόταση)

Οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση)

Προφανώς, οι αποδεχόμενοι την πρόταση είναι περισσότεροι.

Συνεπώς, η πρόταση τα προγράμματα πολιτογράφησης να γίνονται ή από το κεντρικό κράτος ή από την τοπική αυτοδιοίκηση έγινε δεκτή κατά πλειοψηφία.

Μπαίνουμε στην άλλη πρόταση που αφορά στο άρθρο 6, την έβδομη παράγραφο για τη μείωση ή αύξηση του παραβόλου των 700 ευρώ. Υπάρχουν δύο προτάσεις για αύξηση και για μείωση.

ANNA ΝΤΑΛΑΡΑ (Προεδρεύουσα της επιτροπής): Θέλετε να μείνει τόσο; Τότε δεν θα γίνει δεκτή η τροπολογία. Μπορεί να θέλετε να μείνει όσο είναι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ (Προεδρεύων της επιτροπής): Ποιοι θέλουν μείωση;

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι την πρόταση)

(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι την πρόταση)

Οι αποδεχόμενοι τη μείωση είναι περισσότεροι. Συνεπώς αποδεχόμαστε μείωση του παραβόλου των 700 ευρώ που αναφέρεται στα δικαιολογητικά πολιτογράφησης, άρθρο 6 παράγραφος 7. Από 700 πάμε στα 100 ευρώ; Έχετε αποφασίσει κατά πλειοψηφία τη μείωση, αλλά δεν έχετε αποφασίσει πόσο.

ANNA ΝΤΑΛΑΡΑ (Προεδρεύουσα της επιτροπής): Οι ομογενείς πληρώνουν 100 και οι αλλοδαποί που έχουν την ίδια διαδικασία πληρώνουν 700. Κάποιοι εισηγήθηκαν ότι, όταν κάποιος πληροί όλες τις προϋποθέσεις, είναι μεγάλο το ποσό και κάποιος ψήφισαν ότι είναι όντως έτσι. Διαπιστώνουμε ότι το 100 που εισηγήθηκαν κάποιοι δεν είναι αποδεκτό από τους ψηφισαντες την τροπολογία.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ (Προεδρεύων της επιτροπής): Θέλετε να πάμε στα μισά του 700; Πόσο θέλετε;

ANNA ΝΤΑΛΑΡΑ (Προεδρεύουσα της επιτροπής): Επίσης μπορεί να εξεταστεί η μείωση του παραβόλου ως πρόταση και να μείνει έτσι, να μην βάλουμε ποσό.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ (Προεδρεύων της επιτροπής): Επίσης, το υψηλό παράβολο δείτε το ως αντικίνητρο.

ANNA ΝΤΑΛΑΡΑ (Προεδρεύουσα της επιτροπής): Ας σηκώσουν το χέρι αυτοί που θέλουν να μπει σε εξέταση η τροπολογία της μείωσης του παραβόλου.

(Οι αποδεχόμενοι την πρόταση σηκώνουν το χέρι)

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ (Προεδρεύων της επιτροπής): Συνεπώς, η πρόταση ψηφίστηκε κατά πλειοψηφία.

Υπάρχει μια τελευταία πρόταση. Να υπάρξουν μαθήματα διαπολιτισμικής εκπαίδευσης στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση για τη σταδιακή ενσωμάτωση των τέκνων των αλλοδαπών στην ελληνική κοινωνία.

ANNA ΝΤΑΛΑΡΑ (Προεδρεύουσα της επιτροπής): Υπάρχει ο θεσμός συνάδελφοι. Είναι ένα πολύ σπουδαίο θέμα. Δεν αφορά όμως μόνο την ιθαγένεια ή τη ιθαγένεια γιατί υπάρχουν νόμιμοι που δεν επιθυμούν την ιθαγένεια. Και υπάρχει στη διαπολιτισμική εκπαίδευση μεγάλη προσπάθεια, με την συμφωνία όλων των κομμάτων, για ιδιαίτερα μαθήματα διαπολιτισμικής εκπαίδευσης.

Είναι κάτι που αφορά το Υπουργείο Παιδείας, παρά το Υπουργείο Εσωτερικών στο οποίο αναφέρεται η πολιτογράφηση.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ (Προεδρεύων της επιτροπής): Γι' αυτόν ακριβώς το λόγο θα μπει από κάτω.

Αποδέχεται την πρόταση;

(Οι αποδεχόμενοι την πρόταση σηκώνουν το χέρι)

Συνεπώς, η πρόταση απορρίπτεται.

Στο άρθρο 9 που αναφέρεται στην επιτροπή Πολιτογράφησης, στην παράγραφο 3, υπάρχει πρόταση η θητεία των μελών της επιτροπής πολιτογράφησης να είναι μονοετής και όχι διετής.

Αποδέχεται την πρόταση;

(Οι αποδεχόμενοι την πρόταση σηκώνουν το χέρι)

Συνεπώς, η πρόταση γίνεται δεκτή κατά πλειοψηφία.

ANNA ΝΤΑΛΑΡΑ (Προεδρεύουσα της επιτροπής): Κλείνοντας, θέλω πρώτα απ' όλα να πω, πριν σας ευχαριστήσουμε και ο κ. Κοντογιάννης κι εγώ, ότι σας αξίζουν συγχαρητήρια γιατί επιλεχθήκατε από χιλιάδες. Οι διαφορετικές απόψεις που ακούστηκαν εδώ θα τονίσουν ακριβώς αυτό που θέλουμε.

Αναφέρομαι σε αυτό που ειπώθηκε, ότι δεν γίνεται τίποτα. Γι' αυτό είστε εδώ...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ (Προεδρεύων της επιτροπής): Ακούστε, εμείς εδώ είμαστε νομοθετική εξουσία. Ψηφίζουμε νόμους. Η εκτελεστική τους εφαρμόζει.

Η τελευταία ερώτηση είναι αν ψηφίζετε το νομοσχέδιο στο σύνολό του, έτσι όπως διαμορφώθηκε και μετά τις τροπολογίες και τις διορθώσεις – προσθήκες που έγιναν.

Οι αποδεχόμενοι το νομοσχέδιο και στο σύνολο να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι το νομοσχέδιο και στο σύνολο)

Οι μη αποδεχόμενοι το νομοσχέδιο και στο σύνολο να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι το νομοσχέδιο και στο σύνολο)

Προφανώς οι αποδεχόμενοι το νομοσχέδιο και στο σύνολο είναι περισσότεροι.

Συνεπώς, το νομοσχέδιο έγινε δεκτό και στο σύνολό του κατά πλειοψηφία.

Στην Ολομέλεια θα αναπτύξει το νομοσχέδιο η Εισηγήτρια και δύο ακόμη ομιλητές από εσάς, οι οποίοι θα επιλεγούν με κλήρωση. Θα γράψετε τα ονόματά σας στα χαρτάκια που σας διανέμονται αυτή τη στιγμή, την εκλογική σας περιφέρεια, θα τα βάλουμε στην κληρωτίδα και θα επιλέξουμε δύο ακόμη συμπληρωματικούς ομιλητές.

Εξαιρούνται όσοι προέρχονται από την Κύπρο και την ομογένεια, γιατί είναι διαφορετική η διαδικασία επιλογής.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΚΩΤΣΑΚΗ (Νομός Μεσσηνίας): Στην Ολομέλεια μπορούμε να μιλήσουμε για ό,τι έχουμε γράψει εμείς, γενικά, μόνο γι' αυτά εδώ ή για ό,τι έχει καταγραφεί στα Πρακτικά;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ (Προεδρεύων της επιτροπής): Στην Ολομέλεια θα μιλήσετε για το νομοσχέδιο που συζητήσαμε, «Σύγχρονες διατάξεις για την ελληνική ιθαγένεια ομογενών και νομίμως διαμενόντων μεταναστών». Δεν θα μιλήσετε για άλλο νομοσχέδιο.

ANNA ΝΤΑΛΑΡΑ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Εξειδικευμένα, δηλαδή, γι' αυτό.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ (Προεδρεύων της επιτροπής): Θα εκφράσετε τις απόψεις σας, είτε συμφωνείτε είτε διαφωνείτε, όπως κάναμε εδώ. Η διαδικασία, όμως, η Κοινοβουλευτική έχει δύο φάσεις. Η μία της Επιτροπής, όπου γίνεται εξαντλητική συζήτηση -εμείς σήμερα κάναμε μέσα σε τρεισήμισι ώρες αυτή τη συζήτηση- συνήθως σε τρεις συνεδριάσεις. Καλούνται και οι παραγωγικοί φορείς, δηλαδή εκείνοι οι οποίοι έχουν άμεση σχέση με το νομοσχέδιο που συζητούμε, δηλαδή τέσσερις συνεδριάσεις. Μετά από οκτώ μέρες γίνεται και δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου με τις προσθήκες που έχουν γίνει είτε από τους παραγωγικούς φορείς είτε από τα κόμματα είτε από ανεξάρτητους Βουλευτές.

Το νομοσχέδιο συμπληρώνεται κι έρχεται μετά τη δεύτερη ανάγνωση στην Ολομέλεια, για να γίνει ξανά συζήτηση είτε σε δύο συνεδριάσεις είτε σε τρεις είτε και σε τέσσερις, ανάλογα με τη σπουδαιότητα του νομοσχεδίου και τους εγγεγραμμένους Βουλευτές.

ANNA ΝΤΑΛΑΡΑ (Προεδρεύουσα της επιτροπής): Εσείς ας πούμε ότι είστε η Διαρκής Επιτροπή Εξωτερικών και Άμυνας.

Εκεί στη θέση της συναδέλφου σας είναι ο Υπουργός, ο Υφυπουργός και άλλοι αρμόδιοι φορείς. Καταλήγει η Διαρκής Επιτροπή και πηγαίνει μετά στην Ολομέλεια, όπου ξανασυζητείται από το σύνολο των Βουλευτών και από συναδέλφους σας που ανήκουν σ' άλλη Επιτροπή.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ (Προεδρεύων της επιτροπής): Είμαστε έτοιμοι για την κλήρωση.

Να ζητήσω από τον Πατέρα Μεταλληνό να επιλέξει τους δύο κλήρους.

ANNA ΝΤΑΛΑΡΑ (Προεδρεύουσα της επιτροπής): Τα ονόματα είναι: Κατερίνα Κωτσάκη, Νομός Μεσσηνίας και Κωνσταντίνος Καζανόπουλος, Νομός Ευβοίας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ (Προεδρεύων της επιτροπής): Θέλουμε να σας ευχαριστήσουμε για τη συμμετοχή.

Στην αρχή φοβήθηκα ότι δεν θα υπήρχε συμμετοχή ομιλητών, βλέποντας ότι είχαν εγγραφεί μόνο επτά άτομα, αλλά το θέμα απ' ότι αποδείχτηκε είναι αρκετά ενδιαφέρον, δεν μπορεί να εξαντληθεί σε μια συνεδρίαση. Ακούστηκαν πάρα πολλές απόψεις, ορισμένες εξ αυτών διαμετρικά αντίθετες.

Αυτή, όμως, είναι η πεμπτούσια της δημοκρατίας να μπορούμε να εκφράζουμε ελεύθερα την άποψή μας και να δίνουμε τη δυνατότητα αυτές οι απόψεις μέσα από τη λειτουργία του Κοινοβουλίου να λαμβάνουν τη μορφή νόμου, ο οποίος, βέβαια, καθορίζει στην εφαρμογή του την πορεία και τις τύχες των πολιτών αυτής της χώρας.

Θέλω να σας ευχαριστήσω.

Το λόγο έχει η κυρία Νταλάρα.

ANNA ΝΤΑΛΑΡΑ (Προεδρεύουσα της επιτροπής): Σας ευχαριστώ πολύ συναδέλφοι. Ευχαριστούμε πολύ και τα μέλη της Βουλής που μας βοήθησαν.

Ακούστηκαν εδώ ενδιαφέρουσες απόψεις, προτάσεις, εισηγήσεις, αντίθετες πολλές φορές, εποικοδομητικές, όμως, διότι αποβλέπουν στο καλό της κοινωνίας, της κοινωνίας της δικής σας, της κοινωνίας του παρόντος και του μέλλοντος σας και του μέλλοντος όλων μας.

Σας ευχαριστούμε πάρα πολύ. Να ξέρετε ότι συζητήσαμε ένα από τα πιο καυτά, δύσκολα προβλήματα και ένα πρόβλημα που είναι κινούμενη άμμος, γιατί δεν έχει να κάνει με θέματα πρακτικά, έχει να κάνει με ανθρώπινες ζωές και ανθρώπους και σύμπραξη ανθρώπων. Είναι ένα θέμα που μεταβάλλεται και χρειάζεται εγρήγορση και προσοχή κάθε μέρα και κάθε ώρα που περνάει.

Μένω στο γεγονός, αυτό που είπε και ο αγαπητός και ξεχωριστός συνάδελφος, ότι ξεκινήσατε λίγοι, γίνατε πολλοί. Έχετε αγωνία. Είμαι σίγουρη ότι βγαίνοντας από εδώ θα πείτε: «Αχ, αυτό δεν το είπα, αυτό το ξέχασα». Έχετε την τεράστια ευκαιρία στην Ολομέλεια της Βουλής να το κάνετε αυτό τη Δευτέρα. Να σας πούμε και εμείς ως πολίτες και ως γονείς πάνω από όλα ότι έχουμε ανάγκη την ενεργή παρουσία σας σ' αυτόν τον τόπο που περνάει αυτήν τη δύσκολη στιγμή.

Να είστε καλά. Καλή δύναμη, καλή συνέχεια.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Να ευχηθούμε σε λίγα χρόνια κάποιοι από εσάς να κάθονται σ' αυτές τις θέσεις.

ANNA ΝΤΑΛΑΡΑ (Προεδρεύουσα της Επιτροπής): Αυτές οι καρέκλες δεν είναι μόνιμες, είναι για να αλλάζουν.

Λύεται η συνεδρίαση.

Ώρα λήξης: 13:23

ΟΙ ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΝΤΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ANNA ΝΤΑΛΑΡΑ
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ Β' ΑΘΗΝΩΝ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΗΛΕΙΑΣ